

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Foton Leif Nyström 2022

Innehåll	1. Varifrån härstammar namnet Sövde	sid. 2
	Gamla och nya namn mm.	
	1.1 Prästen Wilhelm Julius Hoffgardhs funderingar ca 1750	sid. 3
	2. Planritning kyrkan	sid. 4
	3. Ortens Beskaffenhet och förmåner ca 1750.	sid. 5
	4. Kyrkans tidiga inventarier	sid. 6
	Kortkort översikt om kyrkans inventarier	
	4.1 Vad som tidigt fanns i kyrkorna och i Sövde kyrka	sid. 7
	A. Kyrkostock, B. Kollektavla. C. Dopfunt, D. Kyrko-Kistan, E. Ljusstakar, F. Krucifix, G. Straffstock, H. Altartavlan I. Predikstolen, J. Kyrkklockorna	
	4.2 Inventarielista kyrkan 1693 och 1759	sid. 17
	4.3 Kyrkans årliga fasta avgifter	sid. 18
	5. Prästgårdens inventarielista 1693	sid. 19
	5.1 'Prästgårdens Härligheter och Inventarium'	sid. 19
	5.2 'Om Prästgården och thes tillhörigheter 1738-1775'	sid. 20
	6. Noterbara årtal om händelser 1634-1781 (1830, 1843)	sid. 21
	7. Gravvårdarna inuti kyrkan ca 1750	
	7.1 Gravkammaren under koret	sid. 30
	7.2 Gravstenarna i kyrkan	sid. 32
	7.3 Gravstenen i östra kyrkoväggens utsida (1831)	sid. 33
	8. Kartor Sövde	
	8.1 Del av Skånekartan 1684 + bild av Sövdeborg 1680	sid. 34
	8.2 Sövdes äldsta kartor 1688-1777	sid. 35
	8.2.1 Ellestads by 1688	sid. 37
	8.2.1.1. Ellestads by 1688-Häradsekonomska kartan 1915	sid. 38
	8.2.2 Sövdeborg 1729	sid. 39
	8.2.3 Buus by 1777	sid. 40
	8.2.3.1 Buus by 1777-Häradsekonomska kartan 1915	sid. 41
	8.3 Enskifteskartan Sövde by 1812	sid. 42
	8.4 Laga Skifteskartan Sövde by 1847	sid. 43
	8.5 Rekognosceringskartan 1820 (militärkarta)	sid. 45
	8.6 Generalstabskartan Sövde by 1864 (den första)	sid. 47
	8.7 Häradsekonomska kartan 1915 (själva byn)	sid. 48
	8.7.1. Hela Sövde by från Häradsekonomska kartan 1915	sid. 49
	8.7.2. Dito Hela Sövdeborg	sid. 51
	8.7.3. Dito Hela Snogeholm	sid. 54
	8.7.4. Orter som inte finns på kartan 1915	sid. 58
	8.8 Ekonomiska kartan 1973	sid. 59
	9. Hus och gårdar i Sövde socken	sid. 60
	9.1 Tabell över hus och gårdar 1624-1651 koll mot 1765	sid. 61
	9.2 Tabell över hus och gårdar, olika år 1651-1941	sid. 62
	9.3 Kartan från 1915 som visar många hus- och gårdsnamn	sid. 72
	9.3.1 Teckenförklaring till 1915 års karta	sid. 73
	9.4 Generalstabskartan 1864. Hela Sövde församling	sid. 74a

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

1. Varifrån härstammar namnet Sövde?

Hur namnet stavats under olika århundraden från lite olika dokument.

Danska tiden

1100 Ön 'Sygostha' eller 'Sygoftha', ej säkert verifierat att det är Sövde. Så vitt bekant finns inga ortnamn i Skåne som idag, språkligt sett, direkt påminner om dessa namn. Namnet är dock allmänt accepterat och används i litteraturen från den tiden. Curt Weibull anser i en uppsats tryckt 1921 att det inte är fullt säkert om ett Sövde döljer sig bakom Sygoftha. (Weibull 1921 s. 94, not 2.) Läs mer här: (https://www.tidskriftenale.nu/pdfale/ALE-2001-4_v02.pdf) om »Absalons borg» i Sövde -en befäst anläggning från tidig medeltid av Mattias Karlsson. Borgen förstördes, brändes ned, ca 1304-1309 men byggdes upp igen. 1580 noterad som ruin. Ny borg (gård eller slott) byggdes, som stod färdig 1597 på nuvarande plats.

1231 Saknas i 'Valdemars Jordebok'.

1386 *Sewide* från Diplomatarium Danicum 4 R 3 Bd, s. 15.
Är början det forndanska Sæ = Sjö och slutet det forndanska with = skog?

1387 *Søuidtt* från dombrev av kung Oluff. (ej verifierat)

1478 *Søwedhe* från Repertorium Danicum 2, nr 4275.
Är början det forndanska Sæ = Sjö och slutet det forndanska with = skog?

1651 *Seufde* Decimantboken sid. 52, referens till annan sida.
Søffuede Decimantboken sid. 52, troligen försvenskad avskrift.

Svenska tiden

1658 *Seffuede* från den Svenska Jordeboken.
Suffwede från Mantalslängden.

1624 *Søffuede* från "Präsrelationerna".
1622-08-11 befallde Christian IV biskoparna att låta prästerna beskriva socknarnas nuläge men även historiskt.

1684 *Söfde* från Gerhard von Buhrmans "Schoone" karta.

1693 *Söfde* från kyrkans dopbok.
Söfwde från Mantalslängden.

1700 *Söfde* från Jordeboken
Söfwede från Mantalslängden.

1750 *Söfde* från Jordeboken och Mantalslängden

1765 *Söfde* Lorents Gillberg i "Malmö hus län".

1929 *Sövde*. Kyrkböckerna har ändrat stavningen till 'v' i.st. 'f'.
Fr.o.m. 1906-04-07 skulle succesivt nya stavningar införas, tex 'f' skulle bli 'v'.
För kyrkan blev detta när en ny kyrkobok togs i bruk.

2016 *Sövde*. Svenskt ortnamnslexikon. Institutet för språk och folkminnen 2016.
Søwedhe 1478 (avser en gård). Sockennamnet som är givet efter kyrkbyn, innehåller i förleden troligen forndanska *sæ 'sjö' med syftning på Sövdesjön. Efterleden är dativ singularis av forndanska *with* 'skog'.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

1.1 Prästen Wilhelm Julius Hoffgardhs funderingar om namnet ca 1750

Finns i kyrkbok Sövde CI:2 (1738-1775) sid. 239 ([v112531a.b2450.s239](#))
Innehåll alla beskrivningar ([v112531a.b60](#)).

Citat ur Kyrkoboken:

- "1. Söfde som i många gamla Danska Skrifter Kallades Søwedø, Kan synas wara sammansatt af thessa orden Siö wid Ö, hwilket Kommer öfwerrens med Ortens beskaffenhet ty man finner här åtskilliga Öar, så belägna, at thet i hastigt påseende synes, som här och woro åtskilliga Siöar, då likwäl det är nu, som går uti många wikar.
2. Søføde skrifwes thet ock på någre Ställen, hwilket Kan wara af Siöföda efter the, som först bygt här, haft ju föda och näring af Siön.
3. Will man söka första ursprunget af gamla giöthskan, så kan namnet wara sammansatt af Siö, fe eller fä, som betyder ägendomb, Od eller Öd, Odhe, Öde besittning, så at Siöfeöd betyder Sjöegendomens besittning, eller at ha sin egendom wid Siön. Thetta kan wara rimmeligit, medan här finnas många Siöar. At Siöfeöd, är förbytt till Söfede, Søwede och Söfde, thet kan icke anses för underligit, säht på sådana förändringar gifwes Dageliga Exampel.
At Öd betyder ägendom, ses af gamla Swenska rimet.
Xxen äro honum, som han Kiöper jorderäks Ödh att han skall tolla halfwite nödh.
4. Kan ock namnet wara sammansatt af Siö, fe, egendomb, och thet gamla Skånska ordet dos eller däs, sammanläggning, hwar af kommer dysse Ättegraf, och disia, begrafwa så at thet i gammal tid hetat Siöfedos eller Siöfedys, thet är egendom wid Siöbackarna, eller bo wid ättegrafwarne, som ligga wid Siön. Thetta synes icke otroligit, häst här finnes både många och Stora backar rundt om Siön, och på en stor dehl synes ännu kullar, som ej Olikar the gamlas grafställten. At Söfde har et sådant ursprung, Styrckes iag så mycket mera, som Söder om Söfde Siö ligger en stor Sand backe, spm ännu kallas dässjö, och Kärret, som går omkring backen till siön, kallas dössiö kärr.
5. Kan ordet komma af sofwe och dysse, och har hetat Sofwedys ther är Sofwe = eller hwilo=grafwar eller grafställten. Jag har nu gissat, andre må säja, om iag i något träffat på rätta ursprunget."

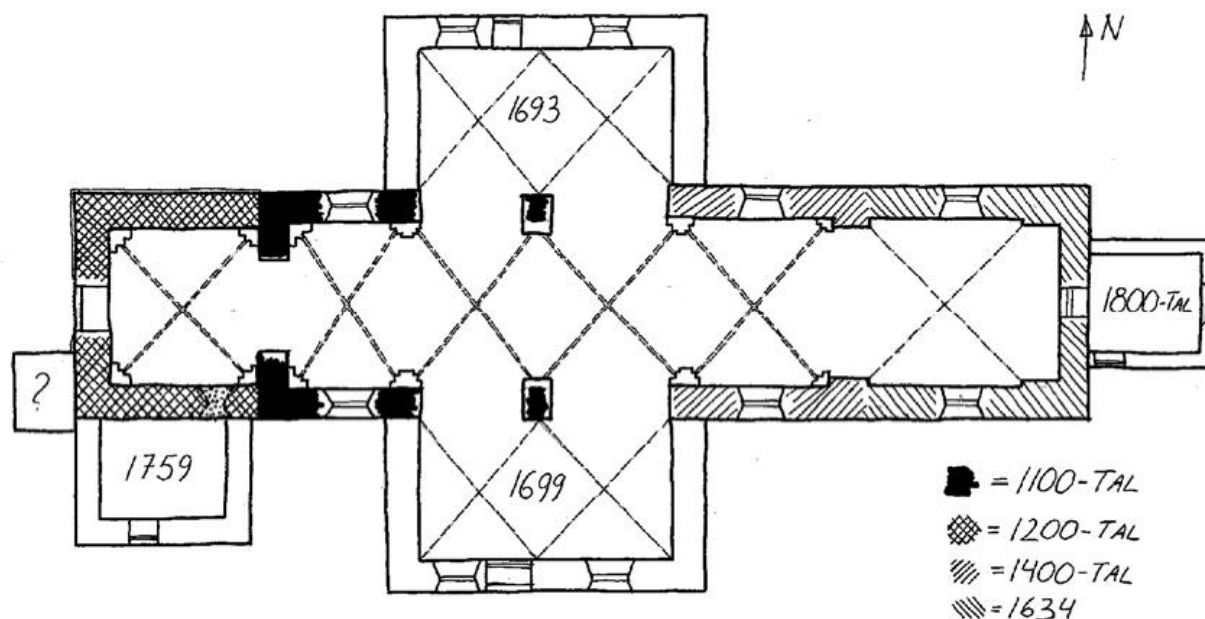
Wilhem Julius Hoffgardh, präst i Sövde mellan 1741-1784, har skrivit mycket on Sövde, även från före 1741.

Även prästen Arendt Pettersson Brandenburgh 1693-1710, har fram tom 1707 noterat kyrkans inventarier och utbyggnade och ändringar för angiven tid.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

2. Planritning kyrkan

Ref: [Regionmuseet Kristianstad, akt E-Rapport 2012:42](#) (klicka på länken)

Kyrkan anses allmänt ha byggts under 1100-talets slut eller tidigt 1200-tal men några tydliga belegg för detta eller närmare dateringar finns inte.

Däremot ingår huggen sandsten i form av kvadersten i kyrkans murar vilket kan förknippas med en relativt tidig kyrkobyggnadsperiod.

Västtornet kan ha byggts något senare än långhuset som i dess äldsta del var kortare med kor och absid i öster. Det äldsta koret och absiden revs 1475 och kyrkan byggdes på i öster med två valvtravéer och samma bredd som långhuset.

Det nuvarande koret med gravvalv under uppfördes som gravkor i början av 1600-talet. Ett äldre gravkor kan ha funnits under korets västra del. I samband med att el installerades i kyrkan i början av 1950-talet påträffades tegelmurar vilka tolkades som rester av ett äldre gravkor.

Norra korsarmen byggdes 1693 och den södra 1699.

Sakristian öster om gravkoret uppfördes i slutet av 1800-talet.

Enligt kyrkans underhållsplan gjordes utbyggnad på tornet år 1759 och detta sätts i samband med att ett vapenhus i söder revs. Detta bör emellertid ha rivits redan när södra korsarmen uppfördes dvs. 1699.

Någon form av byggnadsarbeten på trappinbyggnaden har säkerligen skett vid 1700-talets mitt. I början av 1990-talet installerades en toalett i tillbyggnaden till tornet.

Följande har noterats 1759 om utvändiga reparationer på kyrkan:

"Församlingens Patronessa Grefwinnan och Riksrådinnan Högwälborna Fru Brigitte Barnekov hafwer förbättrad Söfde Kyrcka med:

Nytt utbygge på Tornet, nya gaflar på begge utbyggen, Nya fenster och bågar, Nytt Sparrwerk öfwer hela kyrkan, samt Rapning inn-och utwändigt."

[\(v112531a.b1500.s144\)](#).

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

3. Ortens Beskaffenhet och förmåner ca 1750.

(Sövde CI:2 (1738-1775) sid 242 (v112531a.b2460.s242) och sid 240 (v112531a.b2490.s240)) samt sid 241(v112531a.b2500.s241)

Prästen Wilhem Julius Hoffgardhs beskrivning från ca 1750 av Sövdes förhållande beträffande Jordmån, tillgång till skog, fiske, jakt på djur och fåglar.

"Emedan Siön formerar åtskilliga uddar, kan hända, at byen ock Kyrkan fått sit namn af denska ordet Sö ock Udde, Söudde på Svenska Siöudde, hwilket sedan blefwit förvandlat til Sövdde nl. (nämligen) Söfde.

Jordmånen är på the flästa ställen sandig, (Här en referens till en helt annan sida) men på några ställen Lerjor. Doch gifwa sandbackarna härlig råg, merendehles 5 a 6 kornet (?) efter utsädet. Kornsädet är ringa eller intet på then sandiga jord månen. (5 a 6 kornet, troligen att rågskörden blir 5 a 6 ggr större än en kornskörd).

Man kan likwähl icke neka, at ju the försök man gjort i några åhr med at så korn på sandbackarne, här lyckats, så at man fått 8. 9. 10 ja 18 kornet, men sådant lærer wähl haft sin naturliga orsak, af kalla och regn aktiga Somrar.

Höhöstnaden är wähl på några ställen tunnerlig knapp: dock på the ställen tilräckelig.

Orten är eljest ganska behagelig, jemte thet at han har följande härliga förmåner.

1mo Skog af Bok, Ek, Biöck, ahle, ask, asp, Sall (Tall), lind, lön, rön, hassel, Een. Furo fins här ock, om icke till mastträ, dock till ögonfägnad.

2do Siöar. nemligen Söfdes, Söfdeborgs, Påhlstorps eller Snogeholms, Ellestads och Torrsiö. Thenna sidsta har en gång med wattuflod utbrutit hwarefter man funnit i skogen så öfwerflödig Karp, at thet blefwit up hämtat hela lassen, och sa många af thessa Karper wägdte 1 (skålpund, 425 gram) uti alla the öfriga Siöar finnes femton slags fisk neml: Karp, Karus, giedda, abbor, braxen, Fliring (?), brek (?), Sarf (?), Pyn (?), Kullbars (?), löjor, åhl, lakar, kräfter och musslor. (Här finns en del okända fisknamn eller är det namn som användes ca 1750)

3^{tio} 20 st: Karp och Käres (kärr) dammar af hwilka the fläste äro anseligt stora.

4to Hiort, rådiur, hare, grefwing, otter, mård, iller, lokatt: rofdiur, såsom warg, och räfwär önskade man mindre af är här finnes.

5to Häger, Orre, Swanar, willgås, änder 4 slag, Kowiper (?), snäppor 5 slag, kraak foglar 5 slag (kråkor), rapphöns, liungwipor, Snärpor."

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

4. Kyrkans tidiga inventarier

Även vad som fanns i Sövde Kyrka.

Sövde var huvudförsamling i Sövdes och Blentarps pastorat ca 1555-1938.

(Blå text är förklaringar mm.)

Präst fram till 1693 var Anders Andersson Delphin. (dog under 1692).

Från 1693-04-04 Arendt Pettersson Brandenburgh fram till 1710-06-17.

Från 1711-04-19 Christopher Schönbeck fram till 1718-10-06.

Från 1721-05-21 Caspar Ennes fram till 1731-06-11.

Från 1733-02-18 Olof Wennerstedt fram till 1741-01-21.

Från 1741-07-06 Wilhem Julius Hoffgardh fram till 1784-02-08

1694 blev hus/gårdar numrerade i Mantalslängder, 1688 i Jordeböcker.

Räkenskapsböcker saknas för Sövde församling. (I Blentarp 1662-1823, borde ha funnits för samma tid i Sövde).

Dessa inkluderar också kyrkans inventarier benämnda "lösöre". I det här fallet är det allt som finns i kyrkan och kan användas där, inklusive kyrkklockorna, men undantaget det som finns på kyrkans invändiga väggar, men rätt ofta finns även siffertavlan och andra utsmyckningar med.

Inventarier 1693 finns i kyrkobok Sövde CI:1 (1693-1737) sid. 1-2 ([v112530a.b70.s1](#)).

Dito varje år fram tom 1707.

Inventarier 1759 finns i kyrkobok Sövde CI:2 (1738-1775) sid 138 ([v112531a.b1440.s138](#))

Socken beskrivning mm finns i kyrkobok Sövde C2:1 (1738- 1775) ([v112530a.b70.s1](#)).

Inventarieförteckningen 1693 finns för både kyrkan och prästgården.

I **1686 års kyrkolag** står följande i kapitel XXVI 'Om Kyrkor, deras Skrud och Egendom'.

Här den lite mer moderna texten från en senare utgåva:

"Var kyrka i städer och å landet skall hava, en eller, där så behöves flera **kistor** med tre lås, däruti kyrkans egendom i penningar, guld, silver, kläder, tenn, koppar, räkenskapsboken, inventaria över kyrkoherde-, capelians- och klockarbord, samt annat, som vid kyrkan till underrättelse behöves, skall bliva förvarat. Den ena nyckeln behåller kyrkoherden, den andra kyrkovärden, och den tredje en av sexmännerna; och må intet där uttagas utan i dessa tre personers närvaro."

Anm: capelian: präst anställd som biträde;

sexmän: utsedda ordningsmän av sockenstämman för att förvalta tiondet, se till att stämmans beslut genomfördes, vilket upphörde 1863 när kyrka och kommun delades.

I inventarieförteckningen finns bl.a. följande angivet!

1693 Anges "1 Bibel i Octavo ([8vo, 153 x 228 mm](#)) som då är Gustav Vasas bibel från 1541 eller snarare Gustav II Adolfs bibel från 1618 som var en reviderad version av Gustav Vasas bibel.

Ingen kista anges.

Två stycken Kollekttavlor (allmosetavlor).

En gammal rutten Kyrkostock. ([Det framgår inte om det är en offerstock eller straffstock](#))

1759 Jernbeslagen Kyrkiostock at samla fattigpenningar uti ([Ingen uppgift om lås](#)).

Ingen kista anges.

Idag finns en kista i kyrkan enligt 1686 års kyrkolag. Inte hittat när började användas.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

4.1 Vad som tidigt fanns i kyrkorna och i Sövde kyrka

A. Sövde Kyrkostock = offerstock. I Sverige

Stocken ca 77 cm hög

1343 skulle det finnas en offerstock vid kyrkan.
1527 avskaffade Västerås riksdag offerstocken.
1571 förbjöd Kyrkoordningen bilder på stocken.
1649 återförde Drottning Kristina offerstocken.

I Danmark, ej kollat men troligtvis något liknande då det i Skånska kyrkor funnits kyrkostockar före 1658.

ca 30 x 29 cm

Offerstock, kassa som används till understöd åt fattiga. Stocken i kyrkan var ett slags kassaskåp, där de, åt de fattiga insamlade penningmedlen förvarades.

I Sövde anges 1693 "En gammal ruten Kyrkostock" ([Det framgår inte om det är en offer- eller straffstock](#)). Det finns sedan inventeringar varje år tom 1707 men då angavs bara förändringar mot föregående år. 1759 anges "Jernbeslagen Kyrkiostock at samla fattigpenningar uti".

Foto: Leif Nyström

B. Allmosetavla-kollekttavla

Exempel på Kollekttavla.

1693 finns det 2 st noterade i Sövde.

Tavlorna, i trä, såg ungefär likadana ut men hade varierande snidade motiv. Baksidan med pinne för att kunna hålla fram Kollekttavlan.

Ca 25 cm hög.

Hoven kom senare i Sövde kyrka, 1760.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

C. Dopfunten i Sövde

Storlek:
Diam: ca 69 cm, tot.höjd ca 88 cm.
Undre sockeln: 16 cm.
Övrigt: Hål i botten på dopkärlet.

I inventarieförteckningen 1693 står den som "1 Funt af iholig grååsten".

Under Svenska Kyrkan Sövde står att:
"Dopfunten i Sövde är huggen av sandsten under 1100-talets senare del, vid samma tid som när kyrkan uppfördes. Nederst i skålen finns ett urtappningshål som saknas på dopfuntar efter 1250."

I Skåne under den katolska tiden fick inget dop förrättas om dopfunt saknade. Ett odöpt barn fick inte tas in i kyrkan före dopet så därför borde Dopfunten då stå till vänster om ingången i en halvcirkelformad nisch och försedd med himmel av trä eller tyg och vara en avskärmd del av kyrkan. (Enligt ett kyrkomötes beslut).

Reformationen blev officiellt införd i Danmark, och således även i Skåne, 1536-10-30. Det är nog nu som dopfunten flyttades in till koret eller däromkring.

Dopfaten lär ha tillkommit när reformationen infördes och skall i mittdelen ha en gömd nästan osynlig och nu förmodligen oläsbar text.

Dopfatet

Sövde dopfat är från 1500-talet!

"Fonten är af gråsten, hwaruti finnes et stort Messingsfat med följande inskription: Detta Bäckén hafwer wälakte Laers Hansen och hans Käre Hustru Anna Hansdotter boendis på Snogeholm, forarrit till Funten i Söfvede Kircke den 18 Decembris anno 1642."

D. Kyrko-kistan

Förvarings-Kistan enligt 1686 års kyrkolag, denna är från Sövde.

Storlek: B. ca 30 cm, Dj. Ca 29 cm
H. ca 77 cm.

Tillverkningsåret ej hittat.

Kistan är försedd med 3 lås, ett i locket och 2 på framsidan.

Fram tom 1759 finns ingen kista noterad i inventarieförteckningarna.

I Blentarps inventarieförteckning för 1694 är Noterat "1 ny Kyrckio Kista". Antagligen efter kravet på 3 lås. Var det så också i Sövde?

I de kyrkor som jag besökt var det vanligt att det fanns en Kyrko kista i inventarieförteckningen 1692-1695.

Foto: Leif Nyström

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

E. Ljusstakar i Sövde

Ref: [Foto från Riksantikvarieämbetet](#) (Klicka på länken)

Noteringar för bilden hos RAA:

- 2 Ljusstakar
- Malm, höjd 38,5 cm
- 1500-talet
- 1480:94a
- ML72

Enligt Inventarielistan finns:

1693. "1 par giutna altar stöpta Mässings fötter med stora stöpta Mässings Ljusastakar uppå, som tilföre ståat på altaret, ock Wäga .....*(saknas)*"

1759. " 2 Stora Metall Stakar på altaret *(samma som ovan?)*"

Bilden visar att ljusstaken är skadad upptill höger. Det finns ingen notering om detta i RAA's dokumentation eller är det fotot som är skadat?

Enligt noteringen finns det 2 ljusstakar men bara den ena är avfotograferad.

F. Krucifix Sövde kyrka (1400-talets andra hälft)

Från "Den medeltida träskulpturen i Skåne" av Lena Liepe.

LUHM 18547

Krucifix i ek.

Figurens höjd 108 cm, korsets höjd 225 cm, korsets bredd 202 cm.

Överkroppen lutat något åt höger. Bröstkorgen rak och platt med en hög spetsig avgränsning mot mellangärdet. Brett rakt sidosår. Buken liten och rundad, höfterna raka. Kort höftkläde knutet mitt fram med grova brutna veck, framför låren en ändflik, på höger sida en längre veckad våd. Benen raka, knäna svagt böjda, fötterna inåtvridna och korslagda.

Kors med rundad framsida, upphöjda plana kantlister, rund mittskiva, tätt sittande avlånga utsprång längs kanterna, runda ändplattor med rundade hörnblad.

Ryggsida urholkad.

Rester av kredering *(kritgrund för att få en jämn yta att måla på)*.

Huvudet och armarna borta. Tårna delvis avbrutna på båda fötterna. På höger sida ett par hål. Korsstam och korsarm särade, ytan sliten och multnad, tre utsprång av brutna.

Litteratur: A Anderberg 1915, s55, s57, figur 62.

Foto: Bengt Almgren

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Denna bild är från "Skånska Triumfkrucifix"
1915 av Adolf Anderberg.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

G. Kyrkostock = straffstock

I inventarieförteckningen anges "En gammal rutten Kyrkostock". (Det framgår inte om det är en offerstock eller straffstock).

Exempel på Kyrkostock, straffstock, som avskaffades 1841.
Bilderna är från Brandstads kyrka.

När man dömde i domstolarna tidigare var alla brott straffbara. Några förmildrande omständigheter tog man ej hänsyn till. Villkorlig dom existerade ej. Straffen skulle vara fostrande och avskräckande. Däremot graderades brotten, man skilde på grov stöld och stöld av mindre värde, sk. snatteri. Man gjorde också skillnad på mord och dråp. Man tog också i straffsatsen hänsyn till om brottet upprepades. För "*fjärde resan stöld*" kunde man dömas till hängning. Husaga var tillåten, men ej misshandel.

Ursprungligen fanns enbart två straffsatser, *böter* eller *dödsstraff*. I vissa fall även *skamstraff*. Med skamstraff menades att stå eller sitta och skämmas inför befolkningen. Att hamna i **kyrkostocken** var ett sådant straff. Offret satt då fast med benen i en stock. Förbipasserande kunde spotta eller kissa på offret eller uttala förnedrande ord. Ett annat skamstraff var att stå fjättrad vid en **skampåle** och i vissa fall med stöldgodset i en säck bunden runt halsen.

Kyrkoplikt. Uppenbar kyrkoplikt innebar att "brottslingen" (domstolsdömd) i kyrkan inför församlingen bekände sin synd.

Pliktpall. 1686 års kyrkolag stadgade, att den som begått lönskaläge (barn födda utom äktenskapet), skulle "stå uppenbar skrift", dvs den skyldige (kvinnan) skulle då stå på en speciell pliktpall inför församlingen vid högmässa. Även andra brott kunde ingå.

1741 avskaffades pliktpallen för sedlighetsbrott, och enskild skrift ändrades till en enskild förrättning i sakristian, men inför församlingen kungjordes sedan, vilka som underkastats denna ceremoni.

Pliktstock. Förr om straffstock, (skamstraff) bestående av två plankor, förenade medelst gångjärn i ena änden o. med en låsanordning i den andra, i anliggningsytorna försedda med tvärgående, runda hål för benen men även för armar, oftast placerat utanför ingången till kyrkan. Med skamstraff menades att stå eller sitta och i stocken inför församlingen.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

H. Altartavlan från 1640.

Foto: Leif Nyström 2022.

Siffrorna hänvisar till altartavlans texter, se nästa sida.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Text 1.

Från bibelupplaga 1917. Markus 16.6

Marci 16 v.6
SVRREXIT, NON EST HIC

"Men han sade till: »Varen icke förskräckta. I söken Jesus från Nasaret, den korsfäste. Han är uppstånden, han är icke här. Se där är platsen där de lade honom.»

Text 2.

INCLINAVIT CAPUT, ET TRADIDIT SPIRITVM SVVM: IOH:19.V.30:

"Och när Jesus hade tagit emot vinet, sade han »Det är fullbordat. Sedan böjde han ned huvudet och gav upp andan»."

Text 3. "ANNO 1640". Då tavlan tillverkades av en okänd 'Bildhuggare'.

Text 4 till vänster.

Text 4 till höger.

Ägaren till Sövdeborg 1639-1656 och hans hustru.

Otte Thagesen Thott

f. 1607-11-21.

d. 1656-09-10.

Vigda 1634-10-25

Son Knut f. 1639-12-21

Jytta Gylden Stierne

f. 1617-02-17.

d. 1640-08-29.

Text 4 i mitten.

"ACCIPITE COMEDITE; HOC EST CORPVS MEVM: BIBITE HIC
EST CALIX NOVI TESTAMENTI IN MEO SANGVINE. 1 COZ:11 (Korintierbrevet 11:23)

Här Matteus 26:26: "Medan de nu åto tog Jesus ett bröd och välsignade det och gav åt lärjungarna och sade »Tagen och äten; detta är min lekamen.» Och han tog en kalk och tackade Gud och gav åt dem och sade: Dricken härav alla 'ty detta är mitt blod'."»

Text 5 vänster.

QVOTIESCVNQ COMEDERITIS PANEM
HVNC, ET BIBERITIS HVNC CALICEM
MORTEM. DNI ANNUNCIABITIS
VSQ DVM VENERIT: (COR: 26)

«Så ofta ni äter detta bröd och dricker denna kalk, kommer ni att förkunna Herrens död, ända tills han återvänt.»

Text 5 höger.

QVI EDIT ET BIBIT, INDIGNE,
REVS EST CORPORIS ET SANGVINIS
DOMINI: 1 COR:11 (.27)

«Den som dricker på ett ovärdigt sätt gör sig skyldig till ett brott (reus est) mot Herrens kropp och blod.»

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Altartavlans baksida.

Foto: Leif Nyström 2022.

Bakgrunden har gjorts ljusare för att på bilden kunna se hur infästningarna var utförda.

Brigitte Barnekov

Född 1700-04-30, död 1771-12-01 på Nehringen, dotter till översten Kjell Christoffer Barnekow, och grevinnan Margareta von Ascheberg.
Osäkert när Brigitte flyttade till Nehringen.

Gift 1717-03-13 i Vittskövle med **Johan August Meijerfeldt den äldre** som var född 1664 i svenska Livland och dog 1749-11-10 på Sövdeborg, bisatt i Sövde kyrka 1749-11-22 och begravd i Nehringens kyrka i Pommern enligt https://www.adelsvapen.com/genealogi/Meijerfeldt_nr_59

Familjen flyttade 1735 till Sövdeborg som de köpte av stebhuset Ascheberg.
1733 dog Claes Sparre som bodde på sterbhuset med familj.

Deras barn: Ulrika Margareta, född 1719-08-14 på Visingsö, död 1728.
Carl Fredrik, född 1721-02-13 på Vittskövle, dog ogift 1791-04-29 Ugerup.
Anna Catharina, född 1722-05-06, död 1779-03-30 Hornsberg.
Johan August född 1725-05-04 i Stralsund, död 1800-04-21 i Stockholm,
Begravd i Riddarholmskyrkan i Stockholm.

Brigitte och Johans son, Johan August Meijerfeldt den yngre tog 1749 över Sövdeborg där han aldrig bott utan modern Brigitte Barnekov skötte godset.

Denna del av släkten Meijerfeldt Nr 59 dog ut 1800-04-21.
Grenen blev grevlig 1714-03-03 och introducerad 1719.

Släktens vapensköld

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

I. Predikstolen från 1640.

Foto: Leif Nyström 2022.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

J. Kyrkklockorna. (f.n. inte avfotograferade)

Det finns inga räkenskapsböcker för Sövde församling.

Kan det ha funnits en klockstapel på kyrkogården runt kyrkan?

Följande har hittats om klockan/klockorna.

Läs mer under punkt 6. Noterbara årtal om händelser 1634-1788 under respektive årtal, tex mer om inskriptionerna på klockorna.

1693 Noteras i inventarieförteckning att "Tornet i år har allenast en klocka".

1720 Är Kyrkoklockan omguten af Lars Wetterholtz i Malmö.

På klockan står: "Högwällborne H^{rr} General Lieutenanten Christian Ludwig won Aschenberg Grefwe till Söfdeborg och Ågarp Friherre och herre till Bostarp hafwer låtit denna Klockan omgiuta 1720."
([v112531a.b2500.s241](#))

1749 En nygjuten liten klocka, vikt 493 kg av Andrea Wettwrholtz i Malmö. Skänkt av Johan August Mejer Meyerfeldt och hustrun Brigitte Barnekow, Söfdeborg.

1750 Den lilla klockan installerades samt att det lades nya metallpannor under stora klockan och kläppen blev omgjord.

1759 Noteras i inventarieförteckningen:

"1 Större Klocka väger 5 Skeppund ([850 kg](#))

1 Mindre Klocka väger 2 Skeppund 18 Lispund ([493 kg](#))"

1770 Stora kyrkklockan omgjuten

Brigitte Barnekov, Sövdeborg lät i januari omgjuta den stora klockan, vikten ökade med 340 kg till 1190 kg. Brigitte dog 1770-12-01.

1772 Stora kyrkklockan blev återuppsatt

1772 Lilla kyrkklockan omgjuten och återuppsatt. Förlorade ljudet efter Brigitte Barnekovs död.

1788 Vid det 5 timmar långa åskovädet noterades att klockorna inte skadades. Således finns 2 kyrkklockor.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

4.2 Inventarielista kyrkan 1693 och 1759

1693 Från Sövde kyrkbok CI:1 (1693-1737) sid. 1-2 ([v112530a.b70.s1](#)).

1759 Från Sövde kyrkbok CI:2 (1738-1775) sid 137 ([v112531a.b1440.s138](#))

Noterat av prästen *Arendt Brandenburgh* efter sitt tillträde 1693-04-04.

Citat: "Först Sielfwa Kyrckian, med en Uthwygdning på den Norra Sidan Uthaf hans Höggrefl. Excell: Kongl. Rådet Fältmarskalken ock General Gouverneuren Högwälborne nu salig Rutger von Aschebergh til bygd, hwar uti mer nu för Tyden finnes två Råser Stolar (*bänkar i kyrka*), af hwilka störste delen nu äre Brächliga."

Rad	Mtrl	Beskrivning (stavningen från respektive årtal) Huvudsakligen lös utrustning	1693	1759	
1	Silfwer	1 Kalck med Patén förgylt inuti, med Aschenbergiska och Wittenbergiska vapnen på	-	x	
2		1 Dito väger 25 lod (332,5 gr) öfwer alt, som högwälborne Fru grefinnan och Kyrkwardinnan Meyerfeldt anskaffat år 1758	-	x	
3		1 Oblate ask förgylt inuti	-	x	
4					
5	Metall	1 par giutna altar stöpta Mässings fötter med stora stöpta Mässings Liusastakar uppå, som tilföre Ståat på altaret, ock Wäga ..... (<i>saknas</i>)	x		
6		2 Stora Metall Stakar på altaret (<i>samma som ovan?</i>)	-	x	
7		1 stort Mässingsfat til hörer Funten. (1 Buckligt Mässingsfat i Funten)	x	(x)	
8		1 dito lytet af Tenn til hörer Funten	x	x	
9		1 Större Klocka väger 5 Skeppund (850 kg)	?	x	
10		1 Mindre Klocka väger 2 Skeppund 18 Lispund (493 kg)	?	x	
11					
12					
13	Gråsten	1 Funt af iholig gråsten,	x	?	
14					
15	Kläder	1 Mässhakel af guulmåhr med Silb,blommer (<i>silverprytt</i>) med Korss af guld Spetz	x		
16		1 gammal Mässhagel af rödt Sidentyg med guldblommor uti	?	x	
17		1 dito gammal ock obrukelig	?	x	
18		1 altare Kläde af gamol ritzet (<i>repat</i>) Sammet med Sif. Måår (<i>???</i>)	x		
19		1 altare Kläde af rödt sidentyg med guldblommor uti	-	x	
20		1 altare duk med Spetsar omkring	-	x	
21		1 Mässe= skiorta af Kloster Lärft, som är aldeles söndrig. (<i>tyskt vävt fint lityg</i>)	x		
22		1 Mässe skiorta af varendorfer lerft (<i>finvävt lityg</i>)	-	x	
21		1 dito Saubre	-	x	
22		1 gammal handduk wid Funten	-	X	
23		1 gammalt svart bår Kläde	-	x	
24		1 med guld broderad Flor & Kläde at ha öfer Kalken wid Communion	-	x	
25		1 dito hwitt med utsydda blommor af guld och silfwer, bägge gifna af Högwälborna Fru grefinnan och Kyrkwardinnan Mejierfeldt år 1758	-	x	
26		1 dito gammelt af Flor med guldblommor uti	-	X	
27		1 dito gammelt af grönt Sidentyg.	-	x	
28					
29	Trä-vahror	1 Altare Tafla ock 1 Prädikestohl af Eeke=trää giorda uti Bildthuggare=wärck, som til een dehl bröstfäldige finnes	x		
30		2 stycken Taflor att sambla Almossor uthi	x	-	
31		1 gammal Kyrkiostock, som är aldeles förrutnat	x		
32		1 Jernbeslagen Kyrkiostock at samla fattigpenningar uti	-	x	
33		1 Likbåhr	-	X	
34		1 Pliktvall	-	x	
32		3 st. Låsar till Kyrkiogårdsluckorna	?	x	
33					

- 19) Ett altarkläde av gammalt repigt sammet med silverbård.
Andra församlingspräster skriver tex 'guulgalon'. Gulmår = en växt med gula små blommor. Mösshakar är normalt svarta eller i rött sammet, finns även gröna, vita. Numera idag också i många andra färger.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Forts... Inventarielistan

Rad	Mtrl	Beskrivning (stavningen från respektive årtal) "Uthi Löst ock Fast med alt den tilhörer prott: 1693	1693	1759	
34	Böcker	(1) Bibell in octavo (153 x 228 mm). 1 Bibel in fol. (225 x 360 mm)	(x)	x	
35		1 Peringskiölds Bibliska Släkt		x	
36		(1) Confessio Fidei. 1 Religions Stadgarne	(x)	x	
37		1 Stor Psalmbok in quarto (25 x 30 cm)		x	
38		1 Handbok		x	
39		1 Äldre och nyare Kongl: Förordningen uti 10 band		x	
40		1.Een Kyrkio=ordnings in quarto, af Hs. Kongl. Mayt: vår åldernådigste Konung ock Herre Konung CARL den XI til Pastoratet föräbrat.	x	-	
41					
42	Kyrkan	Kyrkian uthan på är halfwa dehlen med Bly ock halfwa delen med Tegelsteen öfwertäckt; Men aldeles Brösfäldigt.	x	-	
43		Tornet hwar uti är allenast Een Klocka, är ock med Tegel betäckt	x	-	
44		Kyrkiogårds Muren är af gråsteen giödt, med Tegel Tak uppå, som aldeles brösfäldigt finnes.	x	-	
45		Till denna Kyrkiogård finns een port, ock 3 lukor, alla ruinerade.	x	-	
46		Elliest som Härrskapet her på Söfdeborgs, den Högwälborne Herren Grefwen ock Öfwersten Christian Ludvig v: Aschebergh äger Jus (Jus Patronatus, rätt att tillsätta präst mm) til denna Kyrckian ock för den skull, tager emot des In Komster ock til dess uthgifter svarar; Ty kan der om intet til någon underrättelse upföras.			
47			År		
48	Tillägg	1 Rense (?) Kalk i Tenn för Win ock Bröd till 4 personer	1696		
49		Altarekläde och Mässhagelen som på nya årets Inventarium finnes up fördt uthaft Högwällb: Fru grefinnan wara hyst til Kyrckian Ståendes, är wäl observerat, som det i åhr, och uthaft denne Kirckias Patron Högwällb H ^r Grefwe och Öfwerste Christian Ludwigh Ahchebergh sielf förärat.	1696		
50		Dito 1 Tenn Kalk och Patén för 8 personer	1698		
51		1 Ny ekestock med 3 lås för allmosor	1698		
52		1 Ny Sifwer Kalck med Patén och Oblateask förgylt, Fr. Grefwe Christian Ludvig won Aschenberg och thes Fru Grefinnan Mariana Margareta Wittenberg	1700		
53		1 Ny Mässeskiorta af fynt lärft. Fr. Grefinnan Margereta Maria Aschenberg	1700		
54		1 Alltare Kläde af rödt sydentyg med guld blommer 1 Mässhagel af samma slag, med ett Rosteligt och rykt borderath Crucefix baak på, Sampt ett dödinge Hufwud under. Fr. Grefinnan Mariana Margareta Aschenbergh	1701		
55		2 duukat till Funten. (Samma givare som ovan.)	1702		
56		1 ny Messehagel samt Altarekläde i rödt Sammet med Guldgalonier utsiradt jemwäl och en Håf at samla penningar med.	1760		
57					

46) Christian Ludvig von Aschebergh blev ägare till Sövdeborg 1693 efter fadern Rutger von Aschebegh som köpt Sövdeborg 1679. Släkten ägde slottet fram till 1735.

4.3 Kyrkans årliga fasta avgifter

Avgivna värden är för ca 1750

Myntfot (konsumentprisindex) 1634-1704 daler, 1704-1788 riksdaler (silver).

Dito öre 1625-1788. 1 riksdaler = 32 öre.

Biskoppens Studie Skatt	1 d ^r	16 öre	= 230 kr 2022
Consistorü Stats aflöning	1 d ^r		= 153 kr
Probstens lön 1 tunna råg			= 115 kg (146l)
Probstens under Skrifnings penningar		12 öre	= 72 kr
Pastoris Notariat	1 d ^r	16 öre	= 230 kr
Till Klockaren för Kyrckians renhållande	1 d ^r	16 öre	= 230 kr

5. Prästgårdens Inventarielista 1693

Här finns några uttryck svåra att verifiera och en liten udda stavning av texten.
texten indelad i stycken för att lättare kunna kommentera denna.

OBS det finns en notering om att prästgården brann ned 1641 och 1658 då den byggdes
upp igen på en ny plats, sydost om kyrkan. Brandstodshjälp erhålls vid båda bränderna.

5.1 Prästgårds Härligheter och Inventarium.

Citat: (Från Sövde kyrkbok CI:1 (1693-1737) sid. 1-2). ([v112530a.b70.s2](#))

1. "Sielfwa Prästegården är för ett heelt heeman uti härskapets ock för Twå fierdedels
uti Kronans Jordebok upfördt; på hwilken finnes 4 Längier, ock niuteo något skery
i Siön sampt Nödortftig Eldebrand af Skougen.
2. Elliest förnimmes wid mit anträddande til Pastoratet att emillan Högwälborne her-
skapet ock mina antecessores ([företredare](#)) att Mage Skifte ([danska=skifte av mark](#))
wara giort, Neml. att emot een hega ([äga](#)) som alleenast hwart 12 el. 13 åhr Kan
såås, emedan den är uthmarck ock Långdt ifrån belägen, benämd Skuderöd = Hejen,
bekommes åhrl. af Härskapet her på Sövdeborgs ___Korn.
3. Och emedan det äfwen så profitabelt synes som bred: Hejas brukande, ty har iag
([jag](#)) och det samma i Lyfs tyden ingåt.
Her för uthan finnes wid Prästegården på den östra Sydan, ett Stycke Jord med
några Lass Engs, som Räcker alt heen till Pihle = Ledat, med 2^{ne} små dammar.
Nock 2 stycken Inhägnade Trää gårdar den eena wästan för Kyrckian ock den andra
Sönnan för Prästegården.
4. Hwad min visitation angår, uti min i nåder anfortrodde försambling, den iag ([jag](#))
efter Kongl. Mayts: allernådigste Kyrkio ordnings, har hörsambft uti eens hwars
Åboos Huus innewarande åhr 1693 förrättat; Så emedan inga större feel
achtigheete ibland des Ledamöter fundne , äre, än de hwilka tydh efter annan,
Bud i lof, med godt maneer corrigerade och rättade blefwo, har man herom ej
wydare welat antächna låta."

-
1. Koll av Jordeböckerna 1691/93/94. (1692 finns inte)

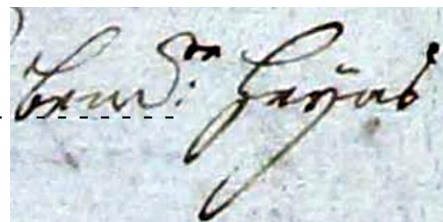
1691. Under Kyrkohemman finns Prästgården noterar som halvgård, ½ mantel samt
Klockarbostället som ett Gatehus.

Alla övriga gårdar och hus ägs av Söfdeborg. De har säkerligen en egen jordebok där
det kan finnas en annan uppdelning. Räknade deras gårdar och hus till 91 st dvs allt
deras ägande inte bara i Sövde.

1693. Två befintliga hus har blivit 'Skattehus'
det ena är Klockarbostället. Nu 93 st.

1694. Som för 1693.

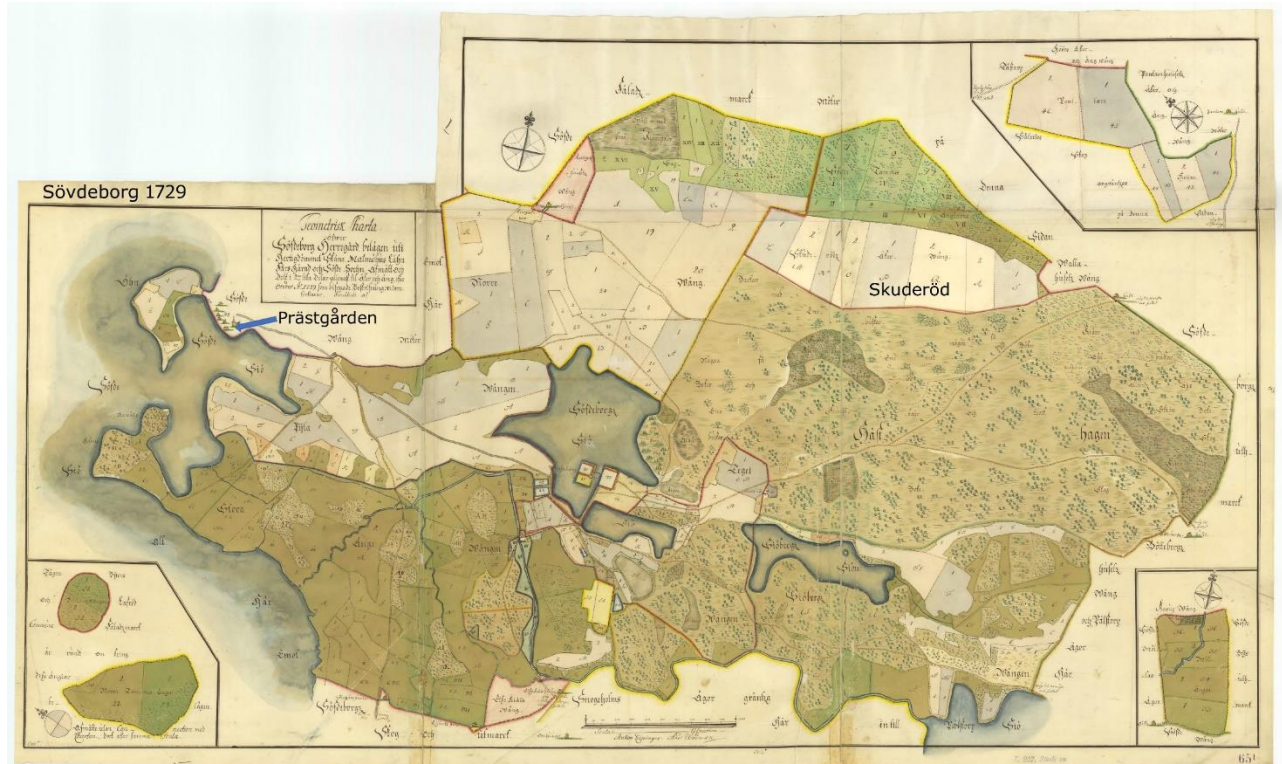
2. Rad 2 'Mage', danska för skifte av mark
Rad 4 'Skuderöd' se bilaga nästa sida
3. Rad 1 svårtydd text. - - - - (hejas) - - - - -
4. Rad 5 svårtydd text 'Bud i lof'

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Bilaga till Inventarielista Prästgården, Skuderöd. Sövdeborgs egenbrukade ägor.

5.1 Om Prestegården och thes tillhörigheter (1738-1775)

(Sövde CI:2 (1738-1775) Bild 2460 / sid 242 (AID: v112531a.b2460.s242))

"Prästegården har tillfören Stådt nordväst om byen på en plats, som nu kallas Prästestöten, men för ungefär åttio år sedan uti Mäster Anders Dellphins tid (1670-1693) afbrändt och då flyttiat dit han nu står sydost om Kyrckian. (dvs den brann ned ca. 1690)

Prästegårdhens ägor äro; efter 1569 åhrs landebok följande

Bona Curie Pastoris (prästgårdens egendom)

(12 st olika jordägor är uppräknade som inte anges här)

Af förenämde ägor har Prästen nu intet sagt angen, sagde Hejan, Skuderydt Hejan, Somperöds Hejan (åkernamn) utan alla thessa ägor brukas nu under Sövdeborg Herrgård: Men när the kommit ifrån Prästegården eller under hwad namn the kommit til Sövdeborg har iag ej kunnat utforska.

Så mycket ses af Sahl: Probsten Brandeburgs annotation uti Kyrckio boken 1693, at före hans tid som Härrskapet till Sövdeborg af Prosten legd (upplåta nyttjanderätten) någon af thenna utjord. Så lyda före nämde Probstens Ord: Förenimas är mit antråde till Pastoratet at emillan Högwällborne Härrskapet och mina antecessorer at maga (danska skifte av jord) skifte wara gjort, nemligen at emot en heja, som allenast hwart 12 eller 13 år kan sås emedan den är utmarck och långt ifrån belägen benämd Skuderöds hejan, bekomnes Åhrl af Härrskapet här på Sövdeborg korn."

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

6. Noterbara årtal om händelser 1634-1781, 1830, 1843

Sövde (M) CI:2 (1738-1775) sid 241 (AID: v112531a.b2500.s241)

"Kyrkians namn, när eller af hwem then först är bygd, wet ingen berätta."

Noteringar och sammanställningar om kyrkan och kyrkogården som finns i Sövde CI:1 (1693-1737) utöver Födda-Gifta-Avlidna fram tom 1707 är författade av Prästen Arent Brandenburgh.

Dito för Sövde CI:2 (1738-1775) är det nog så att sammanställningarna är författade av Wilhelm Julius Hoffgardh som var präst i Sövde mellan 1741 och 1784. Hans nedteckningar står i denna ordning, från sidan 239 i 'CI:2':

- *Historisk beskrivning över Sövde socken (sid 239 och 241).*
- *Ortens beskaffenhet och förmåner (sid 241 forts. 6 sid fram = sid 240????).*
- *Kyrkans årliga utgifter (sid 242).*
- *Om prästgården och dess tillhörigheter (sid 242 och 243).*
- *Inskriptionerna på 4 kistor under koret (sid 253 + sida utan nummer).*
- *Texten på 5 gravstenar i kyrkan (sida utan nummer + sid 254).*

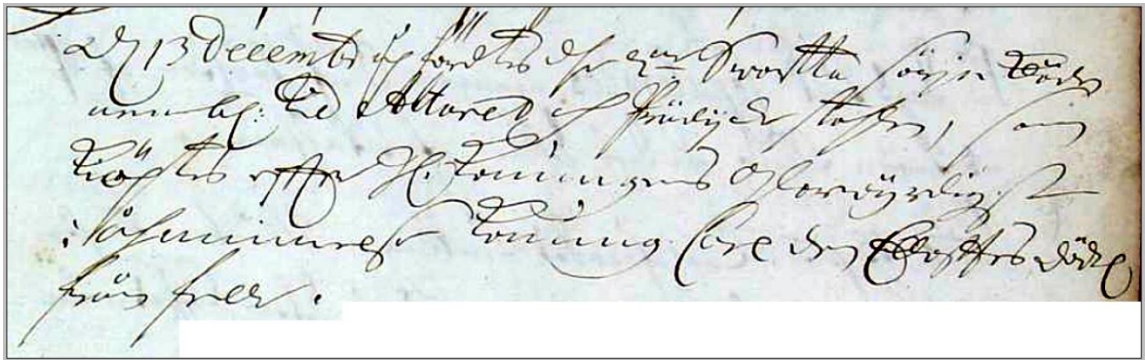
Notera den konstiga sidnumreringen, fattas det sidor?

Årsnoteringar nedan är under vissa år dubblerade och då uttryckta på lite olika sätt beroende på när de noterades. De vars överskrift börjar med "Noterat under.....". är händelser inträffade under noteringsåret. Övriga är sammanställningar gjorda efter att de har inträffat. De flesta händelserna är citerade med dåtidens text.

- 1634 Gravkor
Byggt för ätterna Lange, Tott och Piper som hade kungligt privilegium att begrava sina döda där. Är detta gravkammaren under koret?
Är också patronatsrätten från denna tid? Se nedan 1649.
- 1641 Tredje dag påsk brann prästgården helt ner. ([Lunds Herdaminne](#)).
Kunglig Majt beviljade brandstod för uppbyggnaden.
- 1642 Fat till funten.
"Detta Bäckén hafwer wälakte Laers Hansen och hans Käre Hustru Anna Hansdotter boendis på Snogeholm, forarrit till Funten i Söfvede Kircke den 18 Decembris anno 1642." ([alltså inte ägaren till Snogeholm](#))
- 1646 Ny Altartavla
"Altartetaflan är giord på Herr Otto Totts bekostnad, som då war Herre till Sövdeborg."
- 1649 Sålde Fredrich III i Danmark patronatsrätten till Otto Tott i Sövde enligt ett 'köpebref' daterat Köpenhamns Slott 1649-12-29.
- 1658 Brann åter prästgården som låg no om kyrkan. ([Lunds Herdaminne](#)).
Omfattningen saknas men det beviljades 2 Daler silvermynt av varje kyrka i stiftet för återuppbyggnaden.
Ca 1746 anger Wilhelm Julius Hoffgardh att prästgården brann ned för ca 80 år sedan och byggdes upp på en ny plats sydost om kyrkan. Stämmer ungefär!
Dagens prästgård uppfördes 1932. Den gamla finns på Degeberga Hembygdspark.
- 1693 *Noterat under 1693 ([v112530a.b70.s1](#))*
Kyrkans inventarier se inventarielistan.
- 1693 Kyrkan utbyggd på norra sidan ([v112531a.b2500.s241](#))
"Men är på norra sidan giort et utbygge af gråsten, har dåwarande Patronus Kongl. rådet Fältmarskalk och General Gouverneuren Öfwer Skåne; Halland Bleking och Båhus lähn Högwålborne Grefwe Rutger von Aschenberg bekostat."

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

1697 Noterat under 1697 ([v112530a.b390.s33](#)). Delvis svårläslig text.

"d 13 Decembr upfördes dhe 2^{ne} Swortte sörje kläde nembl: Til Altaret oh Prädijsk stohln, som köptes efter H. Konungns ofordyrligst (?) i åhminnelse Konung Carl den Elloftes dödel från fele."

1698 Kyrkan, inre ändring

"+1700 äro Stolarna af Fure med paneldörrar före, upsatta."

1698 Noterat under 1698 ([v112530a.b490.s43](#)).

"Har Härskapet på Söfdeborgs H Öfwersten Högwälborne Grefwe Christian L. v: Aschebergh låtit fullfärdiga=16=Stohlar med dörrar före, af Furretymber uthi den Uthbyggnadt som hans Sahl. hr. fader lät upbyggia, Sammaledes 14: på den Norra Sydan alt in till Utbyggningen på lyka sätt gjorde. Noch samma åhr lät Högbem^{te} Härskap göra een ny Ekestock til att inlägga almosser uti, Wähl-förwahrat med Jänn och 3^{ne}: lååsar, hwartil och finnes 3^{ne} Nycklar, der af Kyrckeheerden behåller Een och En af Kyrckiwärder syn, men Hufwud nucklen, Hygw. Härskapet Siälwes Xig."

1699 Mässhake och altarkläde

"Är mässe hagelen och alltare klädet af rödt Syden tyg med guld blommor uti giordt."

1699 Kyrkan utbyggd på södra sidan

"Är på södra sidan et lika utbygge bekostat af Patrono Dåwarande Öfwerste, seder-mera General Lieutenant Högwälborne Grefwe Christian Ludvig Aschenberg."

1699 Noterat under 1699 ([v112530a.b610.s55](#)).

"Är i detta åhr den Södra Sydan på Kyrckian af Patronen och Öfwersten Högwälborne H^e Grefwe Christian Ludwig von Aschenbergh uthwydgath och af gråå sten Upmuurath, med 2^{ne} Fönster och Jern galdror uthi."

1700 Kyrkan förlängd åt väster m.fl. ändringar

"Har samma Grefwe låtit förlänga Kyrkan på västra ändan.

Under Choret är nu hwalfs ([valv](#)) begrafning som tillhör Söfdeborg."

"Tornet åt väster, är uppbyggt af gråsten." Är det en ändring från 1634? Ej kollat.

1700 Nytt tak på kyrkan och tornet

"Är lagt tak både på Kyrkan och Tornet, av flat tegelsten, efter spånmonster, bränt här i Socknen."

1700 Noterat under 1700 ([v112530a.b700.s64](#))

"Det Höggrefl. Härskapet är i åhr upsatt nytt Timber wärck af Eek och Fuhr öfwer hela Kyrckian och des uthwygdningar, och i ställer för det odogeliga tunna Blyyth på Gambla Kyrckian från Tornet och intil Choret på den Norra Sydan, och gammalt förfallet Tegel=Tak på den Södra Sydan är nytt flath Tegel i Spååne=Mursten igien uplagdt! Item är Pelaren wästan för ändan på Kyrkian reparerat och Lagath."

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Samma år och den 24 Aprilis har åther Höggrefl. Härskapet Stärckt och för ährath til detta Guds Huus och Församblings tjenst, Een Ny Silferwer Kalck med Paténet och Oblateask förgylt och med deras Höggrefl. Wapn på, sampt ett Prästeligit Futteräl ([skyddande hölje](#)) der til, och detta till Kyrkioherden Höglärde Mag: Arent Brandenburgh öfwerlefwererats I år äro 16: Stohlar med dörrar före, färdige gjorde oh upsatte uthi then Södre utbygningen. Sammaledes 4^a Stohlar widh Norr i Korssgången. I år har Högwällborne Fru grefinnan Margereta Maria Ascheberfs försambl^s Patronessa förskaffad en Ny Mässeskiorta af fynt lärft.” ([av fint lentyg](#))

1700 Ny Kalk med Patén och Oblatask

”Communion Kallken, med Patén samt en ask, at lägga Oblater uti alt af Sillfwer, innan till förgylt, på Kallken står General Lieutenanten Högwällbolne Grefwe Christian Ludvig won Aschenbergs och thes Fru högwällborna Grefinna Mariana Margareta Wittenbergs wapn samt namn, hwilka ock bekostat then förenämnda Kyrkans prydnung.”

Dopfunten

”Fonten är af gråsten, hwaruti finnes et stort Messingsfat med följande inskription: Detta Bäckén hafwer wälakte Laers Hansen och hans Käre Hustru Anna Hansdotter boendis på Snogeholm, forarrit till Funten i Söfvede Kircke den 18 Decembris anno 1642.” ([v112531a.b2500.s241](#))([alltså inte ägaren till Snogeholm](#))

1701 Noterat under 1701 ([v112530a.b770.s71](#))

”I år har Höggrefl. Härskapet låtit borttaga Pelaren under Tornet nedre i Kyrckian, tillyka med een gammal Lächtare. Och i dess ställe låtit göra een Räck twärt öfwer Kyrckian, med 2^{ne} dörrar före, durckbrocket, af fuhr bräder med Rappor uppå, der med afdeelt ett rum med Stolar uthi, hwaruthinnan hustrorna i församblingen sig infinna med deres fölie då de skola introduceras.

Sammaledes är och i år giordt den Stora Kyrckiodörren på wästra ändan af Kyrckian, hwarest Brudfolck ingår med deras Skrudh, och lyk igenom bäras till sina grafställen i Kyrckian.

Noch är i år giordt 2^{ne} Nya fönster på Kyrckian med Järn galdror uthi, som intet förr warit, Nembl. ett Sunnan och ett Nordan på Kyrckian, när med Tornet, är och Lagdt Nytt gulf öfwer alt i hela Kyrckian, af fyra Rantig Tegelsteenar, Item låtit Skiällna ([täta tex mellan tegelsten](#)) hela Kyrkio Taaket, såsom och låtit i år färdig göra Stohlarna med dörrar och hängsler, på den Södra Sydan uthi gamla Kyrckian, ifrån afdelningen och uptil Korsgången,

I år har och Församblingen til den Störste delen fåt sina bänke rum, men icke efter wissa Num: Emedan alla Bänkarne skola först anstrykas och stafferas ([prydas](#)).

Så har och denna Kyrckas Patronessa Högwällborne Fru grefinna Mariana Margareta Aschenberghs förährat til denna Kyrkias Zirat och Prydnadt Ett Rött gyllen styckes Altare Kläde, med stora ächta guldblommor, och Mässehagel af samma slags, med ett Rosteligt och rykt borderath Crucefix baak på, ([rostligt= guldliskt rikt broderat](#)) sampt ett dödinge Hufwud nedan under, och med hwyt ([vit](#)) Taft under fohreth.”

1702 Noterat under 1702 ([v112530a.b860.s80](#))

”Föruthan dett förrige Har åther i år Högbred: denna Kyrckias gunstige Patronessa Fru Grefinnan förährat till Kyrckians Prydnadt 2 stycken Altare duukar, den Eena af Drägl, ([duk under hakan](#)) och den andra af Lärofft, medh Gohlsöm nedan under. samt och ett Lärofts Handkläde medh Gohlsöm nedan om, till Funthen. ([Lärft=linvävt slätt tyg](#)).

Sammaledes i år äre ferdiggiorda resten på så många Stohlar, som intil Choret margverade ifrån Korsgången. Item har i år detta Höggrefl. Härskap, låtit reparera och ånyo Staffera hela Altare Taflan med guld, Silfwer och färgor til een deel, som det öfriga ännu står under arbete.

Har och låtit reparera Klockestolen med tienligt ([tjänligt](#)) timber och järn sampt Klocke apelen ([klockstapeln](#)) giordt ånyo, med sitt tilbehörige beslags.

Jämpte een ny Trappa med Räck, åth Tornet, såsom och dör ([dörr](#)) med hängsler och Låhs före, bekostat.”

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

- 1702 Altartavlan målad och förkyld (hänvisar till texten 1646, ny altartavla)
"Med förgyllning och målning ziradt på General Lieutenanten Högwälbörne Grefwe Christian Ludvig Achenbergs bekostnad."
- 1703 Skrank runt altaret
"Har förenämde Grefwe låtit giöra en Skiön Skrank omkring altaret, utsniden i löfwerk och målad." Bildhuggare Anders Råå.
- 1703 Ny dörr och trappa till Predikstol
"Är Predikestohlen med Kronan giord af Ek, wälarbetat efter Bildhuggare Konst: dören och trappan till predikstolen är wälgiort uti utsniden eller genombrutit löfwerk." Trolig bildhuggare Anders Råå.
- 1703 *Noterat under 1703 (v112530a.b950.s89)*
"I åhr är Altaret med Nya Bräder beklädt, och ett nytt durch bräcket (*golwfast*) Räck af Bilthuggare arbete uthi Lööf wärck, Rundt omkrings Altaret, och ingångs Norden wid Altaret, sampt Ny foth stycke, med Bräder Klädt, och 2^{ne} småå nya Pallar af Eek.
Sammaledes är och i åhr upsatt Her Höggref: Härskaps Stohlen i Koret.
Ibm Klockare Stohlen som och i åhr är förfärdigad.
Eljest är i åhr och börjat på Prädykstohls trappen medh tilbehörig eäk werck och Cronan öfwer Prädykstohlen som els står hoos Bilthuggaren under anbuddt. Så är och i åhr Altare Tafl: med behörig guld, silf: och färgor jempte anan mangement (?) repererat."
- 1706 Kyrkogårdsmuren uppförd
"Är Kyrckiogårds muren, som är murat af gråsten uplagat och med tegel betäckt, samt rappet och 3^{ne} lucker murade och hwalvde (*valvet*) af mursten."
- 1706 *Noterat under 1706 (v112530a.b1190.s113)*
"Inventarierna som för 1705 undantagendes uti detta åhret ähr Hela Kiörckiogårds muren medt 3^{ne} luker sampt port walfde sampt medt altdes behör å nyo giordt. item i Kiörckion om Kring Altaret, en stopning medt Leder (*läder?*) för Comenunicanternes Commoditet (*till nattvardgästernas fördel, nytta*) giordt så och Prädeko stohls trappor medt jenom biute (*jute*) fylninger af Bilthoggeri furuhe som Cronan öf Prädekostolen medt sitt beslag och behör förfärdiget. På Kiörckiojorden äro och giordt på des Södra sydor intaget et Stycke jordt så at uthwigningen finnes på öster och wester."
- 1707 Kyrkogården utvidgad södra sidan. Var?
"Är Kiyrckegården på Södra sidan utwidgad, och thet stycke jord som tå (*då*) blef intagit, inwigt af Herr Probstens Brandenburg uti 2^{ne} andre Prästers, samt hela församlingens närwaro.
Kyrckans åhliga imkomst, har förutan tyonden, som tages i Kärfwen (*troligen vete- kärve*), warit efter 1569 åhrs landebok." (*jordebok*).
- 1707 *Noterat under 1707 (v112530a.b1280.s122)*
"1707 ähr från wårens Börjande och alt in till Augusty månads uthgång, hela Kiörckiogårds muren medt siälfwa kiörckian och Tornet, sampt den på Södra Sydan Ny satte Reglare öf-alt Specket (*täta, utjämna*) och gwitmenat, så wähl som Kiörckian innentill. jämppte 2^{ne} Nya Fönster medt yärn och sitt behör på den Södra Sydan förfärdigatt, och d 1 Septembri blef det Nya Kiörckiogårds Jordtstycke som eft. muhren i Öster och Wäster Sunnes Kiörckian af Probstens (*Prosten*) Mag. Arent Brandenburg som då war Pastor xxxx uty hela församlingens nerware såwähl som 2^{ne} Prosters. inwigt."

Efter 1707 finns inga fler noteringar i Födelse-Vigsel-Dödboken om årliga inventeringsförändringar eller reparationer eller andra förändringar på kyrkan eller kyrkogården. Däremot kan det senare under enskilda år finnas noteringar om särskilda händelser.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

1707 Angående Patronatsrätten

-----Svårtolkad text om bla pengar-----Texten finns här-----

[Sövde \(M\) CI:2 \(1738-1775\) Bild 2510 \(AID: v112531a.b2510\)](#)

"Af en Fäste i Tågeryd landgille Buijk (*bok*) Dominium (*ägare*) till Söskrinde gård af Smedis husit olim (*en gång*) gafs i arf, nu till Hougården.

Efter 1649 åhrs Kiöpebrev på Jus Patronatus, af Prestegården gifwes årligen till Kircken all ten are *iii touders*, penge *2 f Sk Rie*. Nock af Ingenbolingen penge *Hj Sk Rie*.

Men då Konung Fredrich den 3^{die} af Dannemarck sålde Herr Otto Tott Jus Patronatus till Sövde, blef ock thenna Kyrckans egendom ock inkomst försållde till bemälte Tott som Kiöpebrefwet gifwit Kiöbenhafes Slott d: 29 Decembris anno 1649 tydligen förmäler. Som thetta Jus Patronatus är Confirmerad af Reductions Commissionen den 26 Julü 1689, altså har ock förenämde Kyrckans inkomst i Kraft ther af följt, och ännu följjer ägarne till Sövdeborg."

-----Svårtolkad text slutar här-----

1720 Kyrkklockan omgjuten

"Äro Kyrkoklockan omguten af Lars Wetterholtz i Malmö, på klockan står: Högwällborne H^{re} General Lieutenanten Christian Ludwig won Aschenberg Grefwe till Sövdeborg och Ågarp Friherre och herre till Bostarp hafwer låtit denna Klockan omgiuta 1720."

1749 Noterat under 1749. Lilla Kyrkklockan

"Har Höggrefweliga Herrskapet på Sövdeborg gifwit den lilla Klockan till Sövde Kyrckia, som väger Twå Skeppund, aderton Lisspund (*493 kg*), ock Kostat med tillbehör 1081 D^r S^{mt} (*1081 Daler Silvermynt = 158 661 kr, 2022*) på hwilken står följande:

"Patronus Kongl: Majestäts ock Sweriges Rykes Råd, general gouverneur öfwer Hertigdömet Pommern, Furstendömet Rügen ock Herrskapet Vismar samt Cancelleren wid Akademien i Greifswald, Högwällborne grefwen Johan August Mejer Meyerfeldt ock dess gemåhl Högwällborna Fru Grefwinna och Ryks Rådinna Brigitte Barnekow hafwa gifwit denna Klocka till Sövde Församlings tjenst."

På andra sidan står:

"Ifrå Solens upgång alt intil undergången ware Herrens namn lofwat. Ps.113:v3. Kyrckioherrde Magister Wilh: Julius Hoffgard guten af Andrea Wetterholtz Kongl: Privat Kyrcke och Klockegiutare Anno 1749."

Samma klocka uphängdes i Tornet 1750. Samma gång lades nya metallpannor under stora Klockan och kläppen blef äfwen wählomgiord. ([v112531a.b820.s76](#))

1749 Johan August Meyerfeldt d.ä. gravsatt under koret

"Åhr MDCCXLIX Den 22 Novembris blef för detta Kongl: May^{ts} och Sweriges Rikes Råd General Gouverneuren Öfwer Hertigdömet Pommern Förstendömet Rügen och Herrskapet Vissmar samt Cancelleren (*kanslern*) wid Akademien i Greifswald, Högwällborne herr Grefwen Johan Aug: Meyerfeldt Beledsagat till Sövde Kyrka och Bisatt uti Grafwen under Choret." ([v112531a.b800.s74](#)).

Anm. Det finns en notering om "begravd i Nehringens kyrka i Pommern" enligt https://www.adelsvapen.com/genealogi/Meijerfeldt_nr_59

"Hans Hoggrefwelige Excellence Öfweranswardade Sin Siäl uti Guds Händer insomnade ganska stilla och Sacktmodeligen uti en sahlig stund under de närståendes gråt och klagan sahligen i Herranom den 10 Sidstledne Novembris Klockan half Tre om morgonen sedan han med odödelig Äyra och ganska stort beröm sin werld igenom wandrat hade uti 90 åhr." ([v112531a.b810.s75](#))

Notera att Birgitta (Brita) Barnekov var gift med Johan August Meyerfeldt d. ä. Hon anges omväxlande med efternamnet Meyerfeldt eller Barnekov.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

1752 Nytt skolhus på prästgårdens mark

"Lätt Högwälborne Fru Grefwinnan och Kyrko Rådinnan Mayerfeldt på Söfdeborg upbygget aldeles nytt Scholæ Hus i Söfde, och som ingen beqwämlig äre pläts fantes, blef det satt på Prästgårdens grund.

Högbemälte Fru grefwinna har ock allenast sielf förordnat at af Söfdeborgs gård skall årligen gifwas en tunna Råg till Scholemästarens lön, utan och bewilljad, at genom Hemmans brukare i Församlⁿ gifwa til samma Skolemästare en fierdedels kappa råg eller korn årligen "(v112531a.b1060.s100)

(1 tunna råg = 146,6 liter torrt, struket eller löst mått, normalt för spannmål)
(dito ¼ kappe = 4,58/4 = 1,145 liter). (v112531a.b1060.s100).

1753 Kyrkan. utvidgad kyrkogård

"Blef Söfde Kyrckiogård utwidgad 17 alnar (10,1 m) på södra sidan, samt å up-satten gråstens mur, som inhägnade samma utwidgning, Högwälborna Fru Grefwinnan och Kyrko Rådinnan Mejerfeldt gaf så mycken Kalk som behöfdes till denna murens rappning och späckning (fylla i ojämnheter) samt så mycken taksten, som åtgick till dess betäckning, ock så mycken mursten som fordrades till södra Kyrkoluckans upmurande: Likaledes en jämn rits som lades i Kyrkoluckan: Men Församlingen som man Skiöt til Murmästarens Arbetslön, som war 406 dahler S^{mt} (Silvermynt). När denna utwidgning war färdig, blef den af Kyrckioherden wälärewördige och Hög lärde Herr Wilhelm Julius Hoffgardh inwigd 17 Söndag: efter Trinit (14 okt.) i anledning af Den: 23. V:4. Gifwer mig en arfsrätt till begrafning, sedan blef detta intagna jordstycke after Lowkastning dehlad millan Socknens inbyggare således som Taflan, med 1755 åhrs anmärkningar i denna boken utwisar." (v112531a.b1060.s100).

1759 Kyrkan yttre underhåll

"Församlingens Patroneska Grefwinnan och Riksrådinnan Högwälborna Fru Brigitte Barnekov hafwer förbättrad Söfde Kyrcka med:
Nytt utbygge på Tornet, nya gaflar på begge utbyggen, Nya fenster och bågar, Nytt Sparrwerk öfwer hela kyrkan, samt Rapning inn-och utwändigt." (v112531a.b1500.s144).

1760 Kyrkan inre underhåll

"Hafwer Församlingens Patroneska Grefwinnan och Riksrådinnan Högwälborna Fru Brigitte Barnekov låtit måla alla Stolarna tillika med Predikstolen samt förbättra Altare Taflan, och samma Åhr Gifwit ny Messehagel samt Altarekläde i rödt Sammet med Guldgalonier utsiradt jemwäl och en Håf at samla penningar med."

Till prydnad blef äfwenwäl i Choret upsatte fyra stycken Taflor som handla

Om Christi Födelse

Om Christi Flycktande till Ægypten.

Om Christi Korsfästelse.

Om Christi Ankomst till Domen.

(v112531a.b1560.s150)

Är det här de rätta tavlorna? 2 målade, 2 foton eller är det gamla tavlor?

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Forts.... 1760 Kyrkan inre underhåll

Mässhaken från 1760 (finns ej i inventarielistan för 1759)

Bokstäverna J A M B v B står för:
Johan August Meyerfelldt och hustrun
Birgitta von Barnekov.

Bokstäverna i mitten är hebreiska och
står för guds namn: Jahve, Jehova (JHWH),
Herren i den svenska bibeln.

Här från Björka kyrka:

1765 Nytt fattighus

"Uti detta år, är det af högwälborne Fru Grefwinnan och Kyrkowädinnan Meyerfelldt bekostade fattighus, blefwit alldeles färdigt, ock består af tvenne Stuger (*uppvärmda rum*), fyra Kamrar, Kiök ock förstuga. Enär det behöfs, består Högbemälte Fru Grefwinna för Söfdeborg Tiugu Öre s^{mt} (1) åhrligen till de fattigas kläder ock underhåll. Församlingens inbyggare hafwa likaledes utfäst sig, at här till sammanskiuta, hwarthera så mycket som särskilta Förteckningen utwisar hwilken finnes wid Fattighusets Räkenskapet." (*v112531a.b1800.s174*).
1. Feltolkat?, 20 öre silvermynt = idag ca 1450 kr.

1766 Kyrkogårdsmur uppförd på norra sidan

"Uti detta år har Högwälborne Fru Grefwinna och Kyrko Rådinnan Meyerfelldt låtit uppsätta Kyrkiogårdsmuren på Norra Sidan ock med Tegel betäcka, samt låtit upmura Kyrkogårdsporten, med sina 2^{ne} Luckor dem betäcka med tegel, göra ny port ock luckor med drag beslag hwilka med grön Olljefärg äro anstruken och med bomar försedda." (*v112531a.b1840.s178*)

1771 Brigitte Barnekovs död den 12 december.

"Åhr 1771 den 1 Decembris behagade den Allrådande Guden efter 9 dagars i Christeligit Tålamod utstånden Siukdom, och efter en högst berömmelig Lefnad snart i 72 år, genom en stilla och Salig död hädankalla Högwälborna Fru Grefwinnan och Riksrådinnan BRIGITTA MEYERFELDT född BERNEKOV på dess Sätessgård Näring uti Pommern.
Som denna Sahlig Fru Grefwinnan och Riksrådinnan uti 40 år warit denna Församlings Herrskap och Patroneska, samt under denna tiden ingen bedröfwat men många tröstat; ingen giort Skada, men många begåfwat; ingen undertryckt, men många uphulpit: Så kan och bör ej annars wara, än at Samtelige denna Församlings Ledamöter begråta och beklaga hennes saknad samt behålla hennes åminnelse uti Wällsignelse."

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

- 1772 Stora kyrkklockan omgjuten och återuppsatt
"I Januarü Månad uphängdes Stora Klockan uti Tornet sedan hon blefwit omguten med 2 Skeppunds tillägg (340 kg) och har följande Inscription:
Överst omkring Klockan står: "Gloria in Excelsis Deo" (Ära vare Gud i höjden)
På första sidan under Höggrefweliga Vapnet finnes denna Inskription:
'Åhr efter Christi Börd 1770 lät Högwälborna Fru Grefwinnan och Riksråddinnan Brigitta Meyerfeldt född Barnekov uti dess 70de ålders åhr omgiuta denna Klocka."
Under de 40 åhr Sövde Församling ägt denna fromma Petroneska Dock mäst under dess Änkiotid är Kyrckan Både til byggnad, skrud Klockor och annan prydnad worden en bland de Bästa i Skåne.'
På Klockans andra sida Läses detta: "Församler mig mina helige som förbundet Mera ackta än Offer. Psalm 50.V:5" (Psaltaren).

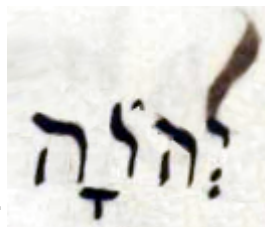
*Du som gåfwa fådt at höra. Hör den Röst mig gifwen är. Lät ei werlden Dig förföra.
Kom och Hör hwad Gud tig lär. Gack i Kyrckan till at Siunga. Prisa, Tacka, Herren Gud.
Men lät följas Siäl och Tunga. Så är herrens Lag och Bud.*

Kyrckoherden Magist; Wilhelm Julius Hoffgardh. Inspektoren F: Gustaf Hesse.
Guten i Malmö af Andreas Wetterholtz. Kongl: Privil: Styck och Klockegiutare
Anno 1770. N:335." (v112531a.b2150.s209)

- 1772 Lilla kyrkklockan omgjuten och återuppsatt
"Blef lilla Klockan uphängd i Tornet sedan hon blefwit omgiuten och har följande Inskription:
(v112531a.b2160.s210)
Ps:147v:12 Prisa Jerusalem Herren Lofwa Zion sin Gud.
Under Höggrefweliga Wapnet står: Min Röst hördes första gång med Patroni, Riksrådet Gen; Gov: i Pommern oc Acad:Canz: Grefwe Johan August Meyerfeldts död 1749. Mit Liud förlorades wid dess Gemåls Grefwinna Brigitte Barnekovs död 1771, Både Liud oc Skrud fik iag igen 1772, då deras Son Öfwerste wid Westerbotns Regimente oc Riddare Grefwe Johan August Meyerfeldt oc dess Gemål Grefwinna Lovisa Augusta Sparre til Gundby blefwo Herrskap til Sövdeborg oc Ågerup samt Patronus till Sövde och Blenterup."

(Nästa text börjar med denna symbol.)

Bokstäverna är hebreiska
Och står för guds namn:
Jahve, Jehova (JHWH),
Herren i den svenska bibeln.

(v112531a.b2160.s210)

Samma symbol i Björka kyrka.

"Grå Solenes upgång alt til nedergången ware Herrans Namn Lofwadt Ps:113 v:3.
Bewara Gud för olyksfall, jag dig ej skal förskräda, Men detta blir mit glada kall til bön oc andakt väcta. Til Skrifter mål oc Herrans bord, til Kyrkogång dig kalla.
När andra dö, Sägs du äht jord. Din Siäl Gudi befalla.
Kyrckoherden Maght: Wilh: Julius Hoffgardh.
Inspektoren Frants Gustav Hesse.
Guten hos Maria Wetterholtz. Styck=oc Klockegiutare änka i Malmö. Anno 1772."

- 1778 "I detta åhr har höggrefliga Herrskapet på Sövdeborg gifvit fyra st. dreyels handdukar att bruka vid Döpelse Funten uti Sövde Kyrka."
- 1781 "Natten mellan den 12 och 13 uti Augusti månad innewarande åhr, yppade sig en ganska owanl: ock förskräckel: Åska, som med sitt hiskeliga Liungande ock dun-drande i 5 timmars tid gjorde åtskilliga hårde ock swåra nederslag omkring oss här i Sövde, men i synnerhet på wår wackra Kyrka, hwarest hon började på spetsen af en på tornet sitttiande wäderhane som nederslogs ock krossades jemte muren, som till en stor dehl föll neder ock en del rämnade ända neder igenom tornsidorna igenom et litet hål som finns på Torn-gaflen af 1 alns höjd ock ½ alns bredd har åskan spelat inn förbi kläckerna, gådt igenom 1 dörrhål till kyrkohwalfwet och där

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

utslagit gesims brädan under taket samt trängt sig emillan ock lämnat öpning emillan kyrko ock pelare-muren på östra sidan. En Ekebielke finns uppe under torntaket som är fläckt utigenom ock en jernkrampe som war fäst med 2 st 6 tum spik woro utdragne, och jernet aldeles tillbaka böjdt. Et Fönster öfer Stora gafelporten är inslagit. Utantil har porten ingen skada, men innantil åro splintror afslagne, som furor igen uppe wid Predikstolen. Et fönster undre i Kyrkan har fått någon skada. På Predikstolen har några förgylta bokstäver blifwit swarta, något listwärcck afslagits, samt ett stycke bildwärcck på kronan öfwer predikstolen tillbaka böjd.”

1830 När kyrkogården runt kyrkan blev fullbelagd skänkte godsherren Erik Piper 1830 Ormön att användas som ny kyrkogård, där den idag finns.

1843 Invigdes den nya kyrkogården.

7. Gravplatserna inuti kyrkan ca 1750

Under koret byggdes 1634 en gravkammare för ätterna Lange, Tott och Piper som hade kungligt privilegium att begrava sina döda där.

7.1 Gravkammaren under koret

De gånger som gravkammaren säkert varit öppen, före 1750, är vid följande begravningsår: 1609, 1614, 1647, 1673 och 1749, året då förmodligen prästen Hoffgardh skrev av inskriptionerna på kistorna. Stavningen kan skilja mot inskriptionen på kistan. Avskriften är med 1750 års stavning. ([v112531a.b2470.s243](#)).

”Uppå Kisterna uti Söfdeborgs grafwen under Choret läses följande:”

N^{ro} 1. *Jungfru Jytte Dorothe Sested 1656-1673, 17 år gammal*

”Här under hwilar den af dyd fromhet ock alle en adelig Dame, wälanstående qvaliteter, ej mindre än af Hög Stånd ock byrdt ([börd](#)) bekänt berömt Sahl: Jomfru Jytte Dorothe Sested wälborne Axel Sesteds till Stougård ock Fru([skrivet 2 ggr](#)) ock Fru Öllegård Tott deris dotter som sin timelighet uti Kiöbenhafn åhr 1656 den 4 Julü begynte, ock efter det allerdygdigste ock berömligste om än kortelife framdrag hos sin käre Mormoder den ädle ock wällborne Fru, Fru Dorote Rosenkrantz Sahl: Otto Tottis till Näs på Söfde, med en Sackte död, sin timelighet till Äwighet för andrede d: 6 Oct: 1673. Her dok intyt, uden det, som hos henne war dödeligit, är nederlagt, neml=det, så wähl Faconerede ([utsmyckad](#)) Legeme som här i Stöf sin ädle udödelige ock Himmeltagne siäl i opstandelse till udödelighet tillhaabe förjlig förwänter, hendis här hederlig eftermåle uförgängeligen i alla efter Kommeries minde med alle dyders höjpriseligste eftersagen oförglemmelighet allerede wunden.”

Originaltexten 1673 från kistans inskription:

” HER VNDER HVILER DE AF DYD FROMHET OC ALLE EN ADELIG DAME WELANSTAAENDE QUALITETER. EY MINDRE END AF HØY STAND OC BÏERT, BEKIENTE, BERØMTE, SALIG JOMFRÛ JYTTE DAARETE SESTED, WELBAARNE AXEL SESTED TILL STOVGARD. OC FRÛ ØLLEGAAR TOT. DERIS DAATER, SOM SÏN TIMELIGHET ÛDI KIÖBENHAFN AAR 1656 DEN 4 JÛLÛ BEGÛNTE OC EFTER DET ALLERDÛDIGSTE OC BERØMMELIGSTE, OMEND KAARTE LÏFS FREMDRAG HOS SÏN KÏERE MORMOEDER, DEN EDLE OC WELBAARNE FRÛE, FRÛ DAARETE ROSENKRANTZ SALIG OTÏE TOTTIS TILL, NÆS PAA SEVDE WED EN SACHTE DØD SÏN TIMELIGHED TIL EVIGHED FORANDREDE DEN 6 OCTOBER 1673. HER DOG ÏNTET VDEN DET, SOM HOS HÏNDE WAR DØDELIGT ER NEDERLAGT, NEMLIG DET SAAVEL FACONEREDE LEGEME SOM HER I STØF SÏN ÆDLE, ÛDØDELIGE OC HIMMEL TAGNE SÏEL I OPSTANDELSE TIL VDØDELIGHET TIL HAABEFØLLIG FORVENTER HENDIS SÆR HEDERLIG EFTERMÆLE VFOR GENDELIGEN I ALLE EFTERKOMMERIS MÏNDE WED ALLE DÛDERS HØÛPRÏSELIGSTE EFTERSAGN VFOR GLEMME-LIGHET ALLEREDE VÛNDEN: · *S* ”

N^{ro} 2. *Fredrik Lange som (1590-)1597 byggde Sövdeborg, -1614*

”Här ligger begrafwen ärlig ock wällbyrdig mand Fredrick Lange till Söfde gaard, som hensof uti herren then 22 Junü A^e 1614 gudgife hannem nu glädel: ock ähreful opstandelse.”

N^{ro} 3. *Dorothe Lindenous, 1547-1609, 62 år gammal, gift med Fredrik Lange ovan*

”Anno 1609 d:21 Junü Klocken war slagen 9 formiddage hensof udi Herren Erlig ok Wällbyrdig Frue, Fru Dorothe Lindenous Fredrick Langes till Söfwede gaard, Blef född på Keldinghus St:Hans dag ([24/6](#)) A^e 1547 om morgonen Den Sol gick opp, ok lefwede udi Eckteskab med hindes efterladendis Hus bonde, udi 42 aar, ok blef begrafwid d: 5 Julü A 1609, gudgifwa hinde en gladel: ähre full opstaandelse.”

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

På väggen vid funten hänger denna Gravinskriftion, ursprungligen från Dorothe Lindenous kista i gravkammaren under koret.

ANNO 1609 DEN 21 IVNI KLOCKEN VAR SL
AGEN 9 FORMIDDAG HEN SOF VDI HERREN
ERLIG OC WELBIVRDIG FRUE FRV DORREE
LINDENOV FRIDERICH LANGIS TIL SØFVEDE
GAARD BLEF FØD PAA ROLDINGHVS SANCTI
HANS DAG ANNO 1547 OM MORGENDER SOL
GICK VP OCH LEFVEDE UDI ECTESKAB M
ED HINDES EFTERLADENDIS HVS BONDE
VDI 4Z AAR OCH BLEF BEGRAFVID DEN 5
LVLI ANN 1609 GVD GIFVE HINDE EN
GLADELIG OCH ERREFVL OPSTANDELSE

Vid den här tiden läses 'I' både som 'i' och 'j' och 'V' både som 'v' och 'u'.
På tavlan är siffran 2 skriven som 'Z'

N^{ro} 4. Jungfru Birgitte Tott, 1675-1675, ca 1 månad gammal

"Härunder hwilar den Högädle ok wällborne Jomfru, Jomfru Birgitte Tott, de hög-
ädle ok wällborne Her Holgør Tottis til Sefvede og Marsvinsholm, ock Højädle wäl-
borne Fru Hede vig Rosenkrantz ik (och) deris daater, som Gud behagade at lade
komme till werlden på Marsvinsholm A^o 1675 den 20 Aug: ok samme aar, den 23
September Kallde hendis Siäl til sig på ährens dag at igengifwa.
Den gode Rode billig bor udi god Stamme plantis, Genom ieg (jag) ok forplanted
blef, som i den onne fantis Foreldre Sorger derfor ej, at ieg sa blef henflytted.
Jeg har for werdens Sorrig stor Himmerig mig tilbytted."

Originaltexten 1675 från kistans inskription:

"HER UNDER HVILER DEN HØIÆ. OC WELB. IOMFRU. IOMF. BIRGITTE THOT DE
HOIÆDLE OC WELB HIHOLGER THOTTIS TIL SEFVEDE OC MARSVINSHOLM OC
HOIÆDLE WELB. FRU HEDEVIG ROSENKRANTZIS DERIS DATTER SOM GUD
BEHAGADE AT LADE KOMME TIL VERDEN PAA MARSVINSHOLM ANNO 1675 DEN XX
AUG OC SAMME AAR DEN XXIII SEPT KALDE HENDIS SIÆL TIL SIG PAA ÆRENS DAG
AT IGÏEN GIFVE.

DEN GOEDE ROEDE BILLIG BOR UDI GOD STAMME PLANTIS HVOR IEG OCH
FORPLANTED BLEF SOM I DEN ONDE FANTIS FORÆLDRE SØRGER DERFOR EI AT IEG
SAA BLER HENTLYTTED IEG HAR FOR VERDENS: SORRIG STOER HIMMERIG MIG TILL
BYTTED."

N^{ro} 5. 1749 Joan August Meyerfeldt gravsatt under koret,

"Åhr MDCCXLIX Den 22 Novembris blef för det:ta Kongl: May^{ts} och Sweriges Rikes
Råd General Gouverneuren Öfwer Hertigdömet Pommern Förstendömet Rügen och
Herrskapet Vissmar samt Cancelleren (kanslern) wid Akademien i Greifswald,
Högwälborne herr Grefwen Johan Aug: Meyerfeldt Beledsagat till Söfde Kyrka och
Bisatt uti Grafwen under Choret." (v112531a.b800.s74)

Anm. Det finns en notering om "begravd i Nehringens kyrka i Pommern" enligt
https://www.adelsvapen.com/genealogi/Meijerfeldt_nr_59

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

7.2 Gravstenarna i kyrkan

På gravstenarna i Kyrkan i Stora gången läses följande, Citaten mellan " ":

Vid Predikstolen.

N^{ro} 1. *Anders Söhrensen Delphin 1606-1670-06-04*

Hustru 1: Dorotea Mauridsdotter

Hustru 2: Citzele Hansdotter

Barn: 2 st.

"Härunder hwilar Hederlig och Höglärde Mand Mr (*Magister*) Anders Söhrensen Delphin fordun Sogen Präst til Sefvede och Blenterup Sogenn och Prost öfwer Färshärid som Sahl^a udi Herren Hensof A^o 1670 den 4 Junü udi sit ålders d: 65 år samt hwiler och här den Mande Käre Make den dygdiga Matrone Dorotea Maurids dotter så ock 2^{ne} den Sahl: Mands börn (*barn*).

Item hwiler och på denne Sted den Sahl: Mans käre Hustru dydiga Matrone Citzele Hansdotter som disse Sahl: Mennisker till ähre dette lons for färdige och döde anno 16— d: ----- i sitt ålders -- år gud fryde deris Siäle."

(*årtal, datum och ålder saknas*)

På Korsgången

N^{ro} 2. *Tue Jacebsson -1590*

Hustrun Maragarethis

"A^{mo} 1590 d: 4 Julü är Häden sofwen af forgänge: werlden Sahl: Tue Jacebsön, Somixar wälbördig fru Mararethis Nidefogit till Söfde gaard och ligger här begraf-en med 11 hams börn 4?: och 7 d: hwis Siäle Gud hafer."

N^{ro} 3. *Holger Jacobsson och hustrun Appelonias Pallesdotters 4 barn.*

"Här under Hwilar Sahlig Hollgör Jacobsson som döde den 24 Sept: 1657 i sitt ålders 6 år. Sahl: Sidsel Jacobsdotter död d: 7 Julü 1657 i sit ålders 2 år.

Sahl: Otto Jacobson som döde d: 18 augusti 1657 i sit ålders 16 Uger. Sahl: Palle Jacobson som döde d 10 Jan: 1659 i sin korte ållder 2 timer. Gud gifwe dennem en gladelig opstandelse på den ydersta dag.

Och hafwer deris Börn Föräldre ärlig och wählforstandig mand Jacob Rassmeson då Ridefogit till Sevede och Todstrup, med hans K: (*kära*) hustru Appelonias Pallesdaater ladet bekosta denna sten."

N^{ro} 4. *Erik Torkildsson 59 år och dottern Karin Eriksdotter 15 år.*

"Här under ligger begrafwen ährlig och fornämn Mand Sahl: Erik Torkildsson, fordum Ridefogit udi de Östre Häreder till Malmöhus Sefvede och Tottstorp, som bock och döde i Stora Monk hus d: 8 Maji 1653 i sitt ållders 59 år, så ock Sahl: Mands daater Sahl: Karin Eriksdotter som döde d: 26 Aug: 1655 i sit ålders 15 år."

N^{ro} 5. *Karna Madsdotter 12 år.*

"Under denne Sten begrafven är Karne Mads dotter, hendis fader Kär Mads Hansson i Lund monde, väre hinde loed uptuckte med äre Hederlige här begrafve lod fru Margarethe Ugerup from och god Tolf aar hun här i werlden var i Herren hensof på Söfvede gaard Hendis Siäl hos gud nu hvilis som hon upgaf den 6 aprilis anno 1535."

Var finns nu gravstenarna?

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

7.3 Gravstenen i östra kyrkoväggens utsida

Placeringsår inte känt?

*Skäddar Mäster
Johnas Brock
Född i Ystad d 13 Dec 1767
Död i Sövde d 6 Juli 1811
och left med Hustru
Kjerstie Mårtens Dotter
född i Nöbbelöv d 2 Aug 1767
död i Sövde d 3 Mar 1831*

Ps 490 v 1 x x x

Nöbbelöv är der nöbbelöv?

(x x x = ej tolkat)

Johnas Brock

- född 1767-12-12, döpt 1767-12-13 i Sankta Maria församling i Ystad
([v112002a.b1740.s169](#)). Stenen anger den 13 december som är dopdagen.

- död 1812-07-07, begravd 1812-07-12 i Sövde församling ([v112532a.b2420.s472](#)).
Dog av förkylning 46 år gammal.
Stenen anger den 6 juli 1811 dvs både år och dag stämmer INTE med kyrkoboken.

Kjerstie Mårtens Dotter

- född ca 1768 från dödsåldern. Namnet på födelseorten har andra tolkat till Nöbbelöv.
Ingen som forskat på Jonas Brock har angett hustruns födelsedatum eller församling.

- död 1831-03-03, begravd 1831-03-11 i Sövde församling ([v112534a.b1130.s110](#)).
Dog av vattusot 63 år gammal.

Vigda 1799-05-01 I prästgården I Balkåkra församling ([v108346a.b780.s85](#)).

De fick 6 barn enligt Ancestry ([Jonas Brock](#)).

Änkan Kjerstina Brock bodde på Sövde Nr 26 från 1812 tom 1821, från 1822 på Nr 22 tom sin död 1831-03-03, här noterad som född i Nöbbelöv men inte vilket.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8. Kartor Sövde by

Den tidigaste detaljkartan över byn är Enskifteskartan från 1814.

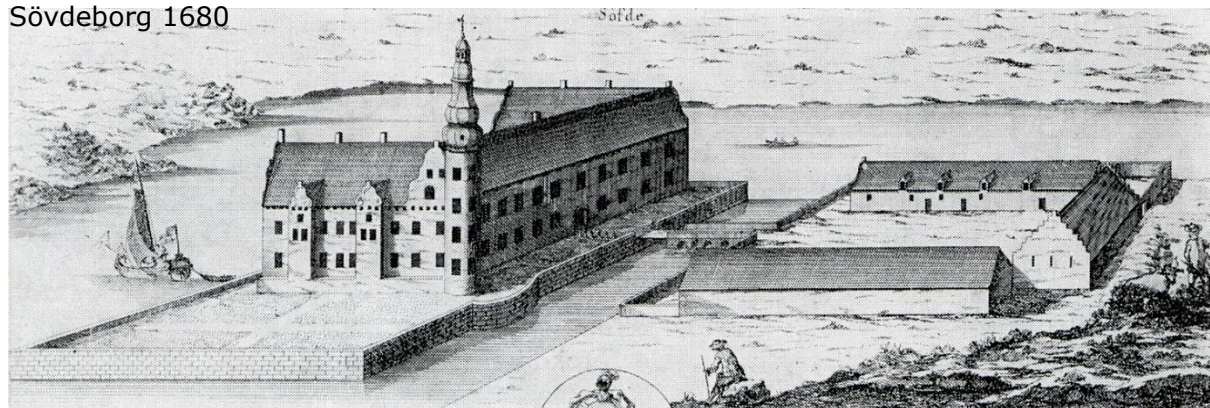
8.1 Del av Skånekartan 1684.

Detta är Gerhard von Burhrmans välkända karta över hela Skåne.

Gerhard von Burhrman ritade av 50 skånska slott när kartan togs fram.

Sövdeborg 1680

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.2 Sövdes äldsta kartor 1686-1777

Några kartor med utsatta namn mm före skifteskartorna, Detta avsnitt, 8.2, behöver utredas ytterligare beträffande husen/gårdarna.

Här nedan anges vilka hus/gårdar mm och som finns markerade på kartorna.

Från 1688 blev hus och gårdar numrerade i jordeböckerna, i mantalslängderna från 1694.

Kollade mot den första icke skadade Mtl från 1696. Kartmått från Eniro.

Ellesta by 1688 (Karta sid. 37-38, skala 1000 alnar = 594 m)

Påålstorpe Siöö Idag Snogeholms sjö.

Snogeholm Känt sedan 1500-talet, då som en liten skogsgård, Denna gård var bebyggd med ett envåningshus och användes som sommarbostad av släkten Brahe på Krageholm.
År 1642 övergick Snogeholm till släkten Marsvin sedan till Bille, Thott och åter till Bille
I slutet av 1600-talet lät Christian Bille uppföra en ny envånings huvudbyggnad med två friliggande flyglar i korsvirke. Samtidigt anlades en vacker trädgård.

Namnlös by 1 V. Heire? Består av 4 hus och ligger söder om Snogeholm.
(V. Hägre?) Mitt i byn är ca 530 m fågelvägen från Snogeholm.

Namnlös by 2 Ö. Heire? Består av 3 hus. Det står Hägre tofter intill husen.
(Ö. Hägre?) Avstånd från Snogeholm till mitthuset = ca. 1405 m.
Mtl 1684 skadad Högre/Heira hittades inte.
Mtl 1691 Östra Heira 3 hus. Västra Heira 4 hus.
Anm: möjligen är det så att Namnlöst hus 1 = Västra Hägre och Namnlös by 2= Östra Hägre.

Ellesträ by Ellestad, består av 4 hus. Avstånd Snogeholm till mitthuset = ca. 2425 m.
Mtl 1691 4 Hus.

Engården Består av 1 hus. Avstånd från Asmåsa mitthus = 640 m. Finns i Mtl 1691.

Skiärgarp Skäggarp, består av 1 hus. Avstånd från Asmåsa mitthus = 610 m.
Mtl 1691 delvis skadad, ej hittad.

Footztorp Fogstorp, består av 1 hus. Avstånd från Asmåsa mitthus = 390 m.
Mtl 1691 finns med stavning Fotstrup.

Asmåsa by Består av 5 hus. Avstånd Snogeholm till mitthuset = ca. 2325 m.
Mtl 1691 finns 5 hus.

Sönter läget Syntelejet, består av 1 hus. Avstånd från Asmåsa mitthus = 1860.

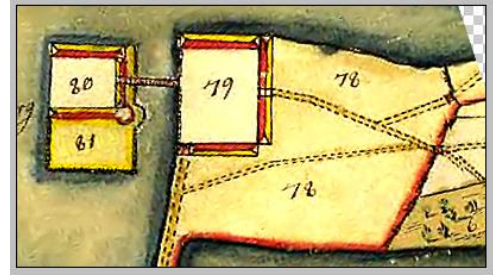
Sövdeborgs Säteri 1729 (Karta sid. 40, skala 1000 alnar = 594 m).

Sövdeborg Känt på sin nuvarade plats sedan 1590 då Frederik Lange övergav medeltidsborgen, där nu Sövde kyrkogård finns, och byggde ett nytt slott som var färdigt 1597. Tage Ottesen Thott övertog 1630 slottet och sonen Holger 1639. Rutger Ascheberg blev ägare av slottet efter att ha löst in Holger Thotts gäldenärsbrev 1682. Han avled 1693. Sonen Christian Ludvig ärvde slottet. Då han dog 1722 så bodde där en dotterdotter till honom, Sofia Lovisa Soop, gift med Claes Sparre. Johan August Meijerfeldt köpte Sövdeborg 1735 av det Aschebergska sterbhuset.

På begäran av greve Claes Sparre och baron Rosenstiernas delades 1729 åkerjorden och ängen i två lika stora delar. Undantaget "sjöarna, strömmarna, skog i vångarna samt hästen och beteshagen".

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

- Kart Nr 78 Sandbackar öster vid ladugården emellan bägge Sjöarna.
Kart Nr 79 Ladugården med 3de grundmurade stenhuslängor.
Kart Nr 80 Självä Herregårdshuset med 3 grundmurade stenhus och ett högt torn.
Kart Nr 81 En örtehage vid södra stenhuset.

- Leergrafhuuset Norr om slottet. Fanns inte 1693, öde 1767-1774. Inte kollat fler år. Även Wakthuset öde 1772-1773.
Namnlöst hus På vägen nära Sövde by.
Stora Brohuuset Till vänster längst söderut.
Lybecks huus Till höger om Stora Brohuset.
Elkekiäls huus Till höger om Lybecks hus.
Orehuuset Under Lybecks hus.
Längs ner till höger 'Pålstorp Siö' = idag Snogeholms sjö.
Böttebergehuset Längst ned till höger vid vägen till Ystad.
Wallahuset Längst upp till höger vid vägen till Vanstad/Ystad.
Kart Nr 63 Ett litet Gathus med åker. Till höger om Sövdeborg vid 'Tegel'.
Wackthuset Finns omedelbart till vänster om Kart Nr 63.
Kart Nr 86 Till vänster om Sövdeborg.
2 stycken Kålhagar och en liten damm till Möllan.
Kart Nr 87 Som för Nr 86. Samt dito ängstycken till Möllan.
Sövde Mölla Lilla bilden längst ned till höger.
Pantarehuset Lilla bilden längst upp till höger.

Buus 1777 (Karta sid. 40-41, skala 1000 alnar = 594 m)

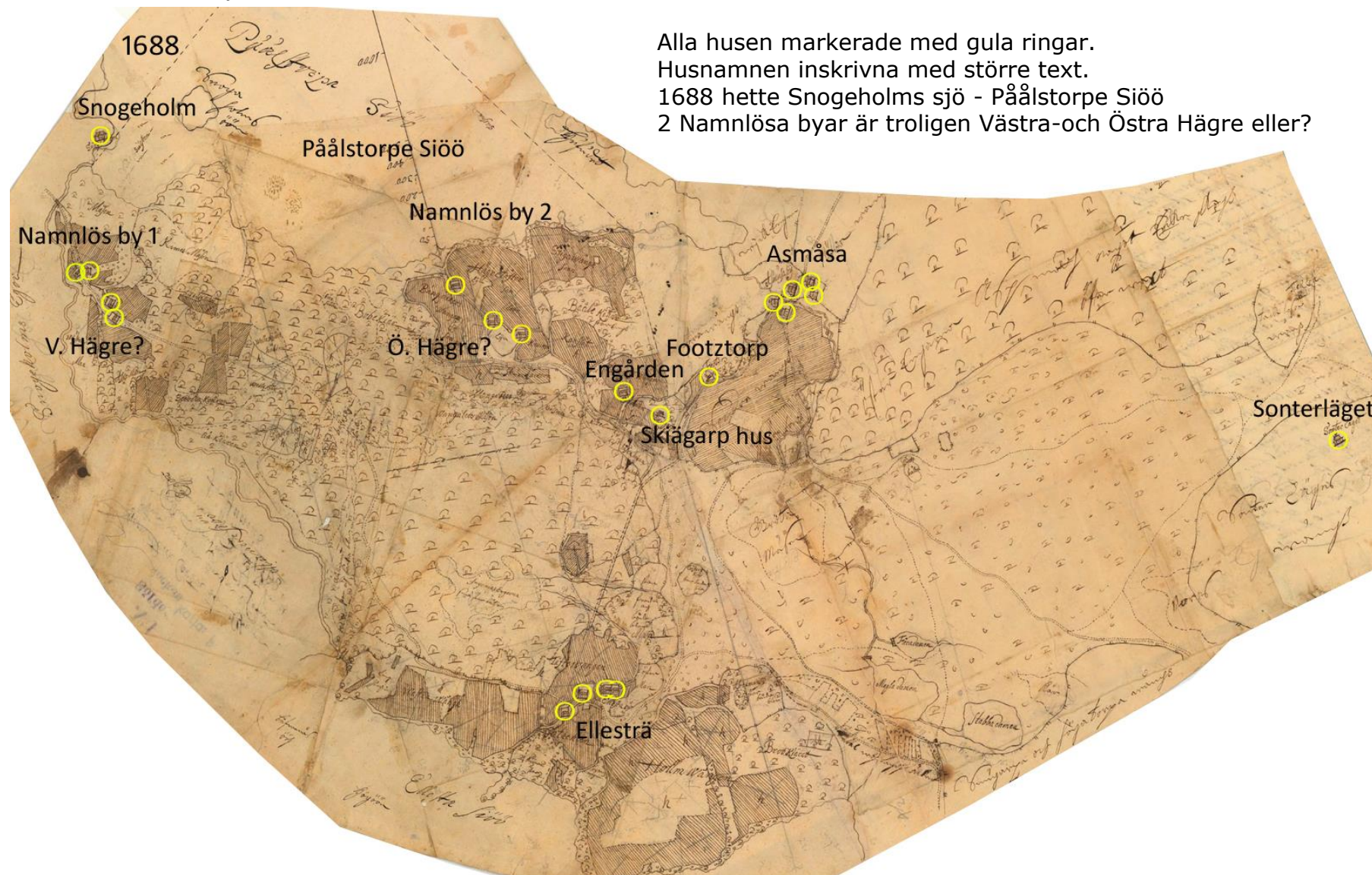
Kartan dokumenterar ägorna till Buus Nr 1-5, byn är visad utanför.
På kartan finns ett namngivet hus, Pengahuset, och 2 namnlösa hus.
Det finns 3 referensriktningar angivna, mot Tockarp, Sövde kyrka och Sövdeborg.
Pengahuset finns inte på Häradsekonomiska kartan 1915 men på Rekognosceringskartan 1820. Finns från 1766 tom 1828 i Mtl. Före 1766 finns Nybygget, blev detta Pengahuset? 1875-1882 finns en notering att Pengahuset brukas under Roshus (Rosenlund). Efter 1901 finns inte Pengahuset med längre

För placering av Pengahus på Häradsekonomiska kartan.
Gyrdarp-Winkelhus- Pengahus-Roshus ligger på en rät linje 1820.

0 - 7,2 - 10,55 - 12 cm mellan varandra i vald skala.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.2.1. Ellestads by 1688 (*Lmt akt 12-SÖE-1*)

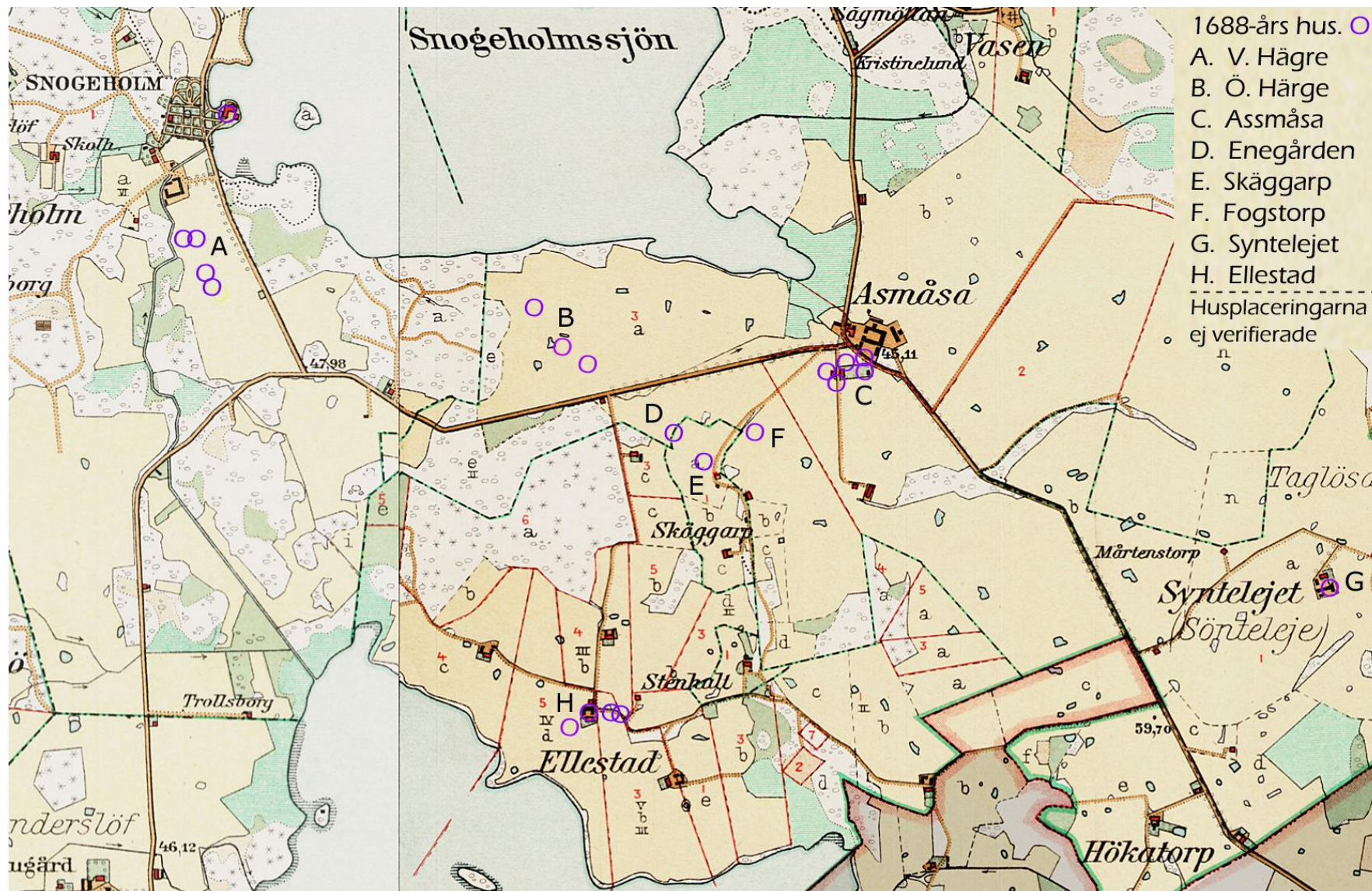

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.2.1.1 Ellestads by 1688-Häradsekonomska karta 1915.

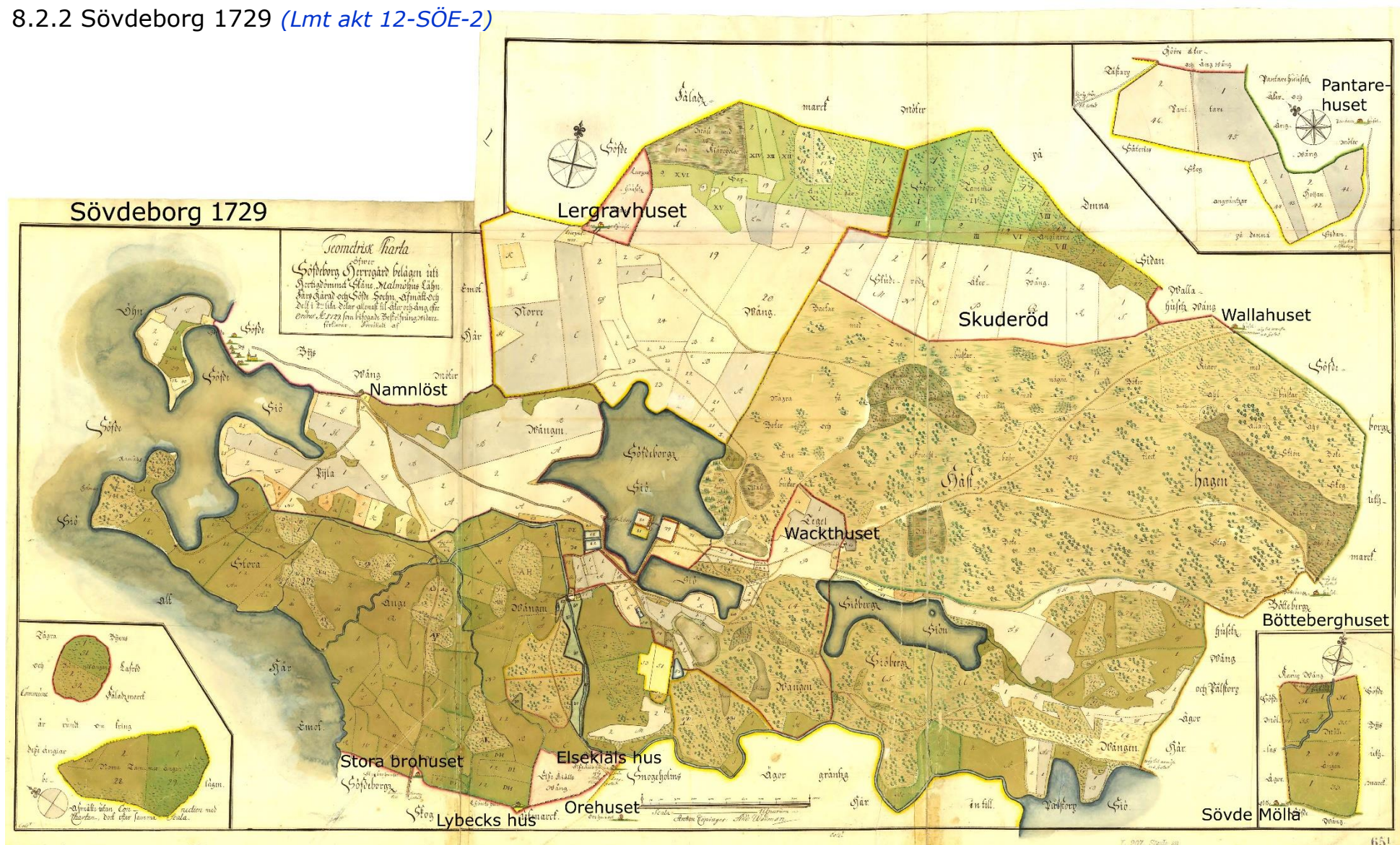
Husen, som inringats på kartan 1688 har överförs till Häradsekonomska kartan men nu med blå ringar.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.2.2 Sövdeborg 1729 (Lmt akt 12-SÖE-2)

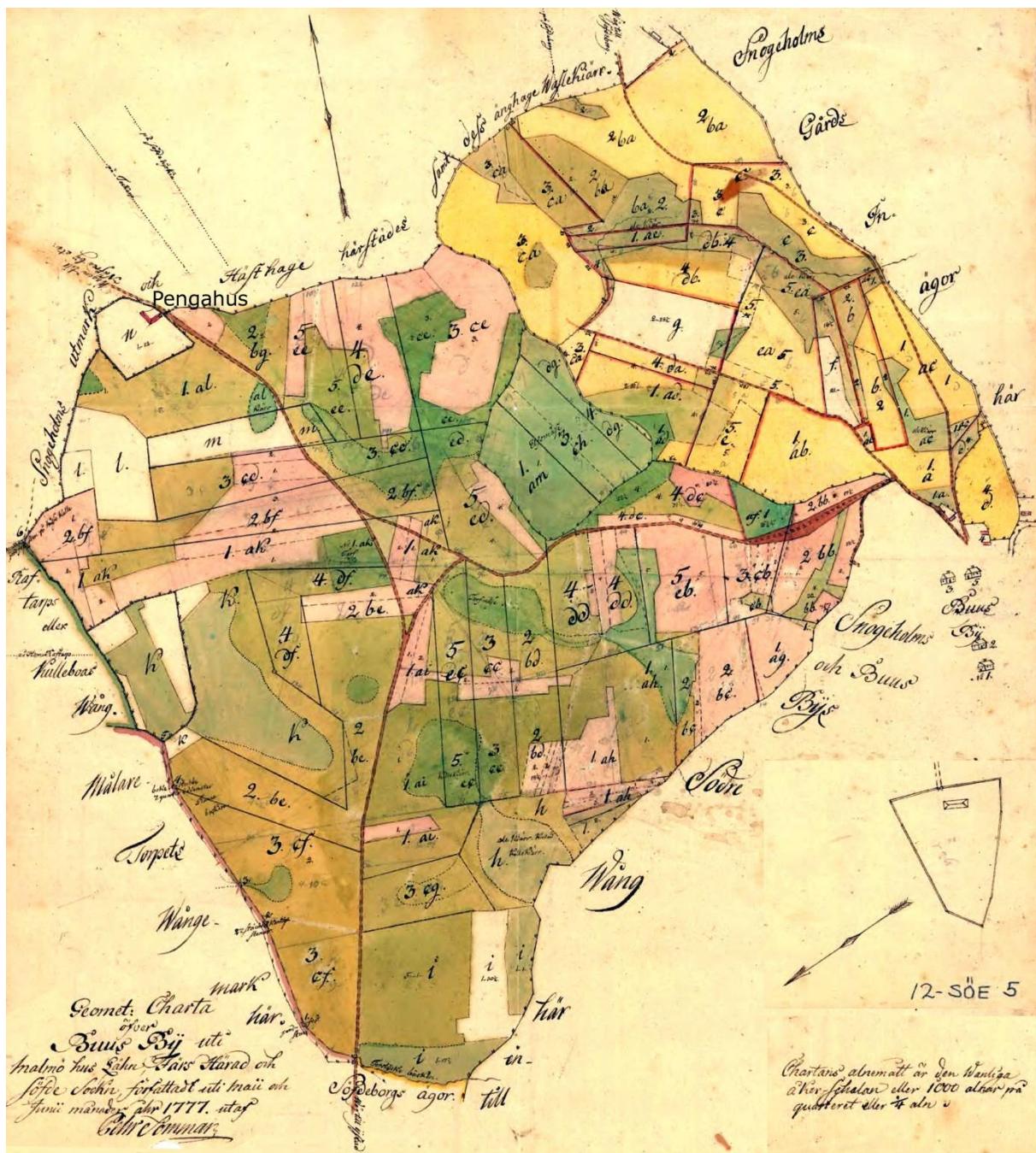

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.2.3 Buus by 1777 (*Lmt akt 12-SÖE-5*)

För att kunna bestämma var Buus låg på 1915-års karta finns följande på kartan 1777:

- pengahus samt 2 hus till som saknar referenser
- ref. till gamla Tockarp
- ref till Sövde Kyrka
- ref till Sövdeborg
- ref till gamla Raftarp från Buus Nr 2
- väster ut vid Pengahus till Snogeholms utmark
- öster ut till Snogeholms Gårds inägor.
- väster ut nedre halva bilden till Raftarps eller Kulleboas wång samt därunder till Målaretorpets wång.
- östra sidan, Buus by med 5 hus, samt Snogeholms / Buus södra wång.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.2.1.1 Buus by 1777 - Häradsekonomska kartan 1915.

Blå hus är från kartan 1820.
Raftarp och Margrete torp
verkar ha nybyggts, flyttats i
ett En- eller Laga skifte eller
kanske har placerats fel på
1820 års karta.
Ej kollat vilket?

Gydarp, Roshus och
Snogeholm finns både 1820
och 1915.

Denna kartbild har använts
för att kunna placera Buus
från 1777-års karta på rätt
plats på 1915-års karta.

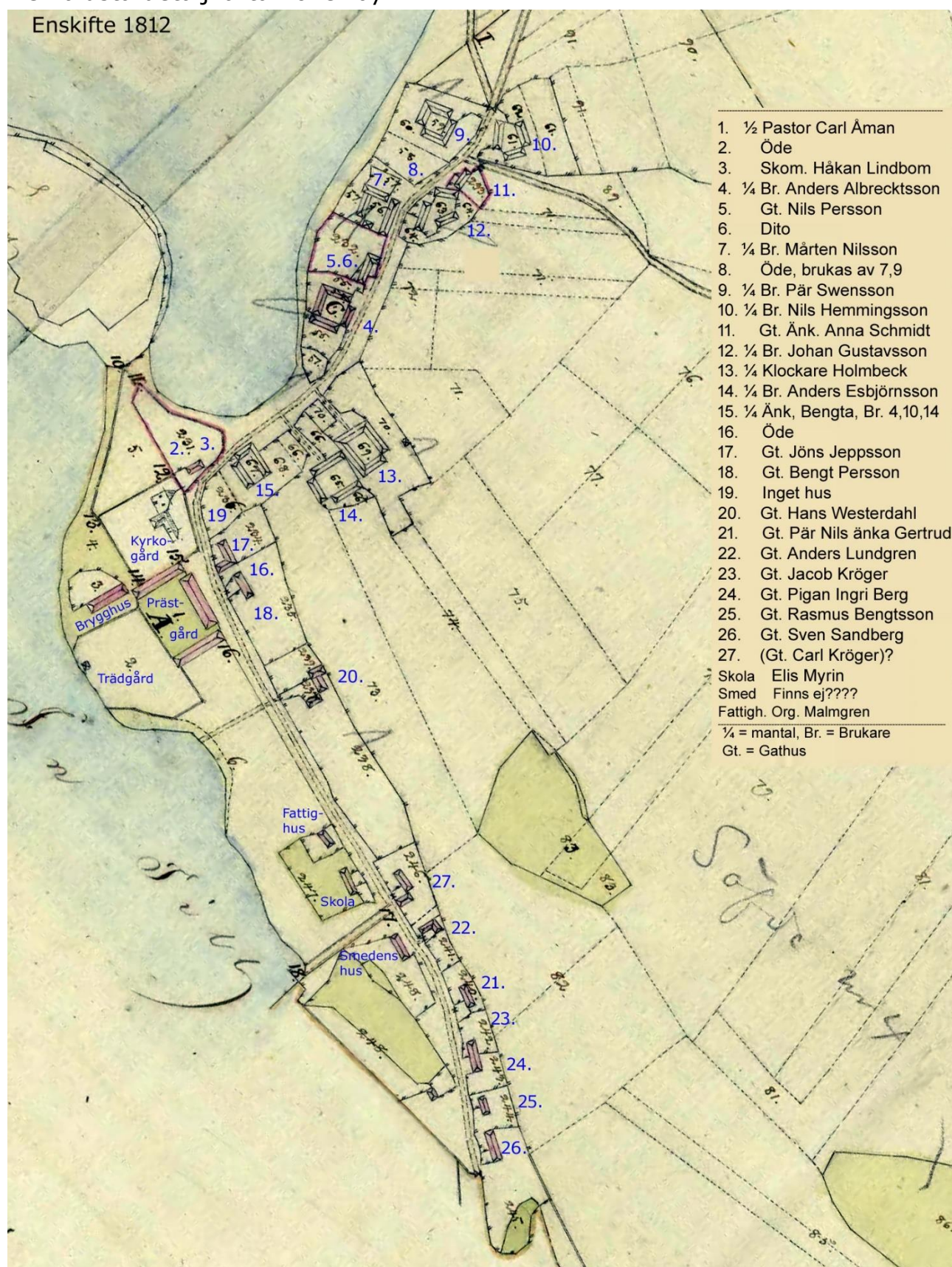
Sjukstugan verkar tidigare ha
hetat Tockarp så Tockarp på
kartan är ett nybygge.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.3 Enskifteskartan Sövde by 1812. (del av akt L207-64:1)

Den äldsta detaljkartan över byn.

I Enskiftesdokumentet finns gathus nr 27 och smedens hus men inga namn finns knutna till dessa hus. Inte heller i husförhören eller i mantalslängderna. Hus Nr 1 och 13 tillhör kyrkan, alla andra tillhör Sövdeborg.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.4 Laga skiftes kartan Sövde by 1847. (del av LM akt L207-64:2)

Gårdarna Nr 4, 7, 8, 10, 15 fick "Utflyttningskyldighet."

Laga skifte 1847

Till Pastor utnämndes Olof Peter Ahlgren 1848-05-17 men han tillträdde tjänsten först 1850-05-01.

Laga skiftets dokumentet överensstämmer inte alltid med Husförhörslängden.

Mantalslängder för 1847 är inte skannade.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Utflyttningsskyldiga fastställdes 1849-04-13 i 'Färs Härads Ägodelnings Rätt'.

Referenser: Dokument [12-SÖE-12](#) och karta [Sövde socken Sövde nr 1-10](#)

Gårds Nr	Mtl	Tilldelat område	Mark nr	Anm.
4 blir 4 ¹	¼	Aa, Ab, Ac gården placerad på -----	-----	Ej flyttad 1949
7 blir 7 ¹	¼	Ba, Bb, Bc gården placerad på Ba	60-61	Större delen av 61
8 blir 8 ¹	¼	C där det finns ett vilkelhus	118	Längst upp i NO
10 blir 10 ¹	¼	E gården placerad på E	51-61	Liten del av 61
15 blir 6 ¹	¼	H gården placerad på -----	-----	Ej Flyttad 1949

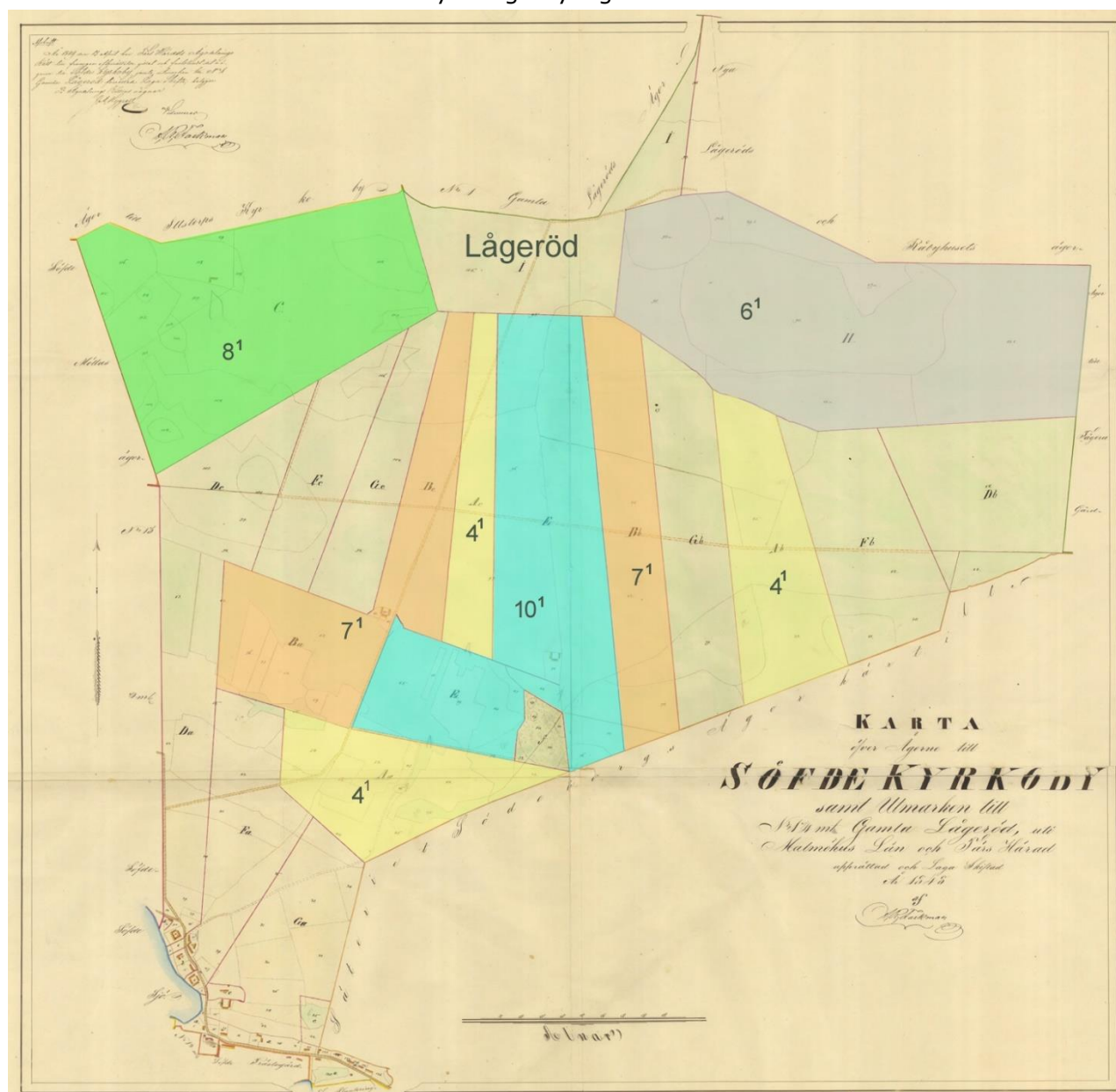
Anm: Gård Nr 9 blir 9¹ och D = kvarboende.

Gård Nr 12 blir 3¹ och F = kvarboende,

Gård Nr 14 blir 5¹ och G = kvarboende.

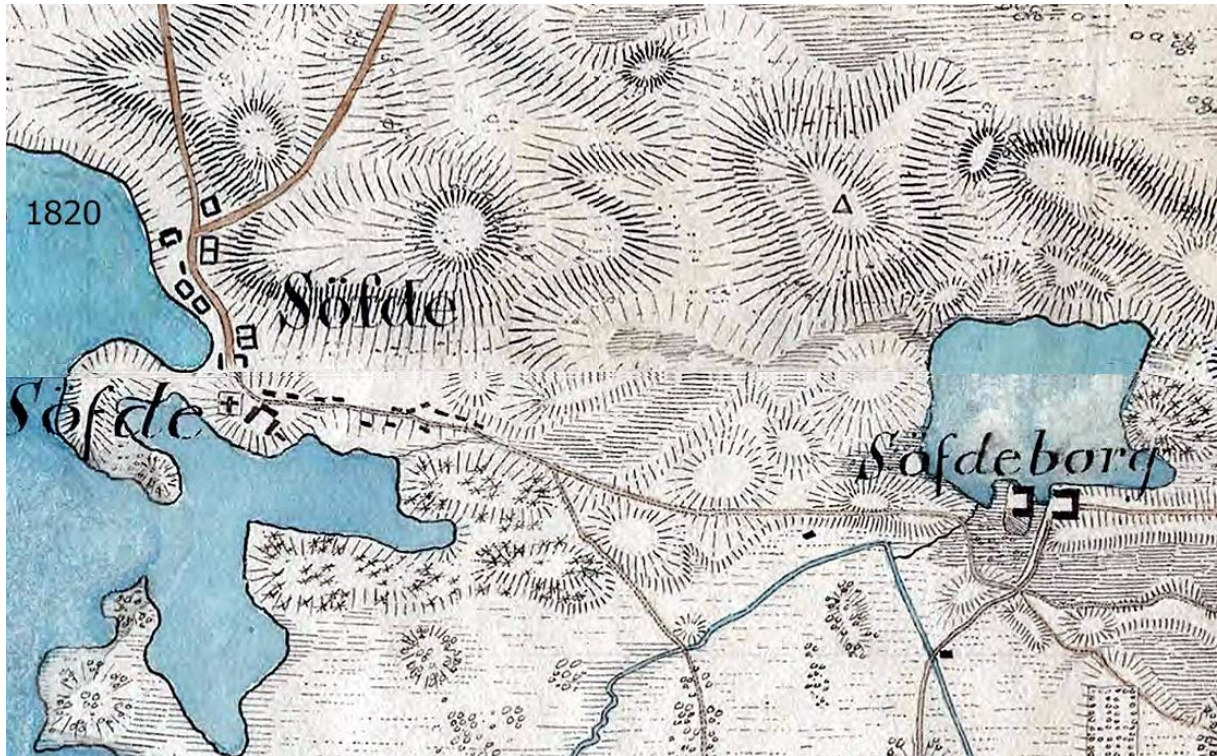
Gårdarna 3¹, 4¹, 5¹, 6¹, 7¹, 8¹, 9¹, 10¹ lyder under Sövdeborg,

Gårdarna med kartnummer blev utflyttningsskyldiga.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.5 Rekognosceringskartan 1820 (Fältmätningsskåren, militärkarta)

Kartan sammansatt av 2 kartblad som inte helt passar ihop.

Notera att det bara finns 1 gård mellan byn och Sövdeborg och en söder om Sövdeborg. Kartbeskrivning 1820. Texten från Länsstyrelsen Skåne ([Beskriv SR](#)).

Vattendrag Sövde:

Ån tager sin början ifrån Ellesta Sjön och närmast deromkring belägne Måsar. Emellan Ellesta och Snogeholms sjöar der ån egentligen kallas Ellesta Ån, är han 2 à 4. alr bred 2 à 4. fots djup, har nestan öfver allt gyttje botten samt lösa och gräsiga breddar, är derföre svår att vada och på de flesta ställen omöjlig att rida öfver. Emellan Snogeholms och Sövde Sjöar, der ån kallas – Snogeholms Ån, är han nestan af samma beskaffenhet som Ellesta ån. Ifrån Sövde Sjön utföre, der ån gör gräns emellan Torna och Färs Härader är han 5. à 6. alr bred 4 à 6. fot djup, har gyttje botten och sankt bräddar som består af dy och lös Kärr jord. Denna å har likväl följande vad ställen:

- 1° Vid åns början är uti Sövde sjön ett vad af 1 à 2. fots djup och 6 à 8. alr bredd med hård sand botten så att deröfver äfven köres med lätta Bond vagnar.
- 2° – 200.al: ifrån sistnämnde vad, utföre, är äfven ett vad af samma djup men smalare och kan deröfver endast ridas men ej köras.
- 3° Det tredje vad stället är 300 al: ifrån det sist nämnde och nestan af samma beskaffenhet.
- 4° Mula vadet emellan Ilstorp och Kumlatofta Byar är 1½ à 3. fot djupt 3 à 4. alnar bredt, har sand botten.
- 5° Prästevadet, emellan Vombs och Veberöds byar, är af samma beskaffenhet som Mula vadet. här köres öfver ån med lätta Bond vagnar. (Ån kallas här Klingån.)
- 6° Emellan Vomb och Silfåkra går äfven en Stig som leder till ett vad af -2 à 4. fots djup.

Broar öfver denna Å i Sövde:

- 1° Vid Munkasjö, af Sten, farbar med Tunga fordon och Artillerie.
- 2° Vid Snogeholm trä bro för Cavallerie och lätt Artilleri.
- 3° Vid Sövdeborg äro 3ne Broar alla af träd, för Cavallerie och lätt Artillerie.
- 4° Vid Söfde Mölla en Bro af samma beskaffenhet.
- 5° Klingevads Bro, af sten för tungt Artillerie.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Vägarne inom Sövde:

Vägarne inom Sövde socken äro nestan öfveralt sandiga och svåra, utom vägen ifr:

Snogeholm genom Asmåsa till Söfvesta.

De öfriga vägar äro mindre goda, hvaraf – större delen endast kunna köras med Bond Vagnar, och beror deras mer eller mindre godhet af jordmåns beskaffenhet.

Jordmån, Skogar, Kärr, m.m:

Jordmån är mest Sandig, på få ställen ler blandad, mindre bördig då torr – sommar inträffar. Terrainen mycket ojemn och skogväxt.

Welleröds skogen, består mest af Bok och små täta En Buskar, hvilka jemte de många och sankt kärren som finnas der, gör skogen impracticable för Cavallerie.

Oran, en gles Bok skog, kan lätt passeras Infanterie och små Cavallerie Troupper.

Welleröds Måse är mycket sank och våt, isynnerhet nära becken, är svår att gå öfver och omöjlig att färdas till häst.

Vid Velleröds By är en god väg öfver denna Måse.

Tågra Måse något torrare än förenämnde Måse, likväl svår att färdas till häst. Vägen som vid Tågra, går öfver denna Måse, är god. Emellan Tågra och Tannhuset delar vattnet sig, så att en del rinner åt öster till Fyle ån och en del åt vester till Sövde Ån Sövde Fälad emellan Sövde och Lågeröd är farbar till häst för enskildta personer; men ej för någon Troupp. Diken och gärdes gårdar är här till hinder. om kärret emellan Sövde och Ilstorp gäller samma anmärkning.

Byar, gårdar, torp, hus m.fl. redovisas i Tabell XX.

De här noteringarna är från beskrivningen till Rekognosceringskartan 1820

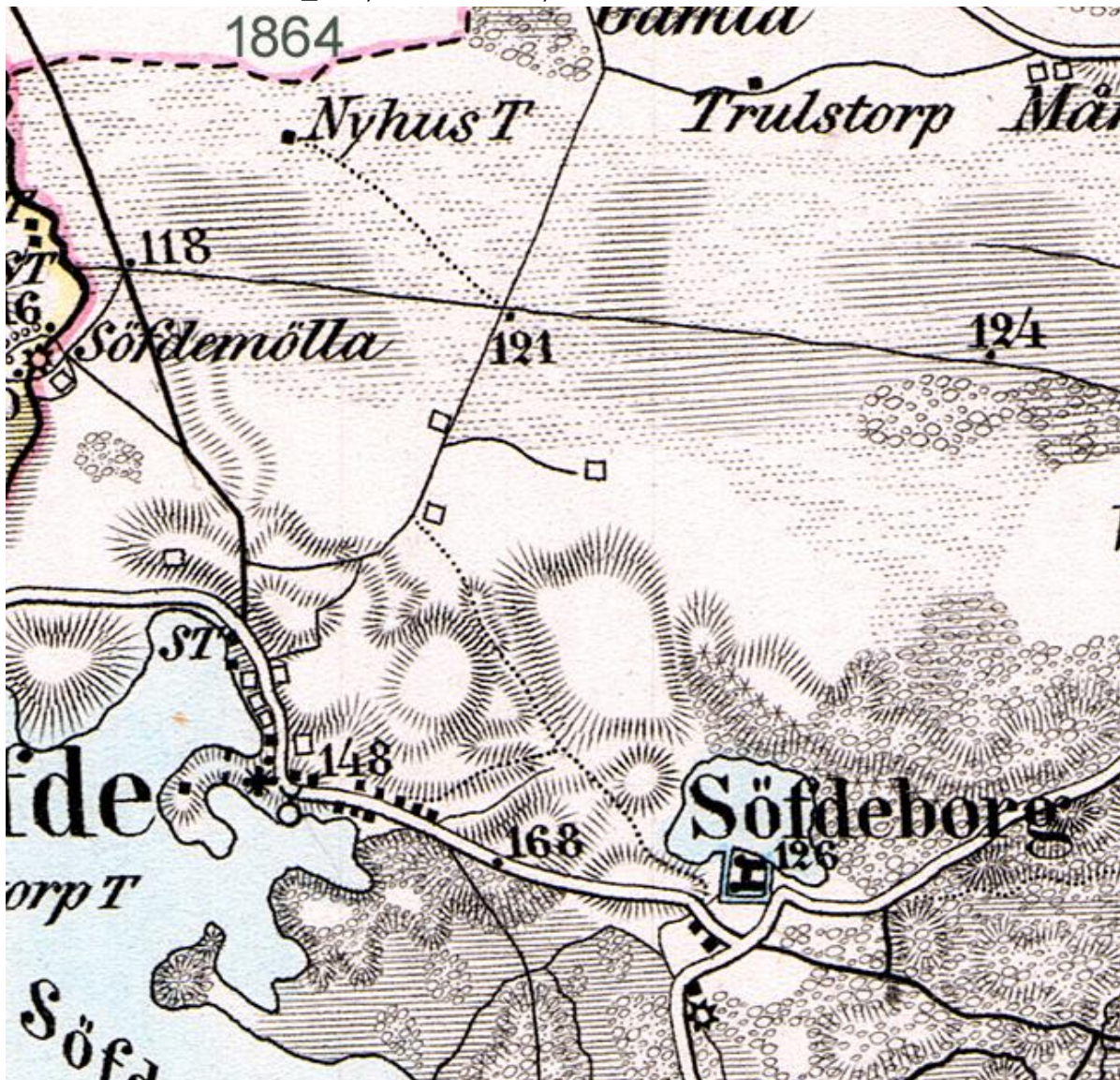
Sövde Ellestad. Jocksborg. Torstorp. Elfsberg. Rotshuset. Bultofta. Winckelshus. Pengahus. Carlsberg. Rosenlund. Grindtorpet. Orehus. Rosendal. Färlöf. Margretetorp. Mattstorp. Snogeholms gård. Välbygd Skjaggarp. Asmåsa, En afvels gård. Kulleboa. Pålstorp. Lilla Pålstorp. Taglösa. Sönteleye. Lilla Styröd. Nybygget. Hökatorpet. Fogstorp. Wasen. Klinhus. Bytteberg. Bökeberg. Mårtenstorp. Höghult. Heidnahus. Rotshuset. Sandhuset. Såghuset. Lilla Taglösa. Nafröd. Frihult. Getsholmen. Månstorp. Knickarp. Gustafvaborg. Christinelund. Smittenborg. Constantinopel. Skåfvarp. Dufvarp. Målaretorpet. Gydarp. Tockarp. Bohult. Slugarp. Anderslöf. Wrangabeck. Stora Munckesjö. Lilla Dito. Norra Lien . Södra Lien. Pehrstorp. Tagmåsa. Ugglesjö. Kattarp. Sudaretorpet. Stora Toppheim. Lilla Dito. Rotshuset. Skålhuset. Stenåsen. Smörboen. Knipan. Liahus. Spörstorp. Boanäs. Slätthult. Pantarehus. Söfde Mölla. Sövde Prästgård. Lågröd. Spjella. Tågra, Afvelsgård. Månstorp. Hylleslöf. Lilla Bytteberg. Tannhuset. Fabianshus. Jordboen. Trälsberg. Wallahus. Lilla Dito. Kumlahus. Sjöhuset. Stora Pynarp. Lilla Dito. Toppenhoff. Engsjöhus. Elsekellshus. Wackthuset. Råbyhuset. Trullstorp. Skjepperöd. Ågrafshus. Gröndalshus. Maredalshus. Sövdeborgs Gård. Illstorp.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.6 Generalstabskartan 1864 (finns mellan 1828-1971)

Beskriver naturlandskapet inklusive höjdförhållanden, kommunikation, bebyggelse och översiktlig markanvändning.

Ref: General sodra_002, Ystads delen, IÖ 42 daterad 1864.

Till denna karta finns ingen beskrivning som för Rekognosceringskartan. Den är inte heller alltid 100%-ig beträffande byarnas antal hus och placering.

I Laga skifta 1847 fick gårdarna 4, 7, 8, 10 och 15 'utflyttningsskyldighet' dvs gårdsägaren blev skyldig att flytta gården från sin befintliga plats till sina nya ägor. Det syns 4 gårdar norr om byn så det kanske är några av de som flyttade ut.

Ej kollat var de utflyttade gårdarna placerades.

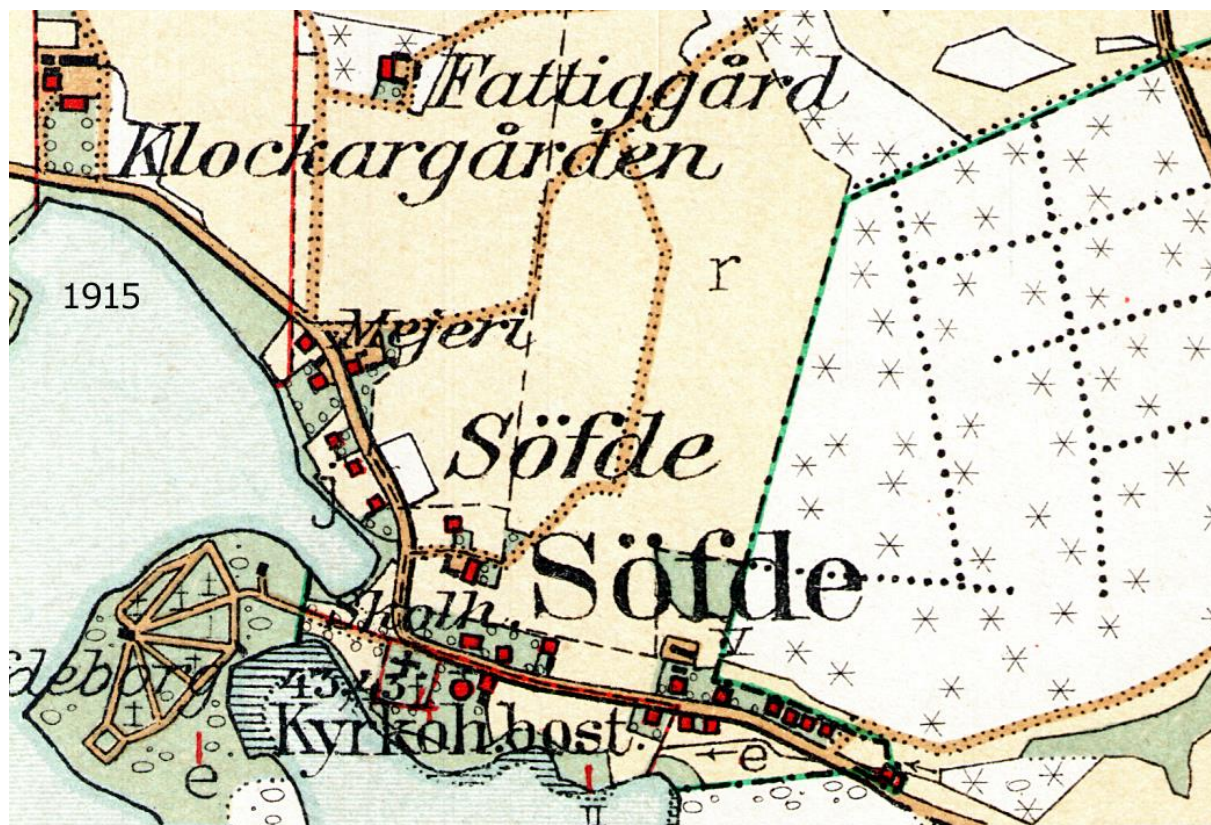
De utflyttningsskyldiga var:

- 4 = R.N:r 4¹ Ägare Greve E. Piper, brukare Nils Nilsson.
- 7 = R.N:r 7¹ Ägare Greve E. Piper, brukare Mårten Andersson.
- 8 = R.N:r 8¹ Ägare Greve E. Piper, brukare saknas.
- 10 = R.N:r 10¹ Ägare Greve E. Piper, brukare Anders Nilsson.
- 15 = R.N:r 6¹ Ägare Greve E. Piper, brukare saknas.
(obs. Nummerändringen)

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.7 Häradsekonomiska kartan 1915 (själva byn)

Husen i byn har inga utsatta nummer så det går inte att verifiera vem som bor var. Kartnumren, dvs inte husnumren, är uppdelade på följande sätt för Sövde:

1 = Prästgården	Svarta siffror och svarta små bokstäver
2 = Klockaregården	" "
3 = Sövde by och lantbruk	" "
4 = Gamla kyrkogården	" "

Alla byar inom Sövde församling startar alltid med nummer 1, så det gäller att hålla reda på bygränserna som avskiljes med Fastighetsgränser avskiljes med

Det finns några nummer utsatta nämligen:

1e. Äges av Sövdeborg men är "Upplåten till kyrkogård för Sövde församling."

4 Under kyrkan "Kyrkogård".

j Det markerade vita området på andra sidan vägen: "Jordområdet är upplåtit dels till tomt för andelsmejeri och dels till torpare och husmän."

r Gården till vänster om S i stora Sövde texten och marken som sträcker sig norrut.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

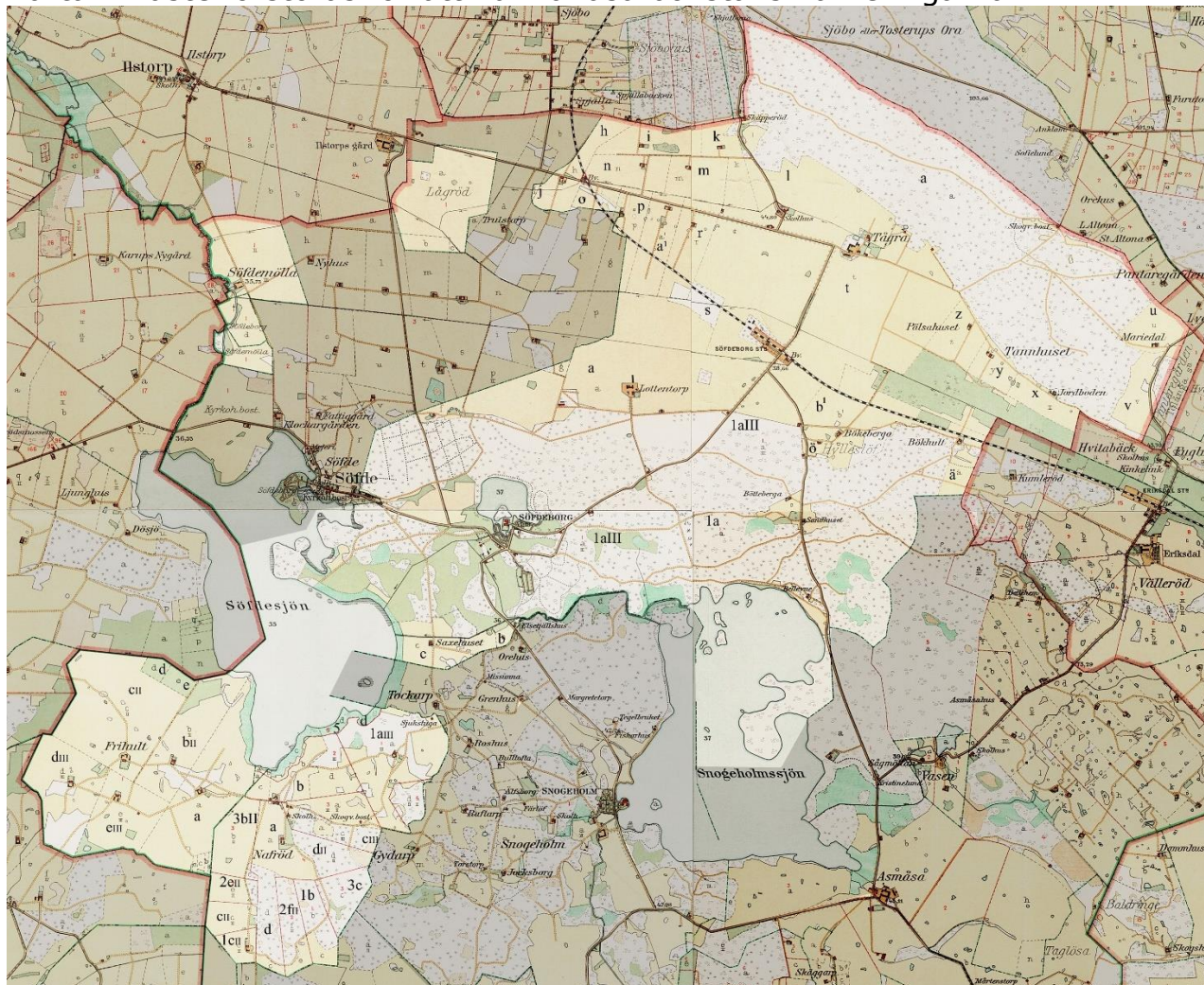
Ägarna/brukarna till bokstavsmarkerade gårdar på 1915-års karta.

3aIII	Arr. Per Andersson, brukas under Ilstorps gård.	2 hus
3a	Se Lågröd, arr. Per Andersson, brukas under Ilstorps gård.	0 hus
3b	Se Sövdeborg 1h . arr Per Eek som även har 3bII .	1 hus
3bII	Se Sövdeborg 1h . arr Per Eek som även har 3b .	0 hus
3c	Arr. Per Olsson	1 gård
3d	Trulstorp, arr. Karl Blycher som även har Sövdeborg 1j .	1 gård
3e	Brukas av torpare och husmän. Motstående tomt = skolhustomt.	0 hus
3f	Arr, Anders Hansson som även har Sövdeborg 1o .	1 gård
3g	Se Sövdeborg 1p .	0 hus
3h	Nyhus, arr. Magnus Andersson	1 gård
3i	Se Sövdeborg 1f .	
3j	Inga namn angivna.	2 hus
	Motstående jordområde är upplåtet dels för tomt till andelsmejeri och Dels till torpare och husmän.	
3k	Arr. Johan Johansson	1 gård
3l	Arr. Karl Nilsson	1 gård
3m	Arr. Nils Andersson som även har Lågröd 1b .	1 gård
3n	Arr. Nils Persson Gullstrand som även har Lågröd 1c .	1 gård
3o	Arr. Nils Persson som även har Sövdeborg 1g	1 gård
3p	Se Sövdeborg 1a	0 hus
3pII	Uppgift saknas men se Sövdeborg 1a .	0 hus
3q	Saknas, q används inte.	0 hus
3r	Arr. Emil Eriksson.	1 gård
3s	Arr. Nils Sjögren	1 gård
3t	Arr. Nils Henriksson	1 gård
3u	Arr Magnus Nilsson	1 gård
3x	Fattiggård, upplåten för Sövde kommun.	1 gård
1a	Lågröd, arr. Per Andersson, brukas under Ilstorps gård.	0 gård

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.7.2 Hela Sövdeborg från Häradsekonomska kartan 1915

Kartan måste förstöras för att kunna läsa bokstavsmarkeringarna.

Ägarna/brukarna till bokstavsmarkerade gårdar på 1915-års karta.

1a Ägare greve Magnus Piper.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Forts..... till Ägarna/brukarna till Sövdeborg

-----Egen numrering-----
1a Lågröd, arr. Per Andersson, brukas under Ilstorps gård . . . . . 0 hus
 Räknas som en 'by'. Startar därför med **1**, har inget med Sövdeborg att göra.

1a Sövdeborg. Ägare greve Magnus Piper. Slott
 - bild ovan, runt slotter 5 odokumenterade hus 5 hus
 - den stora skogen NO mot Sjöbo Ora. Skog
 - med skogvaktarboställe. 1 hus
 - söder om järnvägen, Lottentorp + 3 omärkta hus. 3 hus
 - till höger om Sövdeborg 4 hus
 - Bötteberga, lilla och stora, dokumentation saknas 2 hus
 - Sandhuset, dokumentation saknas 1 hus
 - Bellevue, söder därom, dokumentation saknas 1 hus
1aIII - mest norrut, skog med 4 omärkta hus (inringade) 4 hus
1b Elsetjällshus, skogvaktarebostad, namn saknas. 1 hus
1c Saxehuset. Arr. Nils Lindström. 1 hus
1d Sövdeborg. Arr. Nils Persson. Mark
1 Sövde Mölla. Arr. Nils Persson. Mark
1II Sövde Mölla, Arr. Nils Persson. 1 Mölla
1e Upplåten till kyrkogård för Sövde. K.gård
1f Arr. Alfred Andersson. 1 hus
1g Se Sövde **3o**. -----
1h Arr. Per Eek. 1 gård
1i Arr. Per Andersson. 1 gård
1j Se Sövde **3d**. Mark
1k Arr. A Henriksson. 1 gård
1l Skäpperöd 2 torp, namn saknas. 1 gård
1m Arr. Karl Andersson . . . . . 1 gård
1n Arr. Olof Linde. 1 gård
1o Sövdeborg (del av Sövde **3f**). Mark
1p Arr. Per Simonsson. 1 gård
1q Finns inte.
1r Arr Anders Lööv. . . . . 1 gård
1s Betesmark för angränsande arrendegårdar. 0 gård
1t Tågra gård Arr. Anders Olsson, 1-10 inkl. skolan! 1 gård
 Finns det 8 Torp och en skola? Församlingsboken anger 2 torpare.

1u Mariedal. Arr. Anders Persson . . . . . 1 gård
1v Brukas av x, y, z och Pantaregården i Tolånga. 0 gård
1x Jordboden. Arr. Per Persson. 1 gård
1y Tannhuset. Arr. Johan Jönsson. 1 gård

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Forts..... till Ägarna/brukarna till Sövdeborg

1z	Pälsarhuset. Arr. Per Persson.	1 gård
1å	Torvmosse	-----
1ä	Bökhult. Arr. Bengta Persson.	1 gård
1ö	Hylleslöv. Husman Mårten Persson. Brukas som torp.	1 torp
1a¹	Arr. Erik Mårtensson.	1 gård
1b¹	Bökeberga. Arr. Nils Persson.	1 gård

Frihult. längst söderut till vänster med egen numrering.

1a	Arr. Axel Andersson.	1 gård
	- 2a Nafröd.	Mark
	- 5a Nafröd.	Marl
1bII	Arr. Andreas Nilsson.	1 gård
1cII	Arr. Jöns Larsson.	1 gård
1dIII	Arr. Hans Rasmusson.	1 gård
1eIII	Arr. Nils Isaksson.	1 gård

Nafröd. längst söderut till höger med egen numrering.

1aIII	Arr. M Nilsson-Rudolf.	1 gård
	- 2d dito.	Mark
	- 5d dito.	Sjöstrand
	-Sjukstuga-Rothus, torpare August Hansson.	1 hus
1b	Skogsmark, tillhör Sövdeborg 1a.	Skog
1cII	Arr. Nils Andersson.	1 gård
	- 2e , vägen ligger på 2cII.	Mark
	- 4c , väg ingår i dokumentet.	Mark
2a	Finns under Frihult 1a.	-----
2b	Brukas av torpare.	Mark
2c	tom 2f . Olika tillhörigheter. 2f är skog tillhör Sövdeborg.	Skog
3a	Brukas av torpare.	Mark
3aII	Skogvaktarboställe, Johan Nilsson.	1 hus
3b	Hänvisning till 4a .	-----
3c	Skog som tillhör Sövdeborg.	Skog

Nafröds by, 7 hus, ligger inom **2b**, **3a** och **4a**. Husen ej redovisade

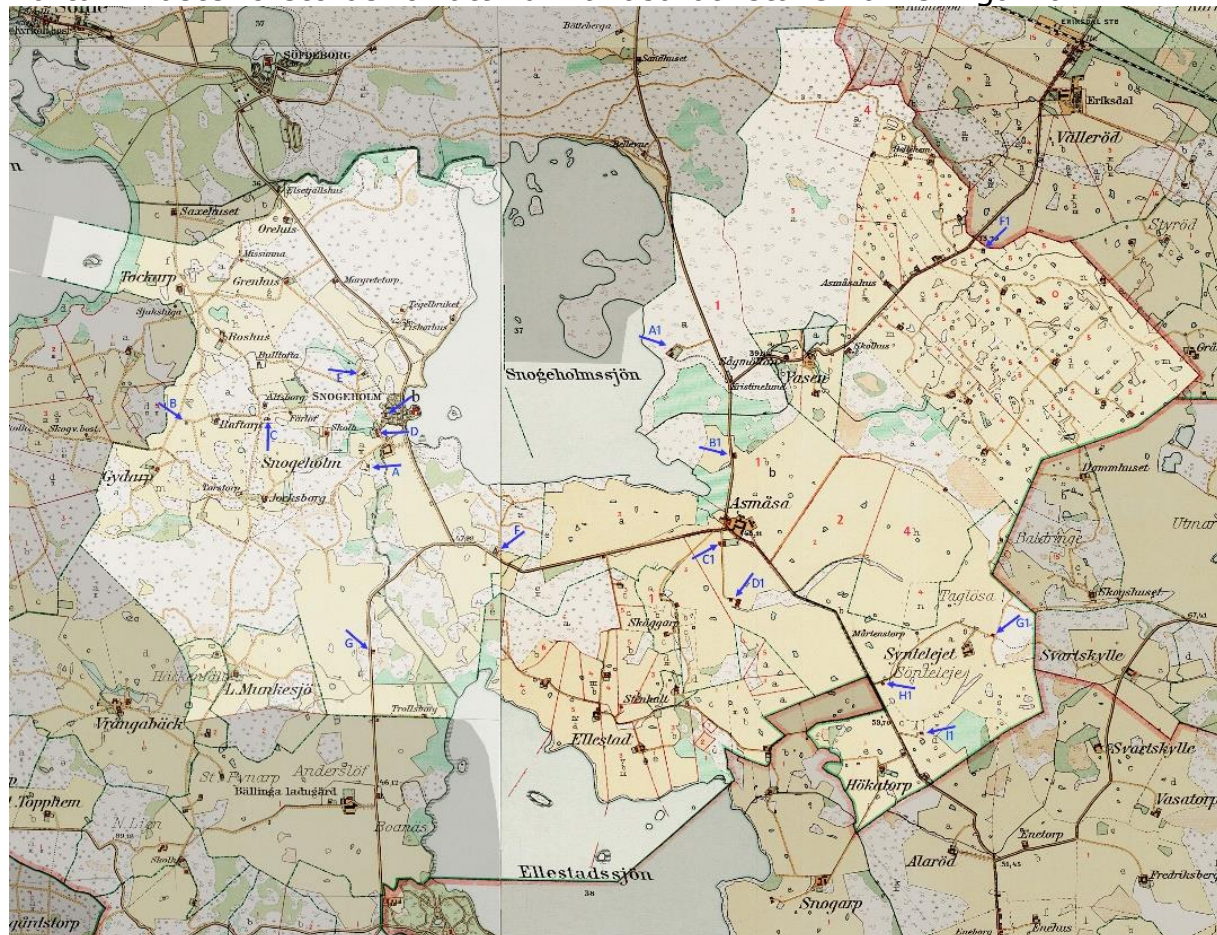
4a	Arr. Mårten Olsson.	1 gård
	dito 2c , 3b och 5b i Nafröd.	-----
4b	och 5c Brukas av torpare.	Mark
4c	5a-5d Olika tillhörigheter inom Nafröd.	-----
4d	Skog som tillhör Sövdeborg.	Skog

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.7.3 Hela Snogeholm från Häradsekonomska kartan 1915

Kartan måste förstöras för att kunna läsa bokstavsmarkeringarna.

Ägarna/brukarna till bokstavsmarkerade gårdar på 1915-års karta.

1a	Ägare Karl Gustav Gylleswärd, flyttade till Danderyd 1915-08-20. Ny ägare, danske hovjägmästaren Harry Treschow inflyttad 1915-11-23. Nils Klingborg arrederar torpjorden. Oregistrerade hus under 1a	Säteri
-	Margretetorp, norr om Snogeholm	2 hus
-	Tegelbruket, " "	
-	Fiskartorpet, " "	1 hus
-	Namnlöst hus, norr om Snogeholm, <i>blå pil E</i> .	1 hus
-	Namnlösa hus, söder om Snogeholm, <i>blå pil D</i> .	2 hus
-	Skolhuset, till vänster om husen ovan.	1 skolhus
-	Namnlöst hus, till vänster om Asmåsa, <i>blå pil F</i> . . . . . troligen	1 gård
-	Namnlöst hus, till höger om Lilla Munkesjö, <i>blå pil G</i> .	1 Hus
-	Trollsborg (Lilla Trulsborg), till höger om Lilla Munkesjö. - boende familjen Ola Kristiansson 1912-1928.	1 hus
1aVI	Namnlöst hus, <i>blå pil A</i> söder om säteriet	1 hus
1bII	Trädgården arr. P. A. Norrman, <i>blå pil b</i> .	1 hus
1c	Brukas av Snogeholm, norra delen, smal remsa.	Mark
1d	Brukas av Snogeholm, norra delen smal remsa.	Mark
1e	Orehus, arr. Nils Persson.	1 gård
1f	Tockarp, arr. Ola Månsson.	1 gård
1g	Grenhus, arr. Erland Nilsson. Missunna finns på kartan, annars ej hittad.	1 gård 1 hus
1h	Roshus, arr. Nils Svensson. Bulltofta, änkan Bengta svensdotter	1 gård 1 hus

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

1i	Se Ellestad 4c	-----
1j	Se Lilla Munkesjö 1	-----
1k	Raftarp, arr. Nils Kvist.	1 gård
	- Färlöv, Änkan Sissa Svensdotter tom 1915-03-19.	1 hus
	- Namnlöst hus, till vänster om Raftarp, <i>blå pil B</i> .	1 hus
	- Namnlöst hus, till höger om Raftarp, <i>blå pil C</i> .	1 hus
	- Elfsborg, familjen Kristian Persson.	1 hus
1l	Jocksborg, arr. Oskar Jonsson.	1 gård
	- Torstorp, finns i Församlingsboken, änkan Marna Pålsdotter.	1 hus
1m	Gydarp, arr. Nils Jönsson.	1 gård

-----Häckenfält lyder under Snogeholm-----		
1	Häckenfält, inhysepigan Johanna Jacobsdotter	1 hus

-----Lilla Munkesjö lyder under Snogeholm-----		
1	Lilla Munkesjö, arr. Nils Larsson, Snogeholm	1 gård

-----Vasen lyder under Snogeholm-----		
1a	Brukas av Snogeholm.	-----
1b	Arr. Fritz Persson, gård och sågmölla.	1 sågmölla
	- 2b arr Fritz Persson.	Mark
	- 4a Asmåsa, arr Fritz Persson.	Mark, skog
2a	Arr. Nils Mårtensson.	1 hus

-----Asmåsa lyder under Snogeholm-----		
1a	Ägare Karl Gustav Gyllensvärd Snogeholm	-----
	- Namnlös gård, <i>blå pil A1</i> .	1 gård
	- Kristinelund, skomaränkan Kristina Benedikta Sjöbäck	1 hus
1b	Arr. Sven Plenge	1 gård
	- Namnlöst hus, <i>blå pil B1</i> .	1 hus
2	Arr. Sven Plenge.	mark
	- Namnlösa hus under Asmåsa gård, <i>blå pil C1</i> .	2 hus
	- Namnlösa hus under Asmåsa gård, <i>blå pil D1</i> .	2 hus
3a	Arr. Sven Plenge	Mark
	- Namnlöst hus, <i>blå pil E1</i> .	1 hus
3b	Arr. Marten Persson	1 hus?
	- 1b Skäggarp, arr. Martin Persson.	Mark
3c	Tillhör Skäggarp 1C .	Mark
3d	Tillhör Stenhult 1 .	Mark

-----kolla vidare		
4a	Verkar felmarkerat	Mark
4aII	Ligger under Snogeholm 1a	Mark
4b	Betlehem brukas av 5 torpare = Asmåsa 4b. (Problem: Betlehem finns inte i kyrkböckerna 1915)	5 hus
4cII	Arr. Lars Jeppsson.	1 gård
4d	Arr. Ola Nilsson	1 gård
	- 5d arr. Ola Nilsson, Namnlöst hus, <i>blå pil F1</i> .	1 hus
4e	Ägare Per Andersson	1 gård
	5cII ägare Per Andersson	Mark
4f	+ 4fIII Tillhör Asmåsa 5b	Mark
4g	Skolan i Asmåsa	Skola
4h	Tillhör Asmåsa 2, arr. Sven Plenge	Mark
4i	Arr. Anders Månsson	1 gård
	- 5h arr. Anders Månsson	Mark
4j	Finns ej.	-----
4k	? Nils Knutsson	1 gård
	- 5g Nils Knutsson	Mark
4l	Arr. Per Rasmusson	1 gård

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

	-5f arr Per Rasmusson	Mark
4m	Arr. Nils Mårtensson	1 gård
	-5e arr Nils Mårtensson	Mark
4n	Under Hökatorp 1a	Mark
4o	Under Vasen 1b	Mark
5a	Under Snogeholm 1a	Skog
5b	Asmåsa hus, arr. Jöns Mårtensson	1 gård
	- 4f arr Jöns Mårtensson	Mark
5c-5h	Se ovan tillhörigheter	-----
5i	Arr. Måns Nilsson.	1 gård
5j	Finns ej.	1 gård
5k	Arr. Jöns Nilsson.	1 gård
5l	Arr. Nils Andersson.	1 gård
5m	Arr. Anders Persson (Brukas under Härröd i Rödinge socken)	Mark
5n	Arr. Kristian Persson (Brukas under Styröd i Rödinge socken)	1 gård
5o	Arr. Rasmus Rasmusson.	1 gård
5p	Arr. Lars Persson.	1 gård
-----Hökatorp, under Snogeholm,----- 5 gårdar-----3 hus-----		
1a	Synteletet, arr. Nils Olsson	1 gård
	- 4n under Asmåsa	Mark
	- Mårtensorp.	1 hus
	- Taglösa	1 gård??
	- Namnlös hus, blå pil G1.	1 hus
	- Namnlös hus, blå pil H1.	1 hus
1b	Under Asmåsa 2	Mark
1c	Namnlöst hus, blå pil I1.	1 hus
1d	Namnlös gård, arr. Anders Nilsson	1 gård
1e	Hökatorp (1). Arr. Per Andersson	1 gård
1e	Hökatorp (2). Arr. Jöns Lundström	1 gård
1f	Under Ellestad 1b	Mark
??	Fogstorp, finns inte i församlingsboken.	-----
-----Ellestorp lyder under Snogeholm-----		
1a	Under Asmåsa 2.	Mark
1IIb	Arr. Per Persson.	1 gård
1c	Brukas av Stenhult 1 som ligger intill 1c.	Mark
1d	Arr. Martin Persson och Mats Lindström.	1 gård
	- Asmåsa 3b.	Mark
	- Skäggarp 3c.	Mark
2	Litet markområde på 1d, ingen ägare nämnd.	Mark
3a	Se Asmåsa 2.	Mark
3b	Arr. Otto Mårtensson.	1 gård
	- 1e, arr Otto Mårtensson.	Mark
3c	Arr. Anders Persson.	1 gård
	- 5c, arr Anders Persson.	Mark
3IIId	Tillhör 1 Stenhult.	Mark
4a	Tillhör Asmåsa 2.	Mark
4b	Arr. Nils Kvint.	1 gård
	- 5b, arr. Nils Kvint.	Mark
4c	Arr. Anders Larsson.	1 gård
	- 4e, arr Anders Larsson.	Mark
	- 6b, arr Anders Larsson.	Mark
	- 1i, Snogeholm, arr Anders Larsson.	Mark
5a	Tillhör Asmåsa 2.	Mark
5d	Arr. Ernst Andersson.	1 gård
6a	Tillhör Snogeholm 1.	Mark

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

-----Skäggarp lyder under Snogeholm-----

1a	Tillhör Asmåsa 2.	Mark
1b	Tillhör Asmåsa 3a.	Mark
1c	Arr, Nils Lindström.	1 gård
	- 3c Asmåsa, arr. Nils Lindström.	Mark

-----Stenhult lyder under Snogeholm-----

1	Arr. Karl Jeppsson.	1 gård
	- 3d Asmåsa, arr. Karl Jeppsson.	Mark
	- 1c Ellestad, arr. Karl Jeppsson.	Mark
	- 3d Ellestad, arr. Karl Jeppsson.	Mark

Kvarvarande delar av Sövde socken INTE utredda som tex Bällinga Ladugård där det mesta lyder och brukas under Bällinga (Billingaröd) i Sövestads socken.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

8.7.3 Orter som inte finns på kartan 1915

Följande orter finns i beskrivningen till kartan men är inte utsatta på den samma:
Detsamma gäller för jordeböcker och mantalslängder, kollat fram till 1941. Namnen finns som jordarealer men inte som bynamn.

Buus Tillhör Snogeholm
1506 Bwesæ, 1514 Bahusse, 1522 Bahwsse, 1634 Buhuus, 1690 Buus.
I husförhörlängden 1812 anges att "Denna by säges wara nerrifwen"
Enligt mantalslängderna bor det ingen i Buus efter 1812
Jorden brukades för alla 5 gårdarna av Snogeholm från 1787 tom 1803.
Jorden brukades under Sövdeborg från 1804-1812 (Ej kollat längre).

I Lantmäteriets akt 12-SÖE-05 från 1777 anges Buss ägor bl.a. att gränsa till:
Målaretorpets-Raftorps-Kullaboets ägor.

Fogstorp Ligger 1915 vid Hökatorp som lyder under Snogeholm.
1662 Frugstrop, 1683 Fotstrup, 1688 Footstorp, 1765 Fogstorp.
Finns 1683 i Mtl, 1686 på karta, boende fram till 1941 i Mtl, ej kollat längre.

Hägre Tillhör Snogeholm
1602 Heirre, 1616 Hejere,
Hägre delades i Västra och Östra i början på 1600-talet
1624 Heijre, 1690 Heyre, 1764 Hejre, 1784 Hägre.

Östra Nr 1-3. Brukades av Snogeholm från 1783-
Inga boende från 1803.

Västra Nr 4 brukades av Snogeholm från 1804.
Nr 5 brukades av Snogeholm från 1806.
Nr 1 brukades av Snogeholm från 1810
Nr 2-3 brukades av Snogeholm från 1812.
Inga boende från 1814

Hägre Tillhör Snogeholm
Torp Västra Hägre blev Hägre torp när inga boende brukade jorden.
Hägre 1813 Heyretorp, 1850 Hejretorp
Torp Boende från 1814-
Inga boende från 1912

Kulleboa tillhör Snogeholm, ej kollad.

Munkesjö Mellan och Stora, ej kollade.

Målaretorp ej kollad.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

9. Hus och gårdar i Sövde socken, olika år 1624-1941

Det har funnits en bebyggelse här minst sedan runt 1100-talet.

Ön i Sövdesjön, där kyrkogården ligger sedan 1843, är numera en halvö. Långt före kyrkogården låg ruinerna av den gamla ärkebiskopsborgen 'Sygostha' eller 'Sygoftha', "Absalons borg". Sedan åtminstone slutet av 1800-talet har man satt likhetstecken mellan dessa namn och Sövde. Borgen finns bl.a. omtalad 1180. ([Saxonis Grammatici Danorum Historiae libri XVI. \[Edited by J. Oporinus.\] - Google Böcker](#))

Kyrkan uppfördes i slutet av 1100-talet eller 1200-talet, nybyggnadstid 1100-1349 enligt Riksantikvarieämbetet. ([Sövde kyrka](#)).

Från 1688 blev hus och gårdar numrerade i jordeböckerna, i mantalslängderna från 1694.

Hitta ägare, arrendator, brukare, åbo, boende mm. Noteringar från vissa årtal. Tabell 9.2. Årtal 1651 från Decimantboken, övriga årtal från mantalslängderna, 1915 från beskrivningen till Häradsekonomiska kartan.

- 1231** *Valdemars Jordebok.* Sövde finns inte med, dvs den danske kungen ägde inget.
- 1624** *Prästrelationerna.* "1622-08-11 utsände Kristian IV ett reskript till biskoparna i Danmark och Norge med befallning att låta prästerna i de olika stiftet avfatta anti-kvarisk-topografiska socken beskrivningar och sedan skicka in dessa till kansliet i Köpenhamn."
- 1651** *Decimantboken,* Sövde socken på den danska tiden.
Det finns 42 'Heele Gaarde' och 30 'halffgaarde' och 16 namngivna byar och gårdar men Sövdeborg finns inte med. Otte Thott ägde Sövdeborg samt 53 av nämnda 72 gårdar. Sövde by innehöll 10 namngivna gårdar och 9 gårdar med personnamn.
- 1658** *Mantalslängden (mtl) ("Skattelängden").* Samma år som bl.a. Skåne blev svenskt. Enbart Snogeholm (13 namn) och Elestad (6 namn) finns med. Sövdeborg och de 53 gårdarna finns ju fortfarande men är befriade från skatt. Byn finns inte med. *Från 1766 skulle alla i hushållet noteras oavsett ålder eller om de var skattepliktiga eller inte.*
- 1662** *Mantalslängden (mtl).* Brandskadad men nu finns Sövde by med 5 namn.
- 1670** *Mantalslängden (mtl).* Här finns endas 15 namn upptagna, inga hus eller gårdar.
- 1672** *Mantalslängden (mtl).* 18 namngivna personer inklusive 3 gårdar och en Ödegård.
- 1673** *Kom en ny mantalsinstruktion om hur skrivningen av längderna skulle göras.*
- 1683** *Mantalslängden (mtl)* (dålig kopia, svår att läsa)
Stora förändringar har nu skett med skattskrivningen. 4 fullmatade sidor med personnamn- och gårdsnamn men inte husnummer.
- 1701** *Mantalslängden (mtl).* Består nu av 7,5 sidor med personnamn och gårdsnamn.
- 1733** *Mantalslängden (mtl).* Består nu av 11 sidor med personnamn och gårdsnamn.
- 1765** *Beskrivning över Malmöhus län.* Lorents Gillberg.
- 1766** *Mantalslängden (mtl). När alla skulle registreras.*
- 1767** Första mtl när alla registreras dock har inte alla namngivits.
- 1792** *Mantalslängden (mtl).* Den första mer omfattande registreringen av alla.
- 1820** Används med boende som referens till enskiftet 1812 och laga skifte 1847.
- 18xx** Väntar på skanning, senaste skanningen är 1828.
- 1915** Är ifrån Häradsekonomiska kartan 1915 med namngivna hus och gårdar. Se 8.2.
Notera att dokumentationen inte upptar alla ortnamn som finns på kartan.
- 1941** Är ifrån mantalslängden.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

9.2. Tabell över hus och gårdar 1624-1651 koll mot 1765

Präst 1624 i Sövde var Hans Kiølsøn (lämnat uppgifterna 1624). Präst 1651 var Anders Sörensen Delphin. 1765 Wilhelm Julius Hoffgardh.

Tabell 1. HG = Heele Gaarde, .hq = halffue gaarde. 1624 från Prästrelationerna, 1651 från Decimantboken.

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Modernare namn	1624	1651
1	1651	-	<i>Ägare Otte Thott</i>	Ev. sonen Holger	-	O.T.
2	HG	1-10	Toggeröed	Tågra	X	X
3	HG	1-5	Asmosse	Assmåsa	X	X
4	HG	1	Pouelstrup	Pålstorp	X	X
5	HG	1	Synteleid	Synteletjet	X	X
6	HG	1	Höggetorp	Hökatorp	X	X
7	?	1	Gædzholmen	Getsholmen	X	?
8	HG	1-3	Naffröed	Navröd	X	X
9	HG	1-3	Frihuldt	Frihult	X	X
10	HG	1-2	Vrangebirck	Vrångabeck	X	X
11	HG	1-5	Tagmosse	Tagmåsa	X	X
12	HG	1	Mounckhuusse	Munkesjö	X	X
13	.hg	1-9	Söffuedebye	Sövde by	X	X
14	.hg	1(10)	Tophiem	Toppthem	X	X
15	.hg	1(11)	Sudertorp	Sudaretorp	X	X
15	.hg	1(12)	Katterup	Katterup	X	X
16	.hg	1(13)	Loueröed	Lågröd	-	X
17	.hg	1(14)	Duorup	Duvarp	X	X
18	.hg	1(15)	Skobberup	Skåvarp	X	X
19	.hg	1(16)	Knickerup	Knickarp	X	X
20	.hg	1(17)	Mouridztorp	Mauritztorp	X	X
21	.hg	1(18)	Matortorp	Matstorp, ej 1624?	-	X
22	.hg	1-2	MuumeHuusse	Munckesjö	X	X
23	.hg	1-2	Lien	Lien Norra, Södra	X	X
24	.hg	1	Wglösse	Ugglesjö	X	X
25	-	1	Malaretorpet	Målaretorpet	X	(X)
26	-	1	Boenefs mölle	Boanäs mölla	X	(X)
27	-	1	Söffuede mölle	Sövde mölla	X	(X)
28	-	1	Söfdeborg	Sövdeborg	X	X
29	-	-	<i>Ägare Lawe Bilde</i>			L.B.
30	HG	1	Snogholm	Snogeholm	?	X
31	.hg	1-3	Namnlösa	Tillhör Snogeholm	?	X
32						
33			<i>Ägare Jffuie Krabbi</i>			J.k.
34	HG	1-4	Ellested	Ellestad	X	X
35	HG	1-5	Heire	Hågre Västra	X	X
36	.hg	1-4	Heire	Hågre Östra	X	X

[illegible]

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

9.2. Tabell över hus och gårdar 1651-1941

I tabellen är INTE barn, drängar och pigor medtagna. Boende och mtl 1820 från Sövdens Mantalslängd 1821.

Notera även att stavningen av husnamnen varierar med tiden, ibland visas ett par olika stavningar.

Blå text under husnamn är noteringar för 1767. Nummer före husnamn 1651 ej hittade vidare men tillhörde Sövde by.

Pga skadade mantalslängder är det inte säkert att alla hus/gårdar finns med. Namnen är inte alltid lika i Mtl och Husförhörlängden.

Namnen kan finnas i ett dokument men saknas i ett annat dokument eller kan ha ett avvikande eller ändrat namn.

X = finns, O= finns inte, Xb under 1915 där b = byggnader, S = Snogeholm, Sg= Sövdeborg, B = Bälinge gård, OXk= på karta, ej dok.

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
9			Amalienlund	(tagmåsa)								X	X
10	¹ / ₁₆	1	Anderslöf	Br. Per Svensson 33, h 30 år	O	X	X	X	X	X		B X	X
11	¹ / ₂	1-5	Asmåsa	Drukas under Sövdeborg Ladufogde Jens (Pedersson) 32, h 23	X	X	X	X	X	X		S Xb	X
12	¹ / ₄	1	Boanäs Mölla Se rad Boaröd Mölla	Br. Christian Svensson 26, h 23 år Ihs Sven Pärsson 62 år	O	O	≤1696 X	X O	X	X O		X	X
13			Bohl huset			≤1696						O	O
14	-	1	Bohult Ghs	Ola Jakobsson 55, h 45 år	O	O	O	X X	X	X O		O	O
			Brohuus	1690									
15	-	-	Bulltofta, Bultorp? Busjö	Nils Jönsson 31, h 28 år 1690	O	O	O	O	X?	X		Oxk	X
16	¹ / ₂ ¹ / ₁₆ ¹ / ₈	1-3 4 5	Buus (se rad 121) 1 Ghs Buus Buus	Brukas under Sövdeborg 1804-1820 Dito under Snogeholm 1787-1803 4 Ghs	O O O	≤1696 "" ""	X	X X X	X X X	X X X		S X S X S X	X X X
17			Byrlösa			≤1696						O	O
18	-	-	Bytteberg Bötteberga	Per Håkansson 29, h 28 år Ihs Jöns Andersson 42, h 51 år Ånkan Mätta 40 år	O	O	O	X	X	X		Oxk	X
19	-	1	Bökeberg (Rökeberg)	Johan Mårtensson 42, h 35 år Ihs Sven Pärsson 57, h 49 år	O	O	O	X	X	X		Oxk	X
20	-	-	Carlsberg	Öde	O	O	O	O	X	X		O	O
21	-	-	Charlottenborg	Öde	O	O	O	O		X		O	O
22	-	-	Christinelund	Öde	O	O	O	O		X		O	O
23	-	-	Constantinopel	Öde	O	O	O	O		X		O	O
24	¹ / ₄	1	Dufvarp (Dugarp)	Br. Nils Mårtensson 49, h 61 år	O	O	≤1696	X	X	X		B Xb	X
25	-	-	Elfsborg	Nils Hansson 56, h 54 år	O	O	O	O	X	X		O	O

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
26	3/8	1	Ellesta	Br. Jöns Persson 35, h 42 år Smeden Nils Larsson 79 år	X	X	X	X	X	X		S Xb	X
27	3/8	2	Ellestad	Br. Anders Pärsson 26, h 19 år Ihs. Per Svens Enka 59 år	X	X	X	X	X	X		S Xb	X
28	3/8	3	Ellestad	Br. Lars Svensson 31, h 25 år Enkan Mätta 69 år	X	X	X	X	X	X		S Xb	X
29	3/8	4	Ellestad	Br. Per Nilsson 51, h 38 år Mod. Karna 71 år	X	X	X	X	X	X		S Xb	X
30	3/8	5	Ellestad	Br. Per Nilsson 55, h 45 år	O	X	X	X	X	X		S X	X
31	-	-	Elsekellshuset	Skogvaktare Carl Buran 60, h 51 år	O	O	X	X	X	X		Sg X	O
			Enegården										
32	-	-	Engsjöhus Ghs	Jeppa Måns änka 56 år Änkan Anna 72 år 1767. Hans Olsson, h	O	O	O	X	X	X		O	O
33	-	1	Fabians hus	Pål Svensson 22 år (Se rad 182) Änkan Ingar 59 år	O	O	?	X	X	X		O	O
34	-	-	Fattighuset	Organisten Malmgren 43, h 42 år	O	O	O	O	O	X		?	?
35	1/16	1	Fogstorp (Fodtztorp) Se rad 56 Hökatorp	Br. Måns Hansson 68, h 43 år	O	(X)	O(X)	X	(X)	X		S Xb	X
36	1/8 1/8	1	Frihult (Fryholt) (Friholdt)	Br. Jöns Månsson 43, h 60 år Pär Pers änka 58 år Pär Månsson 72, h 63	X	X	O(X)	X	X	X		Xb	X
37	1/16 1/16 1/8	2	Frihult	Br. Jöns Nilsson 59, h 4 år Br. Bengt Pålsson 37, h 33 år Br. Mårten Harvidsson 55, h 55 år Fad. Måns Esbjörnsson 82 år	X	x	X	X	X	X X X		Sg Xb	X
38	1/8 1/8	3	Frihult	Br. Lars Månsson 44, h 24 år Br. Håkan Persson 18, h, 22 år Ihs Lars Larsson 56, h 58 år Ihs Nils Larsson 48, h 47 år	X	X	X	X	X	X X		Sg Xb	X
38	1/8	4	Frihult	Br. Per Olsson 46, h 40 år Per Jönsson 72 år Dejan Hustru Kjærsti 40 år	O	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
	1/8	5	Frihult	Br. Per Håkansson 48, h 40 år									X
40	-	-	Förlöv	Nils Jakobsso 63, h 66 år	O	O	O	X	O	X		Oxk	X
41	1/4	1	Gietsholmen (=Gridzholm)	Br. Hans Rasmusson 43, h 44 år Ihs Jöns Mårtensson 79, 69 år	O	X	(X)	X	X	X		Xb	X
42			Giordt Boen			≤1696						O	O
43	-	-	Grintorpet (Grindsholm) Grindhuset	Jöns Jöransson 30, 40 år Ihs dr. Jöns 71 år	O	O	O(X)	X	X	X		O	O

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
44	-	-	Gröndalshus	Hans Pärsson 45, h 60 år	O	O	O	O	X	X		O	O
45	-	-	Gustafvaborg	Öde	O	O	O	O	O	X		O	O
46	¹ / ₁₆		Gydarp (Judarp) Jyderup	Br. Anders Jönsson 24 år Jöns Andersson 64, h 62 år	O	O	O	X	X	X		S X	X
47	-	-	Heinahus	Dejan (<i>i.st. för arr.</i>) Elna 50 år Dejan Anna 42 år	O	O	O	X	O	X		O	O
48	¹ / ₁₆	1-2	Heukenfeldt (Häcken)	Br. Lars Månsson 45. 42 år	O	X	X	X	X	X		S Xb	X
49	qv	1	Hofgård Möllan Hågård Mölla	Brukas under Sövdeborg Jöran Svensson 54 år, h 42 år	O	O	≤1696 X	X O	X	X		O	X
50	¹ / ₁₆	1	Hylleslöf Hillerslöf	Br. Anders Pärsson 29, h 25 år Änkan Mätta 52 år	O	O	≤1696	X	X	X		Sg X	X
51	¹ / ₄ ¹ / ₈	1 2-6	Västra Hägre (Heire) Västra Hägre (Heire)	Brukas under Sövdeborg <i>Under 6, 1 Ghs</i>	(X) (X)	(X) (X)	X	X X	X X	X X		S X S X	X X
52	¹ / ₄ ¹ / ₄ ¹ / ₄	1 2 3 4	Östra Hägre (Heire) Östra Hägre (Heire) Östra Hägre (Heire) Heire	Alla 3 brukas under Sövdeborg Christian Rasmusson 73, h 72 år Ola Christoffersson 44, h 38 år Hustru Kjersti 58 år	(X) (X) (X) X	(X) (X) (X)	X X X	X X X	X X X	X X X		S X S X S X	X X X
53			Hägre torp	Lars Nilsson 51, h 43 år	O	O	O	O	O	X		O	O
54	-	-	Hällahus	Mårten Pärsson 54, h 35 år Ihs änkan Elna 81 år	O	O	O	O	O	X		O	O
55	-	1	Höghult	Måns Nilsson 49, h 33 år Änkan Hanna 62 år	O	O	O	X	X	X		O	O
56	¹ / ₄	1	Hökatorpet (Höggetorp) Se 133	Br. Per Hansson 53, h 56 Ihs Mårten Nilsson 35, h 35 år	X	(X)	X	X	X	X		X	X
57	-	1	Jordboen (Fordboden)	Jöns Ohlsson 40, h 49	O	O	≤1696	X	X	X		Oxk	X
58	-	1	Jornsborg Jochsberg?	Jonas Åstardsson 55, h 45 år	O	O	O	O	O	X		Oxk	X
59			Kapperöd		O	O		X	O	O		O	O
60	¹ / ₄	1	Kattarp Kattehuset???	Br. Måns Olsson 58, h 58 år Jöns Esbjörnsson 73, h 62 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
61	¹ / ₁₆	1	Kilarp	Br Anders Mårtensson 35, h 26 år	O	X	X	X	X	X		B Xb	X
62	-	1	Klinhus	Mårten Hindriksson 46, h 35 år Skomakare Johan Nilsson 27 år Modern Anna 70 år	O	O	O	X	X	X		O	O
63													
64	¹ / ₄	1	Knickarp 1915 finns 10 ägare, 8 Gårdar, 4 hus.	Brukas under Nr 1 Kaddfick ???? Änkan Sissa 68 år Änka Sissa 65 år Jöns Bengtsson 53, h 44 år Lars Pärsson 35, h 36 år		≤1696	X	X	X	X		Xb	X
65	¹ / ₁₆	1	Knipan	Br Lars Håkansson 42, h 37 år	O	O	≤1696	X	X	X		B X	X

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
66			Kullahus Kullahus Lilla	1767. Obebyggt	O	O	X	X	O	O		O O	O
67	¹ / ₁₆	1	Kulleboda Kulleboa? =Raftarp	Br. Pär Nilsson 43, h 36 Ihs Jan Pärsson 71 år	O	O	O	X	X	X		S X	X
68	-	-	Kumla hus	Ola Larsson 55, h 57 år ÄnkanKjersti 67 år	O	O	O	X	X	X		O	X
69			Lergravare hus		O	O	≤1696	X	O	O		O	O
70	-	-	Lilla (Gamla) Pålstorp	Jakob Jonnsson 29, h 28 år	X		O	X	X	X		O	O
71	-	1	Lilla Bötteberg Bytteborg Bötteberg huset Böckeberg huset??	Nils Andersson 47, h 43 år Änkan Karna 69 år	O	O	O ≤1696	O	X	X		Oxk	X
72	-	-	Lilla Fogstorpet	Nils Pärsson 37, h 37 år	O	O	O	X	X	X		O	O
73	-	-	Lilla Lågröd (Styröd)	Nils Andersson 53, h 47 år			X	X	O	X		O	O
74	¹ / ₄	1	Lilla Munkesjö	Br. Måns Larsson 45, h 44 år	O	X	X	X	X	X		B X	X
74	-	-	Lilla Pynarp	Mårten Hendriks änka 51 år Ihs Per Nilsson 40, h 50 år Dejan Anna 69 år	O	O	≤1696	X	X	X		O	O
76	-	-	Lilla Taglösa	Per Jonnsson 51, h 47 år Rote sold. Mårten Nilsson 26, h 35 år	O	O	O	X	O	X		O	O
77	-	-	Lilla Toppheim	Nils Holgersson 48, h 42 år	O	≤1696	X	X	X	X		O	O
78	-	-	Lilla Wallahus	Mårten Pårsson 74, h 67 år	O	O	≤1696	X	X	X		O	O
79	-	-	Lybeck	1767 Anders Knoikenhof, h Anders Larsson, h	O	O	O	X	O	O		O	O
80	-	1	Lyrhuset, Liahus	Håkan Carlsson 61 år, h 37 år	O		X	X	X	X		Oxk	X
81	¹ / ₄	1	Lågröd Lofröd	Br. Ola Jönsson 49, h 60 år	O	O	≤1696	X	X	X		S X	X
82	-	-	Maredahlhus Mariedal	Per Jonnsson 34, h 30 år Rote soldat Tojojo 31, h 27 år	O	O	O	O	X	X		Oxk	X
83	-	-	Margretetorp	Lars Nilsson 26, h, 25 år Nils Mårtensson 60, h 57 år	O	O	≤1696	X	O	X		O	X
84	-	-	Matstorp (18.Matortorp)	Ihs Per Andersson 46 år	(x)	O	O	X	O	X		O	O
85	¹ / ₄	1	Mauritstorp 17. Mouridztorp	Br. Per Andersson 29, h 28 år Änkan Hanna 48 år, Una 69 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
86	¹ / ₄	1	Munkesjö Mellan	Brukas under Sövdeborg	O	X	X	X	X	X		S X	X
87	¹ / ₄	1	Målaretorp (Mahlertorp)	Br. Jeppe Nilsson 47, h 39 år	O		X	X	X	X		S X	X
88	¹ / ₁₆	-	Månstorp= (Gravarehus)	Br. Petter Myrberg 62, h 61 år	O	(X)	X	X	X	X		Sg X	X
89	-	-	Mårtenstorp	Mårten Pärsson 40, h 36 år	O	O	O	X	O	X		O	O

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
90	¼	1	Nafröd (Naffröed)	Br Mårten Hansson 30, h 40 år Ihs piga Ingar 30 år Ihs Hans Håkans änka 57 år Br. Mårten Larsson 46, h 45 år	X	X	X	X	X	X		Sg X	X
	¼									X			
91	¼	2	Nafröd	Br. Ola Nilsson 33, h 26 år Hans Tuvevsson 67, h 57 år Utan åbo	X	X	X	X	X	X		Sg X	X
	¼									X			
92	¼	3	Nafröd	Br Hans Larsson 42, h 38 år Ihs Hans Larsson 57, h 47 år Ihs Ola Nilsson 32, h 37 år Br, Nils Pärsson 45, h 26 år Fad. Per Trulsson 75, h 70 år Rote sold. Lars Lång 27, h 37 år	X	X	X	X	X	X		Sg X	X
	¼		1915 även 4 och 5							X		X	
93	¼	1	Norra Lien (Lyen)	Br. Pär Hansson 58, h 52 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
94			Notteröd ?			≤1696							
95	-	1	Nya Tågra	Anders Nilsson 39, h 34 år	O	O	O	O	O	X		O	O
96	-	2	Nya Tågra	Nils Rasmusson 50, h 51 år Dejan Hanna 42 år	O	O	O	O	O	X		O	O
97	-	-	Nyahus	Anders Hendricksson 39, h 34 år Rote soldat Fred Björn 27, h 34 år	O	O	O	O	O	X		O	X
98	-	-	Nybygget	Lars Nilsson 54, 54 år	O		X	X	X	X		O	O
99	-	-	Orehuset	Ola Andersson 41, h 40 år Anders Pärsson 46, h 57 år	O	≤1696	X	X	X	X		Oxk	X
100	1/16	1	Pantarehus	Br. Isak Bondesson 40, h 44 år	O	X	X	X	X	X		B X	X
101	-	-	Pengahus 1 Ghs	Ola Karlsson 54, 56 år	O	O	O	X	X	X		O	O
102	-	-	Perstorp (Perstrup) + 1 Ghs	Anders Pålsson, 44, h 61 år Ihs dejan Ingar 30 år	O	(X)	O(X)	X	X	X		Oxk	X
103	-	-	Prästeänghuset	1767 Bengt Åkassons hustru	O	O		X	X	O		O	O
104	¼	1	Pålstorp Nya/Gamla Pouelstrup	Br. Mårten Pärsson 34 år, h 28 år Kristen Olsson 69 år Kristen Jeppssons änka 72 å			≤1696	X	X	X		S Xb	X
	¼		Pålstorps Rothus	Rote soldat Anders Ask 34, h 40 år Br. Åke Mattsson 42, h 36 år Änkan Karna 57 år	X	X				X			X
			Dammhuset	Nils Andersson 50, h 38 år	O	O	O	X		O			
105			Raftarp se rad. 67							X			
106	-	-	Rosendal	Nils Jönsson 57, h 65 år	O	O	O	X	X	X		O	O
107	-	-	Rosenlund	Lars Jakobsson 58, h 60 år	O	O	O	X	X	X		O	O
108			Rotehus (Munksjö) Rothus 1	Rote soldaten Måns Palm 38, h 27 år Dito Jöns Rendt 32. H 28 år Änkan Sissela 59 år	O		O	O	O	X		O	X

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
109	-	-	Rothuset = Hylleslöf	Rote soldat Anders Broms 35, h 24 år	O	O	O	X	X	X		O	O
110	-	-	Rotshuset 2 Ghs	Per Pärsson 28, h 25 år	O	O	O	X	X	X		O	O
111	-	-	Råbyhuset	Anders Ohlsson 29, h 24 år Ånka Karna 31 år	O	O	O	O	O	X		O	O
112	-	-	Sandhuset	Anders Nyman 58, h 54 år	O	O	O	O	O	X		Oxk	X
113	-	-	Sjöhuset	Nils Haraldsson 46, h 61 år Ihs Nils Öberg 53, h 41 år	O	O	X	X	X	X		O	O
114	-	-	Skatehus ?		O	X	?	?	O			O	O
115	-	1	Skilgarp (Skiggarp)	Nils Åkasson 40, h 46 år	O	O	O	X	X	X		Xb	X
116	-	-	Skjepperöd	Ola Persson 41, h 40 år	O	O	O	O	X	X		Oxk	X
117	¼	1 2+3	Skåfvarp (Skogerap) 1915 utsockne	Br. Hansson hh, h 35 år	O	O	≤1696	X	X	X		B Xb X	X
118	-	1	Skålhuset	Nils Andersson 38, h 36 år Dejan Kjerstine 39 år	O	O	O	O	O	X		O	O
119	1/16	1	Slugarp Slagerup	Br Jöns Andersson 25, h 37 år Fad. Lars Mårtensson 68, h 69 år	O	O X	X	X	X	X		B Xb	X
120	-	-	Slätthult	Isak Nilsson 54, h 59 år Dejan Karna 61 år	O	O	O	O	O	X		O	O
121	1/16	1	Smörboen	Br Sven Månsson 43, h 33 år	O		X	X	X	X		B Xb	X
122	1¼	-	Snogeholms gård (Snoggeholm) Slottet nybyggt 1870-tal + 3 halvgårdar (Buus?)	Ågare Greve Piper Jungfru Westerdahl 49 år Ladufogde Anders Jakobsson 50, h 34 Trädgårdsmäst. Hecter 27, h 23 år Beridare Grandelius 53, h 56	X	X	X	X	X	X		Xn	X
123	-	1	Spjälla Ghs Spelle huset	Mårten Jönsson 50, h 47 år Ånkan Elna 79 år (Eljena)	O	O	X ≤1696	X	X	X		O	O
124	-	1	Spöretorp (Spörrarp)	Håkan Jönsson 48, h 62 år	O	O	≤1696	X	X	X		O	O
125	-	-	Stenbrohus	1701. Karna Fabians (Se rad 158)	O	O	X	O	O	O		O	O
126	-	-	Stenhult	-	O	O	O	O	O	O		S Xb	X
127	1/16	1	Stenåsen	Br. Per Mårtensson 35, h 31 år	O	X	X	X	X	X		B X	X
	½ ½	1	Stora Munkesjö Munckhuusse 1651	Br. Nils Ohlsson 62, h 57 år Br Per Pålsson 41, h 53 år Ihs dejan Bengta 35 år		X	X	X	X	X		S X	X
128	1/32 1/32		Stora Pynarp {Pynerup} Bälinge Ladugård Andersföf se rad 10	Br. Anders Ohlsson 33, h 34 år Br. Bengt Jonnsson 21, h 29 år Pår Pårsson 56, h 46 år	O	O	≤1696	X	X	X		X	X
129	¼	1	Stora Toppthem 10. Tophiem 1651	Br. Ola Nilsson 42, h 44 år Fad. Anders Larsson 74, h 60 år	X	X	X	X	X	X		Oxk	X
130	⅛ ⅛	1	Sudaretorpet (11.)	Br. Jöns Nilsson 29, h 26 år Br. Per Nilsson 43, h 36 år Jöns Jönsson 53, h 31 år	X	X	X	X	X	X X		B Xb	X

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
131	-	-	Såghuset	Jöns Månsson 63 , h 46 år	O	O	O	X	O	X		Oxk	X
132	¼	1	Södra Lien (Liehuset)	Br. Nils Mårtensson 36, h 32 år Ihs Nils Bengtsson 64, h 67 år Ihs dr. Anders 70 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
133	¼	1	Sönteleye se Hökatorp 56 Synteleye	Lara Rasmusson 26, h 26 år Per Måns änka 9 år	X	X	X	X	X	X		Xb	X
134	½	1	Sövde Prästgård	Herr Kyrkoherden Åman 36, h 35 år Mamsell Dittmar 64 år Änkan Hoffgard 67 år	X	X	X	X	X	X		Xb	X
135	-	2	Sövde Ghs	Öde 1915 Klockarbodtälle	X	X	X	X	X	X		Xb	X
136	-	3	Sövde G nr 12 Ghs	Zimmerdahl 37, h 41 år	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
137	¼	4	Sövde G nr 12	Br, Jöns Jönsson 21 år Ihs Anders Albrektsson 75, h 52 år	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
138	-	5-6	Sövde Ghs 5 gamla nr 14 6 gamla nr 15 Trullstorp	Pär Jönsson 42, h 38 år Enkan Dorthea 64 år Enkan Boel 66 år	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
139	¼	7	Sövde	Br. Petter Ohlsson 54, h 52 år	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
140	¼	8	Sövde	Öde	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
141	¼	9	Sövde	Br. Pär Svensson 45, h 25 år	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
142	¼	10	Sövde G nr 16	Br. Nils Henningsson 48, h 42 år	O	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
143	-	11	Sövde Ghs	Lars Schmiths änka 46 år (Anna) Mod. Elsa 77 år Ihs dejan Anna 32 år	O	X	X	X	X	X		Xb	X
144	¼	12	Sövde	Br. Johan Gustafsson 26 år Fad. Gustaf Johansson 72, h 52 år	O	X	X	X	X	X		Xb	X
145	¼	13	Sövde Klockare Stohl	Klockaren Holmbeck 53,h 51 år Sergeanten Olof Möller 24, h 37 år	O	X	X	X	X	X		Xb	X
146	¼	14	Sövde	Br. Anders Esbjörnsson 59, h 51 år	O	X	X	X	X	X		Xb	X
147	¼	15	Sövde	Brukas under Sövdeborg	O	X	X	X	X	X		Xb	X
148	-	16	Sövde Ghs	Öde	O	O	X	X	X	X		Xb	X
149	-	17	Sövde Ghs	Jöns Jeppsson 63, h 60 år	O	O	X	X	X	X		Xb	X
150	-	18	Sövde Ghs	Bengt Persson 55 år	O	O	X	X	X	x		Xb	X
151	-	19	Sövde Ghs	Finns ej	O	O	≤1696	X	X	X		Xb	X
152	-	20	Sövde Ghs	Hans Westerdahl 39, h 35 år	O	O	O	X	X	X		Xb	X
153	-	21	Sövde Ghs	Pär Nils änka Gertrud 54 år Ihs Jöns Svensson 65, h 64 år	O	O	O	X	X	X		Xb	X
154	-	22	Sövde Ghs	Ihs Petter Lundgren 34, h 32 år Pär Nilsson 30, h 27 år	O	O	O	X	X	X		Xb	X
155	-	23	Sövde Ghs	Sockeskrädd. Pär Nilsson 30, h 27 år	O	O	O	X	X	X		Xb	X

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
156	-	24	Sövde Ghs	Ihs piga Ingar Berg 62 år	O	O	O	X	X	X		Xb	X
157	-	25	Sövde Ghs	Rasmus Bengtsson 48, h 49 år	O	O	O	O	O	X		Xb	X
158		26-31	Sövde. 1810 Efter nr 25 Osäkert var de bor. Kanske i Fattighuset?	Hans Larsson 74, h 57 år Änkan Elna 69 år Pig. Eljana 72 år Dr.Hans 89 år Änkan Kjersti 71 år				?	?	X		O	X
159	-	26	Sövde Ghs	Jonas Brocks änka 53 år (Kjerstina) Pehr Sandberg 42, h 26 år	O	O	O	O	O	X		Xb	?
160	-	-	Sövde Sjukstugan	Ihs Jöran Andersson 46, h 37 år	O	O	O	X	O			O	?
161			Sövde Skolehuset		O	O	O	O	O	X		Xb	?
162			Sövde Onumrerat Ghs	Carl Kröger 69, h 64 år Andes Kröger 39, h 35 år				?	O	X		?	?
163	½	1	Sövde Mölla	Br. Albrecht Svensson 49, h 43 år Änka Marna 73 år	O	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
164	8½	-	Sövdeborgs Gård Byggt 1590-1597	Överkammarherr. greve Eric Piper 46, Fru grevinnan 33 år	X	X	X	X	X	X		Sg Xb	X
165	1/16	1	Taglösa (Taklösa) Wg löesse ?????	Jöran Pärsson 27 år Fad. Pär Jeppsson 54, h 69 år	O X	X ?	X	X	X	X		S Xb	X
166	1/8 1/8	1	Tagmåsa (Tygmåsa) Tåmossa Tyge Amalielund se rad 10	Br. Nils Larsson 45 år Br. Mårten Nilsson 36, h 31 år Fad. Holger Karlsson 71 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
167	1/8 1/8	2	Tagmåsa Tagmosse	Öde Br. Karl Andersson 30, h 22 år Ihs Carl Bengtsson 42, h 43 år Bengt Knutssons änka Bengta 73 år Ihs Nils mårtensson änka 72 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
168	1/8 1/8	3	Tagmåsa	Br. Per Jönsson 57, h 47 år Br. Lars Olsson 29 år Änkan Hanna 58 år Ihs Jöns Andersson 34, h 44 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
169	1/8 1/8	4	Tagmåsa	Br. Sven Jakobsson 43, h 54 år Ola Jönsson 60, h 73 år Brukas under Sövdeborg Ihs Nils Jöransson 44, h 35 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X
170	1/16	1	Tannhuset	Br. Lars Anderson 42, h 29 år	O	O	≤1696	X	X	X		Sg X	X
171	-	-	Tegelbruket	Brukas under Sövdeborg	O	O	≤1696	X	X	X		B X	O

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
172	-	-	Tegelladan även kallad Rothus-Tegelhus	Måns Trullsson 64, h 36 år Per Pärsson 69, h 60 år Ihs Isak Holmstedt 65, h 39 år Rote soldat Snell 25, h 29 år Dejan Bengta 39 år	O	O	≤1696	?	O	X		O?	X
173	1/16	1	Tockarp	Br. Jöns Andersson 50, h 49 år	O	O	≤1696	X	X	X		S X	X
174	-	-	Toppenhoff	Hans Jönsson 45, h 31 år	O	O	O	X	X	X		Oxk	X
175	-	-	Tomstorp	Öde	O	O	O	O	X	X		Oxk	X
176	-	-	Torrehus ?		O	X			O			O	O
177	-	-	Torstorp	Hans Jakobsson 47, h 50 år	O	O	O	O	O	X		Oxk	O
178	-	-	Trullsborg, Trullsberg	Jeppa Mårtensson 40, h 49 år	O		≤1696	X	X	X		O	X
179	-	-	Trullstorp	Trulls Andersson 60, h 55 år	O	O	O	O	O	X		Oxk	O
180	-	-	Tryelhus	1701. Gösse Jönsson, h	O	O	X	O	O	O		O	O
181	¼	1	Tågra (Tåggeröed)	Brukas under Sövdeborg	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
182	¼	2	Tågra (Tåggeröed)	" "	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
183	¼	3	Tågra (Tåggeröed)	" "	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
184	¼	4	Tågra (Tåggeröed)	" "	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
185	¼	5	Tågra (Tåggeröed)	" "	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
186	-	6	Tågra gård (Tåggeröed)	Ladufogde Holmström 46, h 39 år	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
187	¼	7	Tågra (Tåggeröed)	Brukas under Sövdeborg	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
188	¼	8	Tågra gård (Tåggeröed)	" "	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
189	-	9	Tågra (Tåggeröed)	Dr. Jöns 34, Jepmpa 45, h 41, Ola 29, h 31 år	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
190	¼	10	Tågra (Tåggeröed)	Brukas under Sövdeborg	(X)	X	(X)	X	X	X		Sg Xb	X
191	-	11	Tågra gård (Tåggeröed)	Dr Lars 36, h 37 år	O	X	(X)	X	X	X		X	X
192	¼	12	Tågra (Tåggeröed)	Brukas under Sövdeborg	O	X	(X)	X	X	X		O	O
193	¼	13	Tågra (Tåggeröed)	Brukas under Sövdeborg	O	X	(X)	X	X	X		O	O
194	¼	1	Uggesjö	Br Pär Andersson 44, h 34 år Änkan Bengta 77 år		O	X	X	X	X		B Xb	X
195	¼ ⅛	1 2-6	Västra Hägre (Heire) Västra Hägre (Heire)	Brukas under Sövdeborg <i>Under 6, 1 Ghs</i>	(X) (X)	(X) (X)	X	X X	X X	X X		S X S X	X X
196	-	-	Wackthuset	Jacob Kromer 66 år Dejan Arna 50 år (änkan Sissa 60 år)	O	O		X	X	X		O	O
197	⅛	1	Wasen	Brukas under Nr 1 Stora Pynarp	O	X	X	X	X	X		S Xb	X
198	1/16	2	Wasen	Br. Nils Nilsson 31, h 27 Änkan Mätta 80 år	O	X	X	X	X	X		S Xb	X
199	-	-	Winckelhus	Mårten Andesson 54, h 47 år	O	O	O	O	O	X		O?	X
200	½	1	Wrångabeck	Br. Anders Håkansson 34, h 28 år Fad. Håkan Nilssons änka 65 år	X	X	X	X	X	X		B Xb	X

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

Rad	mtl	Nr	Husnamn	Boende 1820	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
200	¼ ¼	2	Wrångabeck Vrangebirk	Br. Hans Jönsson 58, h 47 år Br Hans Persson 27, h 28 Ihs Mårten Bengtsson 69, h 70 år	X	X	X	X	X	X X		B Xb	X
201			Xrissholdt ?		O	X						O	?
202			Ågrafshus	Per Andersson 43, h 44 år	O	O	O	O	X	X		O?	X

Forts..... på tabellen, några hus och gårdar som inte verifierats men som nämns under respektive år.

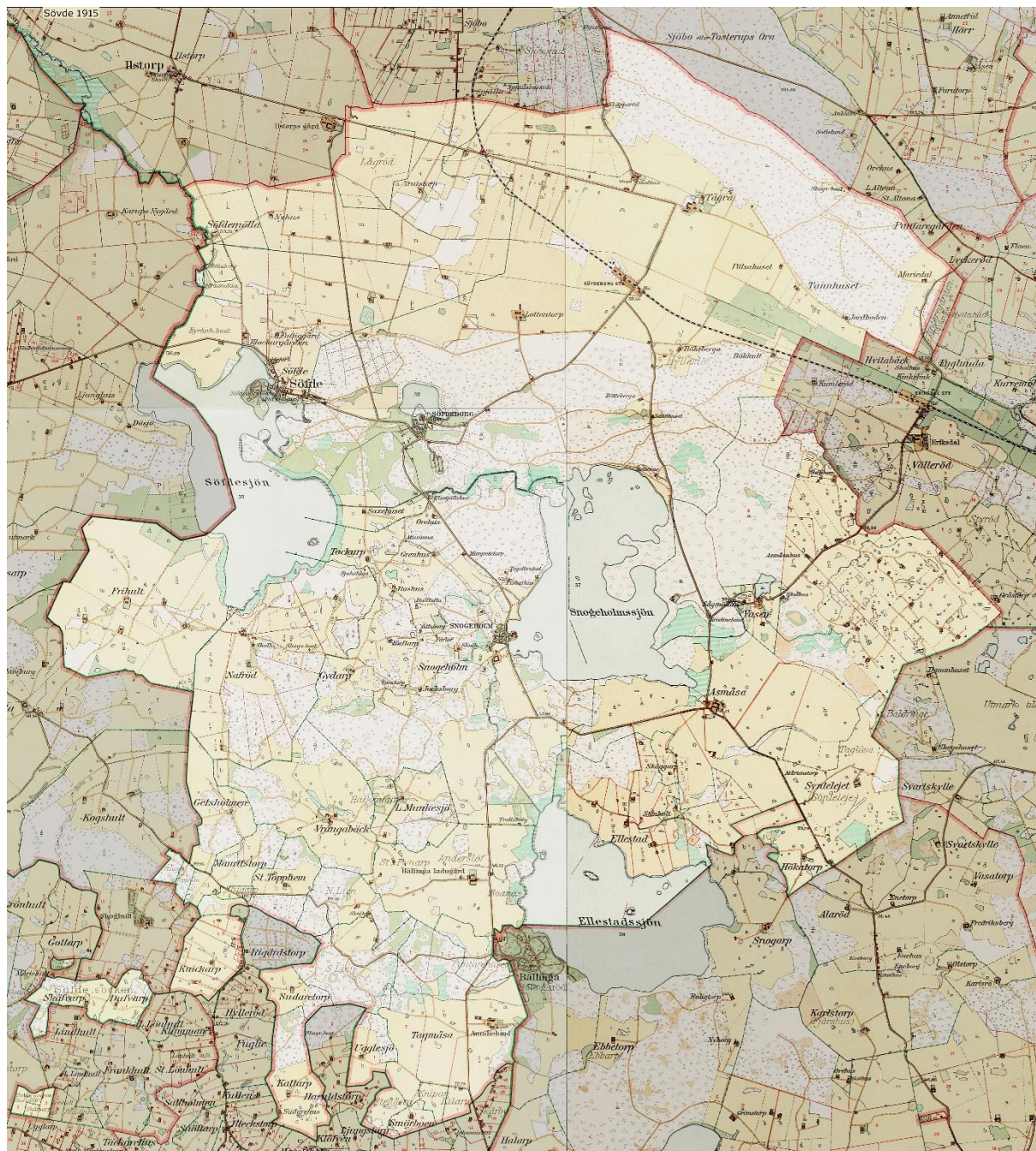
Rad	Mtl	Nr	Husnamn	Kommentarer	1651	1683	1701	1767	1792	1820	18xx	1915	1941
			Skatehus		O	X							
			Torrehus		O	X							
			Fotstrup		O	X							
			Xrissholdt		O	X							
			Notteröd				≤1696						
			Byrlösa				≤1696						
			Giordt Boen				≤1696						
			Bohl huset				≤1696						
			Tomsborg					O	X	O			
			Vinopehult					O	X	O			
			Wallahus					O	X				
			Lilla Wallahus	Finns vissa år		O	≤1696	X	X	X	-	O	
			Bökhult									X	X
			Grenhus									X	X
			Kristinelund									X	X
			Missunna									X	X
			Roshus									X	X
			Saxarehus									X	X
			Änkehuset	Sövde nr 24 + nr 25								X	X
			Älfsborg									X	X
			Elfsborg		O	O	O	O	X	X	-	O	O
			Betlehem	Asmåsa 4d								X	

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

9.3 Kartan från 1915 som visar många hus- och gårdsnamn

Sövde socken visad med ljusare bakgrund. Kartan kan bara läsas på dator eller i uppförstorad utskrift.

Den ljusa delen på kartan, Sövde socken 1915, visar namn på hus eller gårdar. Kartan är en sammanfogning av delar från: Snogeholm-Baldringe-Sjöbo-Tolånga.

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

9.3.1 Teckenförklaring till 1915 års karta

TECKENFÖRKLARING	
	Häradsgräns
	Sockengräns
	Hemmansgräns
	Skifteslinje
	Arrendegräns
	Gräns för municipalsamhällen
	Normalspärig järnv.m. tunnel
	Dubbelspärig järnväg
	Andra järnvägar
	Spårväg, Rälbana och dyl.
	Landsväg och Bygdeväg
	Bättre körväg
	Sämr körväg
	Gångstig
	Vinterväg
	Häck
	Väg öfver järnbana
	" under "
	" i samma plan som järnbana
	Stenbro och järnbro
	Träbro
	Bro med genomfart
	Flottbro
	Spång
	Dragfärja
	Roddfärja
	Kanal med sluss
	Flottningsränna
	Luftbana
	Kraftledning
	Silfvergrufva
	Koppargrufva
	Järngrufva
	Stenkolsgrufva
	Masugn
	Järnverk
	Såg
	Kvarn
	Väderkvarn
	Brädgård
	Lastageplats
	Hamn
	Stenbrott (verkl. formen)
	Vindmotor
	Ankarplats
	Varf
	Fyr
	Båk
	Triangelpunkt
	Moderkyrka
	Annan kyrka eller kapell
	Tingshus
	Gästgifvargård el. skjutsstation
	Postanstalt
	Prästgård
	Hufvudbyggn. å bruken. del el. större skattl. lägenhet
	Torp, annan lägenh. (äfven villa) eller backstuga (böringsh.)
	Flygelbyggn. eller hus, ej afsedt till böringshus (verkliga formen)
	Hus (verkl. formen), att hänföra till annan kategori
	Förnlämnning
	Vattenfall
	Förs
	Strömmens riktning
	Vatten
	Vass
	Mosse, myr o kärr
	Sidvallsäng
	Hårdvallsäng
	Åker och Tomt
	Trädgård
	Kyrkog. o Begr. plats
	Park
	Löfskog
	Barrskog
Förkortningar.	
N.=Norra, S.=Södra, Ö.=Östra, V.=Västra,	
Öf.=Öfre, Ned.=Nedre, Mell.=Mellan,	
In.=Inre, Ytt.=Yttre, Gl.=Gamla,	
L.=Lilla, St.=Stora, S:t=Sanct,	
Sö.=Söcken, s.=samfäldt, Bv.=Borvakt	
R.r.=Riksröse, Kp.=Kronopark,	
St.=Järnvägsstation, Hpl.=Hållplats	

Sövde - Kyrka – Hus och Gårdar

9.4 Generalstabskartan 1864. Hela Sövde församling

Den ljusa delen på kartan, Sövde socken 1864, visar många namn på hus och gårdar. Beskriver naturlandskapet inklusive höjdförhållanden, kommunikation, bebyggelse och översiktlig markanvändning.

Det finns många uppdateringar av denna, även in på 1900-talet. Dateringen står längst ner till höger på hela kartan.

Ref: General sodra_002, Ystads delen, IÖ 42 daterad 1864. ([Kartrummet Sthlms UB](#))

